

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Tema broja:
KORIZMA**

Marija pod križem

**Kruh naš svagdanji
daj nam danas!**

Odricanje

**Korizmeno
hodočašće
prema Uskrsu**

**Što ćeš učiniti
ove korizme?**

Korizma u našoj obitelji

**Korizma je prilika
za novi početak**

Korizma u mojoj obitelji

**Korizma je poziv
na novi život**

**U Međugorju postoji
posebna milost**

**Mojih 20 godina
u Međugorju**

Draga djeco! Danas vas pozivam na novi život. Nije važno koliko godina imate, otvorite vaše srce Isusu koji će vas preobraziti u ovom milosnom vremenu i vi ćete se kao priroda roditi u novi život u Božjoj ljubavi i otvorit ćete vaše srce nebu i nebeskim stvarima. Ja sam još s vama, jer mi je Bog dopustio iz ljubavi prema vama. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Šivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Poštovani, zbog značajnog povećanja poštarine, morali smo, na žalost, povećati i visinu godišnje pretplate (12 brojeva) na naš mjesečnik. Od 2019. godine godišnja pretplata za BiH iznositi će 30 KM, za Hrvatsku 130 HRK, za europske zemlje 40 €, za Švicarsku 60 CHF, za USA, Kanadu i Južnu Ameriku 80 USD te Australiju 120 AUD.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Arhiv ICMM

Korizma

Marija pod križem, FRA T. PERVAN

Kruh naš svagdanji daj nam danas!, FRA I. DUGANDŽIĆ

Odricanje, FRA M. ŠAKOTA

Korizmeno hodočašće prema Uskrsu, FRA G. AZINOVIC

Što ćeš učiniti ove korizme?, FRA Z. BENKOVIĆ

Korizma je prilika za novi početak, M. MILETIĆ

Korizma u mojoj obitelji, K. MILETIĆ

Korizma je poziv na novi život, P. TOMIĆ

Gospina škola

U Međugorju postoji posebna milost, D. JURČEVIĆ ČERKEZ

Događanja

Mojih 20 godina u Međugorju, P. TOMIĆ

Suvremena tehnologija u službi duhovnosti

In memoriam, fra Mate Dragičević

In memoriam, s. Margaret Catherine Sims

Teološki podlistak

Snažan, utjecajan, zaboravljen, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Svaki deveti kršćanin u svijetu progonjen zbog vjere

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Poniznost i njezine „kćeri“ ili „sestre“, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šalžete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

KORIZMA: PRONAĆI SEBE

Korizma je sveto vrijeme kada mnogi pojačano hodočaste i u naše Međugorje. Tražeći utjehu za dušu i tijelo, vraćaju se na krsni izvor svoga kršćanskog života da uz blagoslov Majke, Kraljice Mira, otkriju i prihvate Krista kao „živu vodu“ i kao Učitelja koji upravlja i usmjeruje vjernički život.

Voda je u liturgiji snažan simbol vjere koja se prenosi, koja teče i nikada ne smije završiti uvirom u privatnost, postati privatna stvar. Stoga, naša vjera mora ostati uvijek „voda živa“, a ne suho riječno korito ili blatna lokva. Međugorska kršćanska praksa je upravo poput rijeke koja bogato natapajući svijet uvire tek u život vječni.

Istodobno, Crkva upućuje poziv da se obnovi evanđelje u nama i među nama, osobito u našim obiteljima. Ističe, također, potrebu odlaska na euharistiju, nedjeljnu i svakodnevnu, pozorno slušanje Riječi Božje, kako bismo je mogli oživotvoriti u svakodnevnom životu.

I ovdje kod nas u župi valja u tom kontekstu nastaviti dobru praksu sudjelovanja u pobožnostima, osobito u pobožnosti križnog puta, jer nam se tom prigodom priključuju hodočasnici sa svih strana svijeta. Na poseban način su na evanđeosku krsnu obnovu i sudjelovanje u pobožnostima pozvani članovi župnih vijeća, bratovština, udruga, poslužitelji u liturgiji, čitači i pjevači, krizmanici i katekumeni. Pobožna i otvorena župna zajednica, spremna i brižna u naviještanju ljubavi, postat će tako ohrabrenje umornima i bolesnima, poticaj na borbu protiv materijalne, moralne i duhovne bijede.

Riječima: „Evo, uzlazimo u Jeruzalem“ (Mk 10,33) Isus poziva učenike da pođu s njim putem koji od Galileje vodi do Kalvarije. Taj poziv upućuje i nama danas, da ulazeći u korizmeni Jeruzalem obnovimo sebe, svoje obitelji i cijelo društvo. Jasno je da kršćani moraju tvoriti mir, bez obzira što se katkad s razlogom, opiru nepravdanim optužbama i napadima. I sam je Gospodin tako činio. Zato korizma za vjernike predstavlja povlaštenu prigodu za duboko preispitivanje dosadašnjeg življenja.

Sam sakrament pomirenja kojega mnogi diljem svijeta smatraju nevažnim, baš ovdje u Međugorju je posebno naglašen i autentičan. Rijeke pokajnika sa zahvalnošću zahvaljuju na tom daru i u vjeri jačaju svoje krajevne Crkve, jer Božja ljubav dolazi do svoga najvišega izražaja upravo kada se čovjek, grešan i nezahvalan, ponovno vrati punome zajedništvu s njim. Stoga, i ove korizme bi nam valjalo malo stati u našoj jurnjavi, susresti sebe u stvarnom i virtualnom mnoštvu, molitvom i postom osposobiti se da prepoznamo volju Božju u svome životu i da sami sebi postavimo dva pitanja: Koliko vjerujemo Bogu i što nam je to u životu najvažnije?

Neka nam svima ovo sveto korizmeno vrijeme pomogne da odgovorimo na ova pitanja, da se zdušno uključimo u slavlje uskrsne pobjede, pobjede života nad smrću, vječnosti nad vremenom. Na tome nastojanju povjerimo se Kraljici Mira – koja je rodila Božju riječ u vjeri, pokopala je u nadi, vidjela u uskrsnoj slavi – da poput nje uronimo u misterij smrti i uskrsnuća njezina sina Isusa i tako zadobijemo život vječni.

Korizma kao blagoslovljeno vrijeme

MARIJA POD KRIŽEM

Ulazeći u korizmeno vrijeme potrebno je prisjetiti se uloge korizme u kršćanskom životu. Čemu patnja, čemu toliki životni križevi, koji je smisao svega ovoga što se oko nas zbiva? Tko još može vidjeti u tolikoj patnji oko nas Božji prst? Ljudi radije vide prste Zla i Zloga. Pa i oni koji ne vjeruju u Božju opstojnost, vjeruju da Zlo opstoji, jer su suočeni s njegovim otvorenim, ali i skrivenim licima. Pred svima nama je Jobova dilema: „Zašto patim kad nisam kriv?“ Zašto toliki križevi kad ne osjećam osobne krivice?

FRA TOMISLAV
PERVAN

„Jasno nam je da živimo u neredu. Očevidno je da smo plijen Zla, jednog Zla s velikim Z. Nemoguće je poreći da živimo u zlim vremenima... Ja vjerujem, postoji Đavao... Bez demonologije ne možemo shvatiti niti razumjeti povijest... Mislim da je velika Đavlova podmuklost u tome što se on više ne očituje na uhodani način, i ako čovjek vjeruje u Đavla, onda vjeruje u Zlo s velikim Z, pa se onda i brani. Sad se više i ne branimo budući da se on ne pojavljuje... Ljudi ubijaju jedni druge zbog toga što je svijet loše sazdan i što se sve na zlo okrenulo i stoga mi se čini da mi prihvaćamo Đavlovu igru i svi slijedimo sotonsko ponašanje“. Tako se otprilike izrazio suvremeni pisac E. Jonesco, inače nevjernik, tvorac apsurdnog teatra, koji niječe opstojnost Boga, ali na kraju ipak priznaje da je nemoguć svijet bez Boga i vječnih istina kad se čovjek suoči s ovolikom mjerom zla u sebi i oko sebe. I to u progresivnoj mjeri, svakodnevno.

MARIJINA UKAZANJA I ZBIJLA ZLOGA

Ne bez razloga Marija upozorava u tolikim svojim ukazanjima i porukama o nazočnosti Zla i Sotone, svejedno pisali ih mi velikim ili malim slovom. Marija poziva da se molitvom suprotstavimo tomu silniku. Satire ona glavu Sotoni još od ukazanja u Meksiku, 1531., a kroz cijelo devetnaesto stoljeće imamo Mariju kako se prikazuje sa Zmijom pod nogama. Govori o opasnostima koje prijete čovječanstvu i Crkvi sa strane te zle sile. Taj zavodnik i moćni ubojica, lažac i krivotvoritelj povijesti, kako ga sam Isus obilježi, ima jed(i)nu zadaću da stvara nered, kaos, rasulo u srcima, obiteljima i svijetu (što je i izvorni smisao grčke riječi za Đavla, *diabolos*). Preuzme li on kormilo ili komandno mjesto bilo gdje, eto katastrofe, ratova, apokaliptičkih tjeskoba. Nisu li ratovi na ovim prostorima prije četvrt stoljeća bjelodani svjedok tomu?! Ne razumijemo do kraja igru koja se oko nas igra, ne sagledavamo pravila te igre, a ipak smo pozvani da kao mali ljudi dadnemo svoj prinos na Gospodinovu stranu.

Korizma je upravo dobrodošlo vrijeme za nutarnje raščišćavanje terena za Gospodina. Papa Pavao VI. za svoga pontifikata u jednome svom govoru obratio se svijetu riječima: „Pozvani smo biti liječnici nove civilizacije o kojoj sanjamo, civilizacije

ljubavi. Pozvani smo na bezmjerje i ljubavi“. Istu misao o „civilizaciji ljubavi i života“ ponavljao je i sv. Ivan Pavao II., te papa Benedikt. Dok oko sebe doživljavamo prekomjernost zla i uništavanja, mržnje i razaranja, dotle smo kao vjernici, želimo li biti na Gospodnjoj strani, pozvani utirati put civilizaciji ljubavi. Dok se oko nas širi zadah Pakla i kužni smrad smrti, kao vjernici smo, na svojim mjestima, u svojim domovima i obiteljima, u svome životnom ozračju pozvani donositi onaj nužni kisik s djevičanskih visina, s Gospodinova i našega Tabora, da se ne ugušimo u zlu.

MARIJA KAO KORIZMENI UZOR

Prva riječ zabilježena iz Marijinih usta nakon blagovijesti kad je svojim „Fiat“ dala pristanak na Božju ponudu bijaše „Veliča duša moja Gospodina“. Što znači „veličati“? Najprije, otvoriti

U Starom zavjetu „mač“ je uvijek znamen rata, prolijevanja krvi, smrti, u doslovnom i prenesenom smislu riječi. Riječ koju rabi Luka smjera na veliki dvosjekli mač koji probija njezino majčinsko Srce. Ta nas riječ prenaša u Stari zavjet gdje prorok Natan pretkazuje Davidu kako se mač nikad više ne će udaljiti od Davidova doma (2 Sam 12,9sl). Mač nad Davidovom kućom pogađa Marijino srce, ali i Isusovo na križu. Sva se ona kletva i zločin ljudi sručuje i ozbiljuje u punoj mjeri na Mariji i Isusu te u njima poprima završni oblik.

Mač će probosti njezino srce, žarište njezina bića, pred njom se otvaraju bezdani muke njezina Sina. Za svega svog života bila je poslušna učenica koja iz dana u dan mora učiti kako se davati i predavati, nositi križ i stajati pod križem, odnosno biti s Kristom su-razapeta. Prihvati križa

Dok oko sebe doživljavamo prekomjernost zla i uništavanja, mržnje i razaranja, dotle smo kao vjernici, želimo li biti na Gospodnjoj strani, pozvani utirati put civilizaciji ljubavi. Dok se oko nas širi zadah Pakla i kužni smrad smrti, kao vjernici smo, na svojim mjestima, u svojim domovima i obiteljima, u svome životnom ozračju pozvani donositi onaj nužni kisik s djevičanskih visina, s Gospodinova i našega Tabora, da se ne ugušimo u zlu.

se za Božju prisutnost, prepustiti svoje biće njemu da se on kroz nas proslavlja. Ono što će poslije izreći Pavao riječju. „Proslavite Boga u svome tijelu“, postati živim, vidljivim znakom i hramom Duha Svetoga. To će reći: Izići iz svoga uskog kruga, izići iz sebe i prepustiti se vodstvu milosti i Duha Svetoga. Makar to vodilo i na križ. To je Mariji bilo jasno od Šimunova proroštva u Hramu te „mača boli“. U Hramu, iz Šimunovih usta, doživljava Marija drugu „blagovijest“, posve različnu od one anđelove. Ovdje prorokuje Šimun o Djetetu i Majci, što ih čeka.

Sraslost milosti, proroštva i mistike pronaći ćemo kod Luke u susretu Marije sa starcem Šimunom za Isusova prikazanja u Hramu. Mač će Mariji probosti dušu. Ali i Sina.

i raspoloživost Božjem planu i volji, primanje namjesto Sina učenika kao sina, lišavanje, oslobađanje od svega. Kao ni Sin, ni ona nije imala ništa više.

Sa Sinom joj je uzeto sve, ali sve i darovano, u Dvorani večere, na Duhove. To su odrednice Marijina života, Marije kao Majke. „Sretna utroba koja te nosila i prsi koje si sisao“ (Lk 11,27), uzviknut će žena iz puka, a Isus će proglasiti većma sretnijima one koji Božju riječ slušaju i obdržavaju. Isus jest i ostaje znak osporavani komu se mnogi protive i tu sudbinu dijeli i njegova Majka s njime. Nosi tu bol u svome srcu, mač, koji je cijelog života razdire, mač i bol majčinstva u kome rađa svu svoju potonju djecu, učenike svoga Sina.

ISUS JEST I OSTAJE
ZNAK OSPORAVANI
KOMU SE MNOGI
PROTIVE I TU
SUDBINU DIJELI I
NJEHOVA MAJKA
S NJIME. NOSI
TU BOL U SVOME
SRCU, MAČ, KOJI
JE CIJELA ŽIVOTA
RAZDIRE, MAČ I
BOL MAJČINSTVA
U KOME RAĐA SVU
SVOJU POTONJU
DJECU, UČENIKE
SVOGA SINA.

Foto: Arhiv ICMM

„URADITE ŠTO VAM GOD REKNE...“

Na svadbi u Kani Galilejskoj Marija nastupa kao zagovornica. Donosi pred svoga Sina zaručnikovu nevolju zbog manjka vina. Njezine su to posljednje zabilježene riječi u Novom zavjetu. Nakon toga, prvoga javnog Isusova čuda, ona ništa ne govori. Naći ćemo je pod križem gdje je Isus daje Ivanu/ nama za majku. U Kani osmjeljuje slugu da učine sve što im rekne njezin Sin. Neka ga samo slušaju. Sluge čine što im Isus naređuje.

Daleka je to jeka riječi koje čujemo u Starom zavjetu, pod Sinajem, kad dolazi Mojsije narodu i nudi mu Božji Savez i riječi. Narod ondje odgovara: „Činit ćemo sve što nam je Gospodin zapovjedio“ (Izl 19,8). Tu obredno sklapa Gospodin Savez sa svojim narodom, te narod dvokratno odgovara na Mojsijeve/Božje riječi: „Sve što je Gospodin rekao, izvršit ćemo, poslušat ćemo“ (Izl 24,3.7). Kad je uveo Jošua narod u Obećanu zemlju, suočio ih je s istim zahtjevom. Puk jednoglasno odgovara da će vršiti sve što Gospodin zapovijeda (Još 24,24). Ključni su to trenuci u povijesti naroda. Isto se ponavlja nakon Babilonskoga sužanjstva kod Nehemije (5,12), kad treba obnoviti ruševine Hrama i staru slavu.

Bacimo li pogled u daleku povijest Izraela, pronaći ćemo sličnu situaciju s Josipom Egipatskim. I njemu je bilo trideset godina – kao i Isusu – kad je na faraonovu dvoru postao upravite-ljem dobara te kad je zavladao ljuta glad. Nestašica u svemu kraljevstvu. Faraon savjetuje puku: „Idite k Josipu i što god vam rekne, činite!“ (Post 41,55). Slika identična ovoj iz Kane Galilejske, na svadbi. Ovdje Marija nastupa i daje savjet slugama. Josip je kao i Isus obdaren Duhom Božjim (Post 41,38). Na faraonovu zapovijed Josip čini čudo, ovdje Isus u svojoj kraljevskoj, mesijanskoj misiji čini isto čudo na mesijanskoj svadbi. Treba samo vjerovati, bezuvjetno i bez oklijevanja, i dogodit će se čudo i u našim danima.

Sve to baca svjetlo na Marijine riječi na svadbi u Kani. Početak mesijanskoga doba, jeka iz pradoba. Povijest se ponavlja, vjera oživljuje, Marija na stanovit način personificira, utjelovljuje svoj narod, znamen je ona vjernog Izraela u surječju Saveza. Vjerni predstavnik svoga naroda. Kako onda tako i danas. I dan-danas se čuti njezina majčinska briga za svakoga od nas, za cijelo čovječanstvo. Upravo u tolikim ukazanjima u kojima intervenira za nas i potrebe svijeta jer vjeruje u Božju silu koja se krije u njezinu Sinu. Potiče nas činiti ono što nam Isus – Sin njezin naređuje činiti.

ŽALOSNA GOSPA U NAŠOJ SVIJESTI

Naizgled Marija nije prisutna za Isusova javnog djelovanja. Ali je u Ivanovu evanđelju nalazimo na dva ključna mjesta, na početku Isusova javnog djelovanja: „Učinite što vam god rekne“ i na klimaksu, vrhuncu, prije same Isusove smrti. Oba je puta Isus oslovljava s „Ženo“, namjesto „Majko“ ili „Marijo“. U Kani još nije „došao njegov čas“, a na Kalvariji „čas“ je došao da kaže svoje završno, sve je „Dovršeno“, zapravo sve je „Ispunjeno“. To „moj čas“ provlači se kroz cijelo Ivanovo evanđelje. Ulaskom u Jeruzalem Isus naglašava kako je „došao čas da se proslavi Sin Čovječiji“ (12,23). Koja proslava? Žrtvom te slamanjem paklene sile upravo na križu (12,31-33). U Isusovu poimanju smrt nije poraz, nego trenutak pobjede. Pretkazano je to u Knjizi Postanka gdje Žena satire glavu Zmiji (3,15).

Kršćanska je pobožnost oduvijek u Mariji s mrtvim Sinom na križu,

U Mariji postaje vidljivom i opipljivom Božja milost i smilovanje, Tajna Božje patnje i supatnje. Na Marijinu krilu dovršava se drama križa, Marija prihvaća u sebe Sinovljevu patnju i križ, ona nam dopušta da iskusimo Božju ljubav u njezinoj supatnji. U njezinu se krilu dovršava pretvorba patnje u uskrsni hvalopoj. Ono anđeosko za navještaja „Raduj se, Marijo, milosti, Duha Božjeg puna“ i „Kraljice Neba, raduj se“ doživljava ovdje svoje ispunjenje. Marija je cijeloga života (na)učila predavati se i hoditi sa svojim Bogom.

u čuvenoj „Pieta“, vidjela odraz Božje supatnje i sućuti s patničkim čovječanstvom, čisti odljev Božje ljubavi prema nama, jedinu istinsku utjehu u našim križevima. Svaka je bol po sebi i u svom zadnjem dosegu usamljenost, gubitak, razaranje sreće, a jedini je lijek ono božansko „su“ u obliku supatnje, sućuti, suosjećanja. Isusov križ znamen je i dokaz Božjeg suosjećanja i supatnje s ljudima. U Bibliji pak Božja supatnja i sućut nije izražena psihološkim ili duševnim stanjima, već se uzimaju izričaji iz čovjekove nutrine.

U Bibliji čovjek misli srcem, srce je središte osjećaja, bubrezi boli, a majčina se utroba rabi za pojam sućuti, čime se izriče čovjekova sposobnost da za druge živi, poput majke, da druge nosi u sebi, s njima pati i suosjeća, da ga iz vlastite utrobe s trudovima rađa, prihvat i svoje biće te mu u tom sebedarju daruje vlastiti život. Drugim riječima, Biblija nam rječnikom tijela jasno zbori kako nas Bog u sebe prihvaća, skriva i nosi u sućutnoj ljubavi.

Upravo u slici „Pieta“, Žalosne Gospe, sagledava se u cijelosti živi prijevod Božjeg osjećaja prema čovjeku. U Mariji postaje vidljivom i opipljivom Božja milost i smilovanje, Tajna Božje patnje i supatnje. Na Marijinu krilu dovršava se drama križa, Marija prihvaća u sebe Sinovljevu patnju i križ, ona nam dopušta da iskusimo Božju ljubav u njezinoj supatnji. U njezinu se krilu dovršava pretvorba patnje u uskrsni hvalopoj. Ono anđeosko za navještaja „Raduj se, Marijo, milosti, Duha Božjeg puna“ i „Kraljice Neba, raduj se“ doživljava ovdje svoje ispunjenje. Marija je cijeloga života (na)učila predavati se i hoditi sa svojim Bogom.

Marijina radost i sreća nisu ovostrani, ovosvjetski, prolazni, koji prelaze preko patnja i križeva, nije to (is)prazna radost ništavila, već je radost koju patnja i križevi ne uništavaju, radost koja je kroz patnju oplemenjena i kroz patnju sazrijeva. Samo ona radost je istinska ako je sposobna izdržati bol i odnijeti pobjedu u križu. „Odsad će me blaženom, tj. sretnom i blagoslovljenom, zvati svi naraštaji“, mogla je reći Marija nakon anđelovih i Elizabetinih riječi. Svakodnevno toliko puta ponavljamo anđeoski i Elizabetin pozdrav.

Blagoslovljena si o, Marijo, i postala si blagoslovom svijetu. Na početku Starog zavjeta Abraham zbog svoje vjere postaje blagoslovom mnogima, na početku Novoga zavjeta, konačnog ispunjenja svih Božjih obećanja, stoji Marija kao Majka svih vjernika koji po njoj imaju udjela u svim Božjim obećanjima i blagoslovu. U taj blagoslov stupamo kad je veličamo, kad postajemo poput Marije vjernici i dopuštamo mu da bude u nama „Bog s nama“ po Isusu Kristu u Duhu Svetome. Tada će i nad našim obzorima zasjati sunce nade, a nad našim križevima radost uskrsnog jutra.

Leonardo Boff

Majčinsko
lice Božje

Leonardo Boff

MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

OČENAŠ – MOLITVA ISUSOVIH UČENIKA (II. dio)

KRUH NAŠ SVAGDANJI DAJ NAM DANAS!

Nakon prvog dijela Očenaša koji je posvećen Bogu i njegovu kraljevstvu, dolazi drugi koji je usmjeren na molitelja i njegove vlastite potrebe. Isusov učenik smije moliti i za vremenite stvari, ali samo za ono najpotrebnije – za kruh svagdanji. Pritom riječ kruh ne treba uzeti doslovno. Tumači Očenaša slažu se da se to ne odnosi samo na hranu, već na sve što je za život potrebno. Kad kažemo da netko zarađuje svoj kruh, pod tim podrazumijevamo da radi za osiguranje svoje egzistencije, za ono što mu je potrebno za život.

TREBA OBRATITI POZORNOST NA NEKE POJEDINOSTI U TOM ZAZIVU. Ponajprije množinski oblik „naš“ kao da želi reći da je kruh nedjeljiv, baš zato što je dar Božji. Kao što je Bog otac svih ljudi, tako je i njegov kruh namijenjen svima, jer on daje da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima (Mt 5,45). Druga važna pojedinstvo sadržana je u izrazu „danas“, što proizlazi iz naravi Isusova navještaja kraljevstva Božjega. Čovjek koji ozbiljno računa s Bogom ne treba druge sigurnosti izvan njega i njegove darežljivosti. Onima koji svoju sigurnost gledaju u gomilanju blaga Isus upućuje upozorenje u liku bogataša iz svoje prispodobе, koji gradi veće žitnice kako bi mogao spremati dobar urod svoga polja i u tome uživati. Mora se suočiti s vrlo ostrim upozorenjem: *Ludače, noćas će se zatražiti od tebe tvoj život* (Lk 12,19sl).

Molitva Bogu za kruh svagdanji pretpostavlja čvrstu vjeru da se Bog brine za čovjeka. Ne samo za njegovo vječno spasenje, već i za vremeniti život. Molitelj koji se tako obraća Bogu čvrsto računa s Božjom providnošću. Biblija nam svjedoči da je već starozavjetni vjernik bio čvrsto ukorijenjen u toj vjeri. To psalmist izražava vrlo snažno i plastično: *Oči sviju u tebe su uprte, ti im hranu daješ u pravo vrijeme. Ti otvaraš ruku svoju, do mile volje sitiš sve živo* (Ps 145,15sl). Isus nas uči da Bog to čini neprestance i zato je svaka tjeskobna briga za zemaljska dobra suvišna. On nas ne uči da molimo za uspjeh naših dugoročnih planova, već za ono što nam je danas potrebno i dovoljno.

Žalosna je slika današnjega svijeta u kojemu se velikom brzinom povećava broj bogataša koji ne znaju što će sa svojim bogatstvom, ali se zato daleko brže povećava broj onih koji su gladni svagdanjeg kruha. Prvi su robovi straha za svoj život u budućnosti, a ovi drugi su žrtve njihove nezastitnosti već danas. Problem gladi u svijetu nije u siromaštvu zemlje i nemogućnosti da prehrani čovječanstvo, već u nepravednoj raspodjeli dobara kojih ima dosta za sve. Netko je na duhovit način izrazio kako bi molitva za kruh svagdanji glasila u ustima današnjeg bešćutnog bogataša koji ne vidi nikoga i ništa osim sebe: „Moj kruh mi je siguran u mojoj novčarki i na mome računu. Kad bi ti se slučajno svidjelo da na nj namažeš malo marmelade, to bi me dođuše iznenadilo, ali ne bih imao ništa protiv toga. Zgoditak na lotu ojačao bi me u tvoju mudru providnost. Ali u važnijim stvarima uzdam se samo u sebe... O kruhu samom čovjek ne može živjeti, to ti dobro znaš, jer napokon i ja želim živjeti kao i drugi koji si mogu sve priuštiti“. To je nažalost životna filozofija mnogih suvremenika, pa i nekih koji se smatraju kršćanima.

I OTPUSTI NAM DUGE NAŠE!

Tekst Očenaša zabilježila su dvojica evanđelista, Matej i Luka. Osim što se njih dvojica razlikuju u dužini teksta, upadna je razlika baš u ovom zazivu. Dok u Mateja imamo *I otpusti nam duge naše* (Mt 6,12), u Luke taj zaziv glasi: *Oprosti nam grijehе naše* (Lk 11,4). Otkud ta razlika i što znači? Isus je kao Židov govorio aramejskim jezikom svoga naroda, a taj jezik se rado služi slikama ili metaforama koje katkada jače izražavaju stvarnost o kojoj govore od apstraktnih pojmova kojima se ta stvarnost označava. U ovom slučaju dug je slika ili metafora za čovjekovo stanje grješnosti. Čovjek grješnik je

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

pred Bogom poput dužnika koji sam ne može svoj dug podmiriti, pa zato moli da mu bude otpušten.

U jednoj drugoj prigodi Isus se služi medicinskom metaforom da bi izrazio istu stvarnost. Na prigovor književnika i farizeja, zašto sjeda za isti stol s grješnicima, Isus prvo odgovara metaforom o grijehu kao bolesti duše: *Ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima*, da bi odmah tu metaforu protumačio: *Nisam došao da zovem pravednike, nego grješnike* (Mk 2,17). Evanđelist Matej sam je bio Židov i u prvom redu se obraćao čitateljima iz židovstva, dok je Luka grčkoga porijekla i obraća se čitateljima koji ne razumiju židovski način izražavanja, pa za takve čitatelje Isusov metaforički govor o „otpuštanju duga“ odmah pretvara u apstraktni govor o „opraštanju grijehа“. Moralna krivnja i novčani dug ni danas nisu daleko jedno od drugoga. Svaki dan smo svjedoci kako netko zbog nevraćena duga, utaje poreza ili krađe novca završi u zatvoru, kako bi se dala neka zadovoljština.

U svakom slučaju stanje čovjeka grješnika pred Bogom je takvo da ga on sam ne može promijeniti, već samo moliti da mu bude otpušten. O tome govori i ona Isusova prispodoba o okrutnom dužniku koji, nakon što mu je otpušten golem dug od deset tisuća talenata, nema razumijevanja za svoga druga koji mu duguje zanemarivih sto denara (Mt 18,23-35). U njemu možemo prepoznati dio nas samih koji preko Božjeg opraštanja u ispovijedi prelazimo tako olako da iz njega ne crpemo nikakav poticaj i snagu da i mi braći i sestrama otpustimo daleko manji dug. Zato naši pokornički čini, uključujući sakrament pomirenja, ne rađaju nikakvom radošću niti potiču na poboljšanje naših međusobnih odnosa.

Molbu za otpuštanjem duga Isus je popratio jednim uvjetom: *kako i mi otpuštamo dužnicima našim*. I to je često naš problem. Na pitanje, može li nekome oprostiti, ljudi znaju katkada odgovoriti: „Kako ću mu oprostiti, kad me je strašno uvrijedio?!“ Isusova riječ ne ostavlja prostora ni za kakve izgovore. Ipak, nju ne smijemo shvatiti u smislu da bi naše praštanje ili nepraštanje na bilo koji način ograničavalo ili uvjetovalo Boga. On je u svemu slobodan i prašta bezuvjetno, a čovjek sam svojim nepraštanjem sebe isključuje iz tog velikog Božjeg praštanja.

Poseban su problem oni koji sebe smatraju bezgrješnicima i zlo vide samo u drugome. U nastavku malo prije citirane parodije na Očenaš takav čovjek, umjesto molbe za otpuštanjem dugova, oholo govori: „Oproštenje mi ne treba, jer ja sam pristojan čovjek, nisam nikoga ubio, nisam ukrao, nikome ništa našao učinio. Nisam ništa dobio na dar, ali nisam nikomu ni dužan. Ne budi osvetljiv, nego se potruži da prema meni budeš velikodušan“. Riječi ove parodije podsjećaju na neke ispovijedi u kojima se vrlo sličnim izrazima grijeh nastoji prikazati kao vrlina.

Grijeh je zatvaranje čovjeka u svoje vlastite planove i namjere koje katkada kamufliramo voljom Božjom, ali u stvari su u suprotnosti s njome. Čineći grijeh, čovjek pokušava dokazati svoju moć i veličinu, što je protivno Božjoj uzvišenosti i veličini i usmjerenom protiv drugih, pa za posljedicu ima narušene odnose s drugima. Svjestan da to ne može sam promijeniti, Isusov učenik skrušeno moli za oprostjenje svojih grijehа, ali uvijek uz spremnost da i on oprosti drugima.

MEDIJI, ŽELJNI SENZACIJE, ODMAH SU POČELI PISATI KAKO ĆE SE USKORO PROMIJENITI TEKST OČENAŠA, ŠTO JE ZA OBIČNE VJERNIKE BIO PRAVI ŠOK I NEVJERICA. NAKON BURNIH REAKCIJA ZA I PROTIV, SVE SE OPET SMIRILO. NIŠTA SE OD NAJAVLJIVANIH PROMJENA NIJE DOGODILO, ALI TA STANOVITA POTEŠKOĆA KOJA DOISTA POSTOJI U TEKSTU OČENAŠA DALA JE POVOD SVIMA NAMA KOJIMA JE OČENAŠ NAJSVETIJA MOLITVA DA SE OZBILJNIJE NJOME POZABAVIMO.

Ako pođemo od izvornog grčkog teksta, vidimo da glagol *eisfero* ima takav oblik aorista koji ne dopušta drukčiji prijevod od dosadašnjeg: „ne uvedi“. Poteškoću ublažava nastavak: „nego izbavi nas od zla“ (Mt 6,13b). Kao i u mnogim drugim pitanjima, konačnu jasnoću može nam ponuditi samo široki kontekst Biblije u kojemu ta rečenica stoji.

I NE UVEDI NAS U NAPAST

Dok opraštanje grijeha drugima nikada i nikomu nije lako, ovaj zaziv Očenaša stavlja nas pred jednu drukčiju poteškoću. Nju možemo izraziti pitanjem: kako neizmerno sveti i dobri Bog može nekoga uvesti u napast? Ta teološka poteškoća u posljednje je vrijeme urodila prijedlogom da bi taj zaziv trebalo drukčije formulirati, kako bi se poteškoća izbjegla. Tako je prije desetak godina Talijanska biskupska konferencija gotovo jednoglasno usvojila preporuku da se dosadašnji zaziv „I ne uvedi nas u napast nego izbavi nas od zla“ preinači u „Ne napusti nas u napasti, oslobodi nas od Zla“.

Mediji, željni senzacije, odmah su počeli pisati kako će se uskoro promijeniti tekst Očenaša, što je za obične vjernike bio pravi šok i nevjerica. Nakon burnih reakcija za i protiv, sve se opet smirilo. Ništa se od najavljenih promjena nije dogodilo, ali ta stanovita poteškoća koja doista postoji u tekstu Očenaša dala je povod svima nama kojima je Očenaš najsvetija molitva da se ozbiljnije njome pozabavimo.

Stanovita poteškoća doista postoji i ona nije tek u novije vrijeme zapažena. Čini se da je uočena već u vrijeme nastanka Novoga zavjeta. U tom pogledu je primjerice u Jakovljevoj poslanici karakteristična rečenica: *Neka nitko u napasti ne rekne: 'Bog me napastuje'. Ta Bog ne može biti napastovan na zlo, i ne napastuje nikoga. Nego svakoga napastuje njegova požuda koja ga privlači i mami* (Jak 1,13sl). Dok čitamo tu rečenicu, ne možemo se oteti dojmju da autor pokušava spasiti Božju svetost, sugerirajući kako treba shvatiti tu rečenicu Očenaša.

Očito je da je tu pojam „napastovati“ shvaćen u najužem smislu navođenja na grijeh, što je dakako protivno Božjem biću, pa prema tome ne može doći u obzir. Što onda? Sve ako „napast“ (grčki: *peirazmos*) shvatimo u širem značenju kao kušnju kojoj je svaki čovjek izložen, opet ostaje pitanje: kako i zašto bi Bog čovjeka kušao? Treba reći da i poznati izvanbiblijski spis „Učenje dvanaestorice apostola“ (*Didache*) taj šesti zaziv Očenaša interpretira tako da se izbjegne dojam Božjeg aktivnog navođenja čovjeka na grijeh. Tu čitamo: „Provedi nas mimo kušnje“ (Did 8,2). I crkveni oci su se kasnije bavili tom poteškoćom. Tako primjerice Origen ističe da dobri Bog doduše kuša slobodu naše volje, ali nas ne navodi na grijeh.

ŠTO JE ISUS ŽELIO?

Ako pođemo od izvornog grčkog teksta, vidimo da glagol *eisfero* ima takav oblik aorista koji ne dopušta drukčiji prijevod od dosadašnjeg: „ne uvedi“. Poteškoću ublažava nastavak: „nego izbavi nas od zla“ (Mt 6,13b). Kao i u mnogim drugim pitanjima, konačnu jasnoću može nam ponuditi samo široki kontekst Biblije u kojemu ta rečenica stoji. Polazeći od apsolutne Božje moći i vlasti, starozavjetni vjernik i kušnje kroz koje čovjek prolazi pripisuje Bogu. On je uvjeren da „Jahve poniče (kuša) pravedna i nepravedna“ (Ps 11,5), ali isto tako odbija svaku pomisao da bi Bog bio

uzrok čovjekova grijeha. Mudri Sirah govori: „Ne reci: 'Od Boga je grijeh moj', jer što on mrzi, nikad ne čini. I ne reci: 'On me zavede', jer njemu grješnici ne trebaju...On je sam u početku stvorio čovjeka i prepustio ga slobodnoj volji njegovoj. Ako hoćeš, možeš držati zapovijedi, u tvojoj je moći da budeš vjeran“ (Sir 15,11-15).

Cilj svake kušnje kojoj Bog izlaže čovjeka jest da se čovjek Božji dokaže u vjernosti Bogu i da se pokaže njegova razlika u odnosu na bezbošce. Tako Bog kuša Abrahama da vidi hoće li držati njegove riječi (Post 22,1sl), svoj narod u pustinji da vidi hoće li držati Zakon koji mu je dao

MOLITVA BOGU ZA KRUH SVAGDANJI PRETPOSTAVLJA ČVRSTU VJERU DA SE BOG BRINE ZA ČOVJEKA. NE SAMO ZA NJEGOVO VJEČNO SPASENJE, VEĆ I ZA VREMENITI ŽIVOT. MOLITELJ KOJI SE TAKO OBRAČA BOGU ČVRSTO RAČUNA S BOŽJOM PROVIDNOSĆU.

(Izl 15,25). Psalmist, siguran u svoju vjernost Bogu, sam traži: „Ispitaj me, Jahve, iskušaj me...“ (Ps 26,2). S druge strane, on mu se istim povjerenjem obraća i molbom za izbavljenje ili spasenje (Ps 6,5; 17,13; 18,18).

Isus je polazio od takve slike o Bogu kod svojih slušatelja, kad ih je učio moliti Očenaša, ali je zacijelo polazio i od iskustva vlastite kušnje, koju mu nije priredio Otac, već napasnik, koji će, uz Božje dopuštenje i učenike „rešetati kao pšenicu“ (Lk 22,31sl). Poznajući ljudsku slabost, Isus ne traži od svojih da, poput psalmista, traže da ih Bog kuša, već ih uči moliti da budu pošteđeni kušnje. Ako dakle u tom šestom zazivu i ima neke nejasnoće s obzirom na Božju ulogu u pogledu čovjekove kušnje, sedmi zaziv to posve uklanja: „nego izbavi nas od zla“.

Jacques Philippe

**9 DANA
ZA RADOST
U MOLITVI**

Jacques Philippe

9 DANA ZA RADOST U MOLITVI

„Molitva nam pomaže sačuvati dimenziju besplatnosti. Smisao za besplatnost danas je veoma ugrožen jer se o svemu razmišlja u kategorijama isplativosti, učinkovitosti, dostignuća. Prava ljubav ne može se zatvoriti u kategoriju nečega korisnog. Čudesno je to, da kada naučimo biti s Bogom, naučili smo biti i s drugima.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

ODRICANJE

Iako 80-tih godina prošlog stoljeća odricanje kao takvo nije bilo popularno – čak ga se u nekim krugovima smatralo nazadnim pa i štetnim za zdravlje – Kraljica Mira od samog početka ukazuje više puta poziva na njegovo vršenje. Vrijeme korizme primarno je vrijeme za odricanje: „Na poseban način vas pozivam na odricanje u ovo vrijeme milosti.“ (25. 2. 1998.) No, Kraljica Mira ne ograničava se samo na to razdoblje u godini.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

U MEĐUVREMENU DOŠLO JE DO VELIKE PROMJENE U PRISTUPU ODRICANJU. U medijima, kako tiskovnim tako i na društvenim mrežama, sve je uočljivije buđenje svijesti o važnosti odricanja i nužnosti njegova vršenja. Ta promjena posebno se opaža na području ishrane, gdje se odricanje naglašava zbog zdravstvenih razloga, a na području psihoterapije nazire se potreba za paljenjem alarma. Naime, neki psiholozi sve češće otvoreno upozoravaju roditelje da je za psiho-fizičko zdravlje njihove djece nužno odricanje od gledanja

ekrana (televizora, mobitela, tableta...), navodeći pritom brojne razloge s obzirom na štetno djelovanje takvih stvari, a jedan od najvažnijih je uzrokovanje ovisnosti (ne mogu više bez toga!) kao i zastoja, odnosno blokade razvoja bitnih psihičkih i socijalnih sposobnosti u djeteta. Osobe koje su upale u ovisnost o alkoholu, drogi, kocki, pornografiji i sl. znaju da je odricanje jedini put koji vodi do izlaza iz ropstva. Nadajmo se, svatko razuman zna da upravo odricanje mora biti nezamjenjivi temelj na kojem se gradi život u braku, u samostanu, u sportu ili u poduzeću.

Na odricanje od ekrana Kraljica Mira pozvala je već prije više od 30 godina: „Isključite televizor i ostavite različite stvari koje vam nisu korisne.“ (13. 2. 1986.)

Odmah želimo razjasniti da se pozivom na odricanje ne želi umanjiti vrijednost gledanja televizora, tog čudesnog čovjekova izuma, jer se preko tog medija mogu vidjeti dobri sadržaji koji pojedinca mogu obogatiti. No, budući da se čovjek lako od gospodara pretvori u roba, što se događa i u slučaju odnosa prema televizoru, neophodno je odricanje kako bi netko mogao izdvojiti vrijeme za molitvu i razgovor u obitelji,

za rad na sebi, za promjenu svoga života.

Razlog za odricanje je poziv na obraćenje. Odricanje pomaže u tome da se čovjek trgne „iz sna“ i odvoji od robovanja navikama koje nisu korisne za duhovni život, a to je među ostalim i televizor. Odricanje je puštanje stvari za koje smo se zalijepili i koje su preuzele kontrolu nad nama. „Ova korizma je za vas poseban poticaj da se mijenjate. Počnite od ovog trenutka... Draga djeco, pozivam vas da se pojedinačno obraćate. Ovo je vrijeme za vas.“ (13. 2. 1986.)

Odricanje je, dakle, ključno za obraćenje jer ono omogućuje zamjenu. Dakle, ne samo da ostavim nešto nego zašto ostavljam nešto? Radi čega? Odričemo se nečega, ali što činimo umjesto toga? Odričemo se gledanja televizora. To je dobro, ali što je zamjena? Za što uzimam to vrijeme? Za obitelj, za molitvu? Odricanjem se vrijeme provedeno pred televizorom treba zamijeniti vremenom posvećenim molitvi, radu na sebi, promišljanju o smjeru u kojem se netko zaputio i odluci za novim početkom.

Dobro je ako se u korizmi odričem kolača, cigareta, vina, hrane, ali što umjesto toga? Radi hrane! Odričem se hrane za tijelo kako bih se otvorio hrani za dušu – Isusu, kruhu života i čitanju njegove riječi.

Svećenici se odriču (celibat), ali postoji li zamjena u njihovu životu? „Kad se u svećeničkom i redovničkom životu živi odricanje, a ne dogodi se ono ‘stostroko’ što je obećano, tada se gubi smisao za život i rad, ostaje se u gorčini i nerivozi, život ostaje prazan i sve se više

događaju prave tragedije kod onih koji su poslani naviještati radosnu vijest!“ (fra Slavko Barbarić)

Odricanje treba, dakle, voditi k otkrivanju zamjene. „Postom i molitvom se otkriva ono što je bolje i lako se ostavlja ono što nije dobro ili manje dobro. Zato životna iskustva svetih i mistika uopće nikada ne smijemo promatrati sa stajališta odricanja nego zamjene. Neugodno zvuči za nas ‘normalne’ kršćane da se netko odrekao obitelji, posjeda, svega, ako ne vidimo da se dogodila zamjena za bolje. Upravo zato je sve manje kršćana spremno radikalno slijediti Isusa: oni ne vide zamjenu za ono čega se odriču, a o čemu je Isus sam govorio (usp. Mk 10, 28).“ (fra Slavko Barbarić)

Odricanje u sebi ima dva elementa: ne i da. Kad se nečega odričemo, najprije kažemo ‘ne’. Ne štetnim elementima za duhovni život. Ne alkoholu, ne drogi, ne lošim sadržajima na televiziji, ne negativnim osjećajima u sebi, ne svemu što doprinosi rušenju zajedništva i mira u obitelji...

No, tu nije kraj. Iako je već velik uspjeh kad možemo ostaviti ovisnosti, smisao odricanja se ne iscrpljuje u oslobađanju od stvari. Svoje ispunjenje nalazi u sposobnosti reći ‘da’, u mogućnosti izbora, opredjeljenja za Isusa, za dobro, za mir. „Odricanje od zemaljskog i odluka za blago na nebu idu zajedno. To je važna uputa i za samo odricanje. Odricanje, bez otkrića kamo nakon odricanja usmjeriti pozornost srca, idu u prazno. I jedva može uspjeti. Srce mora najprije pronaći nepropadljivo blago da bi se moglo odreći onoga propadljivog...“ (fra Ante Vučković)

Razlog za odricanje je poziv na obraćenje. Odricanje pomaže u tome da se čovjek trgne „iz sna“ i odvoji od robovanja navikama koje nisu korisne za duhovni život, a to je među ostalim i televizor. Odricanje je puštanje stvari za koje smo se zalijepili i koje su preuzele kontrolu nad nama. „Ova korizma je za vas poseban poticaj da se mijenjate. Počnite od ovog trenutka... Draga djeco, pozivam vas da se pojedinačno obraćate. Ovo je vrijeme za vas.“ (13. 2. 1986.)

Odricanje u sebi ima dva elementa: ‘ne’ i ‘da’. Kad se nečega odričemo, najprije kažemo ‘ne’. Ne štetnim elementima za duhovni život. Ne alkoholu, ne drogi, ne lošim sadržajima na televiziji, ne negativnim osjećajima u sebi, ne svemu što doprinosi rušenju zajedništva i mira u obitelji...

Zato nas Majka poziva: „U ovom milosnom korizmenom vremenu pozivam vas da otvorite svoja srca darovima koje vam Bog želi dati. Ne budite zatvoreni nego molitvom i odricanjem recite ‘da’ Bogu i On će vam dati u izobilju. Kao što se u proljeće zemlja otvara sjemenu i urodi stostroko, tako će vam i Otac vaš nebeski dati u izobilju.“ (25. 2. 2006.)

Odricati se znači reći ‘ne’ grijehu i ‘da’ svetosti. Pritom se ne mora nužno raditi o velikim odricanjima. „Ja želim da svatko od vas svojim malim odricanjima pomogne sebi i meni, da vas mogu voditi da budete iz dana u dan bliže svetosti.“ (9. 10. 1986.)

Velika je moć „sitnica“ i malih koraka! Mogu nas odvesti daleko od Boga! Primjerice, kada se naviknemo uvijek nešto raditi, na kraju rada uključiti televizor ili s nekim nešto pričati. I tako dan za danom. Ni ne primjećujemo da nam je u dnevnom boravku televizor stalno uključen, da ne gledamo jedni u druge, da nemamo snage isključiti ga i početi moliti. I tako s vremenom izbljedi osjećaj za molitvu i stvori se dojam kako je Bog daleko od nas i kako nam ne treba ni Crkva ni molitva. Tek odricanje može probuditi utrnute osjećaje za zanemarene vrijednosti. „Ja vas volim i zato sam s vama da vas podučavam i vodim novom životu obraćenja i odricanja. Tek tako ćete otkriti Boga i sve ono što vam je sad daleko. Zato, molite, dječice!“ (25. 11. 1992.)

Uslijed relativizma vrjednota, koji danas vlada, gubimo osjećaj za korisno i štetno. Nije lako znati što nam koristi, a što šteti. Zato nas Gospa poziva na odricanje jer nam ono može pomoći da razlikujemo jedno od drugog. „U ovo vrijeme želim posebno da se odričete stvari na koje ste se navezali, a štete vašem duhovnom životu. Zato, dječice, odlučite se potpuno za Boga i ne dopustite Sotoni da uđe u vaš život preko onih stvari koje vam štete, a i vašem duhovnom životu.“ (25. 2. 1990.)

Čovjek se može nalaziti pod blještavilom svjetala, a biti u tami. I pritom biti uvjeren kako je dobar. Samo odricanje pomaže da izađe iz tame i upozna nove vrjednote, Božju ljubav, kao i lijepo i dobro oko sebe. „Dječice, razmišljajte i živite po vašim malim žrtvama Isusovu muku i smrt za svakog od vas. Samo, ako se približite Isusu shvatit ćete neizmjernu ljubav koju ima za svakog od vas. Molitvom i svojim odricanjem postat ćete otvoreniji daru vjere i ljubavi prema Crkvi i ljudima koji su oko vas.“ (25. 2. 1998.)

Odrekaajući se u molitvi svoje želje da ga Isus oslobodi od trna u tijelu, Pavao se otvorio Isusovim milostima i

Kad uspijemo reći 'ne' mislimo da smo u pravu, da ne griješimo i da nam ne treba promjena i kad se odlučimo otvoriti vrata ispovjedaonice, otvara se i naše srce Božjim milostima. „U ovom vremenu odricanja, molitve i pokore iznova vas pozivam: Idite, ispovijedajte svoje grijehе da bi milost otvorila vaša srca i dopustite da vas ona mijenja. Obraćajte se, dječice, otvorite se Bogu i njegovu planu za svakog od vas.“ (25. 2. 2009.)

došao do duboke spoznaje: „Kad sam slab, onda sam jak.“ Čovjek se nekada trudi samo oko imati, posjedovati, steći materijalne stvari. I pomisli da je zaista postao „jak“ u svojim očima i pred ljudima. No, uslijed svega toga truda zanemari hraniti vjeru pa i ne primijeti kako mu je povjerenje u Boga oslabilo. Odricanje jača vjeru. „Želim vam zahvaliti od srca na vašim korizmenim odricanjima. Želim vas potaknuti da otvorena srca i nadalje živite post. Postom i odricanjem, dječice, bit ćete jači u vjeri.“ (25. 3. 2007.)

Bez odricanja ne možemo steći pravi uvid u svoje sadašnje stanje, ne možemo znati jesmo li blizu ili daleko od Isusa. „I danas vas pozivam na post i odricanje. Dječice, odričite se onoga što vas sprječava da budete bliže Isusu.“ (25. 3. 1998.)

Nekad čovjek nije ni svjestan ljepote nekih duša oko sebe. Čuo sam mnoge ljude iz naše župe koji su mi rekli da su shvatili tko je bio fra Slavko Barbarić i koja je veličina bio, tek kad je umro. „Ja sam s vama i želim vam pomoći da rastete u odricanju i mrtvljenju, kako biste mogli shvatiti ljepotu života onih ljudi koji

se meni na poseban način daruju.“ (25. 5. 1990.)

Možda ćemo pomisliti kako odricanje može biti važno samo za nas. No ni slutiti ne možemo kolika se snaga u njemu krije i koliko time Gospi pomažemo! „Zato vas sve pozivam, draga djeco, da molite i postite još jače. Pozivam vas na odricanje za devet dana, tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi.“ (25. 8. 1991.)

Kako čovjek može biti slijep! Toliko slijep da često ni svjestan nije kako je postao instrument u rukama Zla! Nema otvaranja očiju bez odricanja. Kad se odricanjem uspijemo odvojiti od svog grješnog smjera, tek tada shvaćamo da smo se bili uputili u grješnom smjeru. „Danas vas na poseban način pozivam na molitvu i

Odricati se znači reći 'ne' grijehu i 'da' svetosti. Pritom se ne mora nužno raditi o velikim odricanjima. „Ja želim da svatko od vas svojim malim odricanjima pomogne sebi i meni, da vas mogu voditi da budete iz dana u dan bliže svetosti.“ (9. 10. 1986.)

odricanje. Jer sada kao nikad Sotona želi pokazati svijetu svoje sramotno lice kojim želi zavarati što više ljudi na putu smrti i grijeha.“ (25. 9. 1991.)

Kad uspijemo reći 'ne' mislimo da smo u pravu, da ne griješimo i da nam ne treba promjena i kad se odlučimo otvoriti vrata ispovjedaonice, otvara se i naše srce Božjim milostima. „U ovom vremenu odricanja, molitve i pokore iznova vas pozivam: Idite, ispovijedajte svoje grijehе da bi milost otvorila vaša srca i dopustite da vas ona mijenja. Obraćajte se, dječice, otvorite se Bogu i njegovu planu za svakog od vas.“ (25. 2. 2009.)

Sv. Ivan nas uči kako ne možemo reći da ljubimo Boga, ako ne ljubimo ljude. A nekad nam se upravo to dogodi da idemo u crkvu, na misu, primamo Isusa u pričesti, a zaboravimo što je On rekao: „Što ste učinili jednome od ovih najmanjih, meni ste učinili.“ Odricanje budi u nama osjećaj za ljude, a posebno za one u potrebi. „Pozivam vas da budete darežljiviji u odricanju, postu i molitvi za sve one koji su u kušnji, a vaša su braća i sestre.“ (25. 9. 2017.)

KORIZMENO HODOČAŠĆE PREMA USKRSU

FRA GORAN
AZINOVIĆ

SVATKO OD NAS JE BAREM JEDNOM U ŽIVOTU DONIO ODLUKU POĆI SAM ILI ZAJEDNO S DRUGIMA NA HODOČAŠĆE U JEDNO OD SVETIŠTA ILI ZNAČAJNIJIH MJESTA SABRANOSTI I MOLITVE. Nije to ni pješaćenje ni vožnja kao neka druga. Za hodočasnika staza kojom hodi dobiva novo značenje, poprima egzistencijalnu dubinu.

Fenomen hodočašćenja u kršćanstvu ima dugu tradiciju, a njegovi se obrisi pojavljuju već u kasnoantičkom, odnosno ranokršćanskom razdoblju. Motivaciju hodočasničke pobožnosti i odlaska u sveta mjesta treba tražiti u vjerovanju hodočasnika u nadnaravne moći svetačkih relikvija pa je stoga fenomen kršćanskih hodočašćenja uvijek bio čvrsto vezan uz kultove svetaca. Hodočasnici koji su se upućivali u udaljena hodočasnička mjesta čvrsto su vjerovali da su sveci od Boga bili nagrađeni natprirodnim sposobnostima, usmjerenima na dobrobit svih vjernika kao izraz Božje milosti. Njihove nadnaravne moći nisu se izražavale samo u čudesima (*miracula*) tijekom njihova života nego su bile djelotvorne i nakon njihove smrti (*post mortem*).

Dakle, osnovni poticaj hodočašću bio je u vjerovanju da će vjernik u blizini relikvija doživjeti tjelesno i duševno ozdravljenje ili ozdravljenje roditelja, djece ili prijatelja. Hodočastilo se je za sebe, ali i za druge, i to je bila u prvom redu žrtva i odricanje. Hodočasnika je tjerala muka, bol, ali i nada da će pronaći smisao i smiraj.

Današnja hodočašća su skoro pa potpuno marijanska! Bazilika Gospe Guadalupske najvažnija je crkva u Meksiku u čije svetište godišnje dođe 20 milijuna hodočasnika. Bazilika Nossa Senhora Aparecida, u prijevodu Naša Gospa od Ukazanja, nacionalno je brazilsko svetište i po posjećenosti drugo najveće marijansko svetište u svijetu, koje godišnje pohodi 11 milijuna hodočasnika kako bi vidjeli glasoviti kipić crne Gospe. Svetište u Lurdu kao i svetište u Fatimi godišnje posjeti oko 6 milijuna hodočasnika. Svetište Gospe od Jasne Gore u gradu Czestochowi, glavno i najposjećenije marijansko svetište u Poljskoj, posjeti oko 5 milijuna hodočasnika.

Ove brojke jasno govore kako Gospa iscertava „nove staze“, zapravo *ispisuje* novu kartu svijeta! A jedna od tih, gotovo nezaobilazna staza jest i naše Međugorje. Apostolski vizita-

tor za Međugorje, poljski nadbiskup Henryk Hoser reče: „Međugorje predstavlja duhovna pluća Europe.“ Europa iznova treba prodisati upravo ondje gdje je Krist središte i smisao života, a to je svako *marijansko mjesto*. I upravo ta marijanska mjesta su „žila kucavica“ novog krvotoka svijeta! Današnju Europu, ali i svijet upravo mogu iznova evangelizirati *hodočasnici!* U hodočašću i hodočasnici je velika snaga, jer oni mogu „pronijeti“ Božje ime ovim novim svijetom. Hodočasnici su novi ljudi – obnovljeni ljudi, i zato Crkva u njima treba prepoznati novu snagu za istinsku evangelizaciju svijeta. Budimo odgovorni prema hodočasnici, jer u njima lako može biti sudbina Crkve.

Svatko od nas traga za Bogom! Mi smo ovdje hodočasnici na zemlji, naša je „domovina na nebu“. I korizma je jedna vrsta hodočašća, gdje se hodajući pustinjom naše duše pročišćujemo. Hodočastiti znači odložiti ono što je suvišno. Tako je i korizma upravo vrijeme odricanja od onoga suvišnog i odlaganje svih životnih „prtljaga“ koje nam otežavaju hod. Hodočašće je jedna vrsta „umiranja sebi“, baš kao i korizma jer je ona vrijeme bliže pripreve za Uskrs, a karakterizira je ozbiljnost, pojačana pobožnost, djela milosrđa i djela pokore. I hodočašće je usmjerenost na djela milosrđa i djela pokore! Korizma je poput toka rijeke koja teče prema Uskrsnuću, a tako isto hodočašće teče prema rađanju novoga čovjeka u nama!

ŠTO ĆEŠ UČINITI OVE KORIZME?

Jesi li spreman za još jedan hod uz Isusov križ? Imaš li snage promatrati Kristovu patnju i ne učiniti ništa? Možeš li se pokrenuti i povjerovati u otajstvo žrtve i otkupljenja? Jesi li promislio kako ćeš oplemeniti svoj četrdesetodnevni korizmeni hod? Hoće li ti odricanje biti prigoda da se približiš Bogu, pročistiš svoju vjeru i vratiš se kršćanskim vrijednostima? Možda si se odlučio na uzdržavanje od nekih jela, ne jesti petkom meso, postiti cijelu korizmu ili ćeš svakodnevno činiti mala dobra djela i pomagati bližnjima? Može li korizma biti zajednički obiteljski hod tebe i tvojih ukućana, a vaše odricanje biti na izgradnju župne zajednice?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

PRIJE PAR DANA POSJETIO SAM JEDNU OBITELJ U ŽUPI I ZA VRIJEME SUSRETA RAZGOVARAO SAM S NJIHOVOM DJECOM. Želio sam saznati kao oni doživljavaju korizmu, kakvo ona mjesto zauzima u njihovoj obitelji, jesu li djeca svjesna milosnog otajstva Kristove žrtve i na koji način ju sami proživljavaju. Tijekom razgovora najrječitiji bio je njihov najmlađi sin, a njegove riječi su me potaknule da to iskustvo ispriopovijedam i vama. Pitao sam ih što za njih znači korizma, a on je govorio:

„Korizma ti je ono što bude jednom svake godine u crkvi. Tad ti naša časna skloni sve cvijeće iz crkve. Umjesto cvijeća stavi dva drveta u obliku krivog broja plus ispred oltara, zakuje ih čivijama i stavi neku krpicu uz to. Kad bude početak svega taj ti dan idemo svi iz kuće k misi. Kad prođe malo mise, onda se nekad svi poredamo u red, i mali i veliki, a naš ti fratar uzme pepela i pošećeri ti po glavi. Nakon toga se moraš vratiti na svoje mjesto. Međutim, onda ti je tek muka, jer ne smiješ ni malo glavom mrdnuti u stranu da ti

pepeo ne spadne s glave. Čim uđemo u kuću, baba i mater nas sve postroje na trosjedu i održe predavanje. Tad ti kreće, ne smiješ ovo ne smiješ ono. Naša ti je baba najveći zakon za korizmu, a ni mater nije daleko. Baba ti sve zna i na kraju, radi mira u kući, sve mora biti po njezinom. Uz to ona zna sve crkvene zakone, jer svaki dan po nekoliko sati čita iz onih svojih debelih knjiga. U kući je moramo svi slušati. Pred početak korizme nastupa izvanredno stanje u kući. Baba najprije kaže da se mora ugasiti televizija i nema ti televizije

Post i korizma ne trebaju biti samo muka i odbrojanje koliko je dana ostalo do kraja, nego da je možemo oplemeniti našim aktivnim sudjelovanjem. Odricati se za drugog, jer ja to želim. Žrtvovati se za bližnjeg iz ljubavi, kao što je to Isus učinio za nas na križu.

Svaku večer molimo zajedničku molitvu u kući. Baba nas raspoređi što će tko raditi, kao nogometni trener. Jedan ti moli Vjerovanje, drugi onaj početak na sitna zrna, treći moli Oče naš i Zdravo Marijo, a ona ono što se pripovijeda nakon Zdravo Marijo i sve tako po redu. Pored krunice i Gospinih litanija baba moli sve one preporuke uz očenaše za sretan put Nikoli Putniku, za obranu od zla i Zloga svetom Mihovilu arkandelu, za Božji blagoslov i zdravlje naše obitelji, za miran san našem anđelu čuvaru, za sretnu smrt svetom Josipu, za naše pokoje, za one za koje se nema nitko spomenuti i sve tako dok ih ne izbroji do kraja.“

ŠTO RADITE U KORIZMENE PETKE?

„Petkom se posti. Nema ni mesa ni salame ni pršuta. Samo pita i grah za nas i čaću, a baba i mater ti nikada nisu gladne. Predvečer idemo na misu i put križa. Nema ti tu mrdanja. Svi idemo po redu, kao i nedjeljom.

Fratre, kako to da uvijek Isus mora završiti na križu bez obzira koliko puta slušao put križa? Nije mi jasno tko ga je pisao. Mislim da je nešto dobro zeznuo na kraju. Prošle godine sam se ponadao da će biti nešto drugačije kad nam je pred početak korizme u župu došao novi đakon. Mislio sam da će on nešto drugačije smisliti, da će se Pilat predomisli u osudi Isusa i da će jednom zauvijek reći kako on nije ništa krv. Ne znam zašto se još nikada nije dogodilo da Pilat bude osuđen, jer nije rekao istinu i rekao je da je Isus kriv, a to nije istina. Čaća mi je rekao da to tako mora biti i da ću to shvatiti kad odrastem. Morao sam se složiti s njime, iako mi nije bilo jasno kako u svim filmovima o super junacima glavna uloga uvijek na kraju pobijedi, a samo Isus izgubi.

Na putu križa uvijek nekako bude malo tužno, jer Gospa ti svaki put plače sa ženama. Onda je Isus tješi i kaže da će sve biti dobro, a ne će. Mater zna, kao što naša mater zna kad sam ja u krivju, a ja joj kažem da je sve dobro. Zna ona da će Isus završiti na križu, bez obzira koliko je on tješio da ne će. Od svih likova najviše mi se sviđa onaj Šimun. On ti je neki dobar čovjek. Zamisli, pomogao je Isusu nositi križ, jer mu je bilo teško. Samo mi nije jasno zašto nije ostao cijelo vrijeme s njim kad je Isusu stalno bilo teško? Da je ostao, možda bi Isus uspio do kraja iznijeti križ na brdo i ne bi ga razapeli? Često zamišljam kako bih volio biti Šimun kad odrastem i da jednom naš fratar na putu križa kaže kako sam ja Isusu pomogao nositi križ. Srce bi mi bilo veliko kao kuća, a baba bi ti bila najpoznatija u selu.

NAŠE MALO ODRICANJE

Prošle godine smo se na početku korizme dogovorili da ćemo napraviti neko dobro djelo. Čaća i mater su rekli da mi djeca smislimo što bi to moglo biti. Najstariji brat se sjetio kako bismo mogli uistinu doživjeti korizmu kao vlastito odricanje i u njoj sudjelovati čineći mala dobra djela. Predložio je da se svaki dan pokušamo nečega konkretnog odreći. Rekao je kako svatko od nas dobiva nešto novca za školu, a da bismo u korizmi mogli prije

polaska u školu jesti kod kuća. Novac koji dobijemo za uštinu trebali bismo staviti u zajedničku kasu. Nije nam bilo teško, jer smo znali da baba i mater cijelu korizmu poste o kruhu i vodi. To smo stvarno i učinili.

Na kraju korizme smo skupili dosta novca, a pred sam Uskrs čaća je rekao da će mater i on dati isto toliko novca koliko smo i mi skupili. Onda smo otišli u trgovinu i kupili puna tri kolica brašna, šećera, kave, ulja, mesa, slatkiša, pelena, deterdžentata i svega za kuću. To smo sve spakirali i odvezli jednoj obitelji u susjedno selo. Baš smo bili ponosni, a ta nas je obitelj tako lijepo primila. Da ste samo vidjeli radost i sreću u njihovim očima, sve bi vam bilo jasno. Kad smo se vraćali kući, čaća nam je rekao da bismo tako trebali nastaviti svake godine, a za nagradu nas je odvezao na hodočašće i ispovijed u Međugorje.

Ove godine smo se dogovorili da ćemo pokušati još više štedjeti. Drugi brat je rekao kako im je fratar na Frami govorio da je post svjesno odricanje od nečega što najviše volimo. Na primjer, ako ne kupim čips i sok, za taj isti novac može se kupiti litra mlijeka ili ulja za nekoga komu je to potrebije. Svjestan sam da bez toga mogu, a naše malo odricanje i žrtva na kraju može biti jedino dobro što je netko učinio nekom drugom čovjeku. Rekao nam je da to imamo uvijek na pameti i da budemo svjesni da to što radimo radimo iz ljubavi. Svako naše odricanje i post samo su vježbanje za život. Bogu to ne treba, ali mi mu se na taj način približavamo. Na taj način postajemo osjetljivi na stvarnost u kojoj živimo i uviđamo da imamo puno više od drugih ljudi. Post i korizma ne trebaju biti samo muka i odbrojanje koliko je dana ostalo do kraja, nego da je možemo oplemeniti našim aktivnim sudjelovanjem. Odricati se za drugog, jer ja to želim. Žrtvovati se za bližnjeg iz ljubavi, kao što je to Isus učinio za nas na križu.“

Na kraju mi je dječak postavio nekoliko pitanja s kojima sam krenuo na put u svoju korizmu, a možda i vama budu poticaj za početak. Pitao je: „Ako se mi, obični ljudi, ovako natežemo u dobroti, što vi fratri i časne sestre činite u korizmi? Fratere, čega si se ti odrekao? Postiš li i ti kao naša baba i mater? Kome ćeš ti pomoći na kraju korizme?“

Korizma je prilika za novi početak

MIRTA MILETIĆ

ZADNIH PAR TJEDANA S TREĆAŠIMA OBRADUJEM ISUSOVE SUSRETE S GRJEŠNICIMA, LJUDIMA KOJE JE DRUŠTVO PREKRIŽILO. Za njih u očima

svijeta nema spasa, oni su takvi i to je to! No, Isus nas uči da je istina sržno drugačija. Dojmila me se Isusova logika i način gledanja čovjeka. Čini mi se kako Isus čovjeka vidi cjelovito, vidi „ono što je iza“, vidi uzrok nekom ponašanju i napokon vidi drugačiju budućnost. Daje novu šansu. Mi, pak ljude oko sebe gledamo površno, zatvaramo ih u svoje okvire bez dubljeg pogleda i često bez ljubavi. Djecu je oduševilo kako Isus samo nakon jednog susreta mijenja čovjeka. Kako mu to uspijeva? Godinama isto ponašanje i grijeh, a onda jedan susret i promjena života. Čudesno! Kako je izgledao taj susret? Kako izgledaju Isusove oči? Kakav

OVE KORIZME POKUŠAJMO BITI BUDNI I OTVORITI SRCE ISUSU. ON MOŽE BAŠ SVE PREOKRENUTI NA DOBRO, MOŽE UNIJETI NOV ŽIVOT U NAS, PREOBRAZITI ČITAVO NAŠE BIĆE. ZATO JE POTREBNA NAŠA SURADNJA I OTVORENOST. POST I MOLITVA POMOĆI ĆE NAM DA UTIŠAMO BUKU KOJA NAM SMETA DA PREPOZNA MO I OSJETIMO NJEGOVU PRISUTNOST, DA GA ČUJEMO, DA SE USMJERIMO NA NJEGA I NJEGOVU RIJEČ, OSNAŽIT ĆE NAŠU VOLJU I SPREMNOST DA IZNUTRA ODGOVORIMO NA NJEGOVE POTICAJE.

je njegov pogled? Vjerujem da njegov pogled ostavlja čovjeka bez daha.

Događa se često da i mi sami odustajemo od sebe. Zaključujemo kako se ne možemo mijenjati i kako je Isus mijenjao samo one koje je sretao za vrijeme svog boravka na zemlji. Ali, Isus hoda zemljom i danas. On je Emanuel, s nama Bog! Blizu je onima koji ga traže, ali se ne nameće. Čeka naš pristanak i naše „da“! „Što hoćeš da ti učinim?“ – često je pitao slijepi i hrome. Ma Isus je znao što njima treba, ali je htio to čuti od čovjeka. Htio je suradnju i pristanak čovjeka. Dakle, i danas Isus prolazi pored nas i pita: „Što hoćeš da ti učinim?“ Što te muči? Želiš li ozdraviti od svog malodušja, lijenosti, depresije? Želiš li ga uistinu susresti? Taj susret mijenja. Nakon njegova pogleda ne možeš ostati isti. Njegova te ljubav ne može ostaviti ravnodušnim. Gospodin nas želi potaknuti na korak vjere. A da bi to doživio moraš izaći iz sadašnjeg komfora i utabanog puta, napraviti iskorak.

Tako nekako doživljavam i korizmu u koju smo ušli kao Crkva. Korizma je izlazak. Korizma je šansa za ponovni susret s Isusom. Ona nam upravlja pogled na Alf i Omegu našeg života. On je moj Početak i Kraj. On je svrha mog života i ne postoji život izvan njega. Gospodin ponovno svoju zaručnicu Crkvu želi približiti sebi. Važno mu je kakva je ljubav njegove zaručnice prema njemu. Važna mu je vjera Zaručnice! On bdije nad svojom Crkvom! Život je dao za nju!

Postavlja se pitanje zašto nam uvijek iznova trebaju jaka vremena došašća i korizme. Svake godine, uvijek iznova. Zato što je Bog strpljiv. On ne siječe smokvu koja ne daje rod, već ju obrezuje, da iduće godine urodi plodom. Skloni smo duhovnoj lijenosti i konformizmu. Događa se, da zbog posljedica istočnog grijeha, lako udaljimo svoje srce od Gospodina i pristajemo na lakši put. Još se nismo 'do krvi oduprli grijehu'. Često trgujemo, radimo kompromise, padamo. Potrebno nam se neprestano vraćati i svjesno odlučivati za evanđelje. I naša nebeska Majka nam u Među-gorju neprestano ponavlja iste stvari. Majčinski i uporno, znajući našu nestalnost, nepostojanost i duhovnu lijenost. I daje nam najbolje alate: post, krunicu, pokoru, euharistiju, intenzivan molitveni i sakramentalni život.

Zadivljuje me njezina upornost i ljubav. Mi često odustajemo od borbe, a papa Franjo je naglasio kako je *...korizma vrijeme duhovne borbe. Pozvani smo suočiti se sa zloduhom preko molitve da bismo bili sposobni, s pomoću Božjom, pobijediti ga u svojem svakidašnjem životu. Zlo je našalost na djelu u našem životu i oko nas; tamo gdje se događa nasilje, odbacivanje drugih, zatvaranje prema drugima, ratovi i nepravde. Sve su to djela zlog duha i zla.*

DOGAĐA SE ČESTO DA I MI SAMI ODUSTAJEMO OD SEBE. ZAKLJUČUJEMO KAKO SE NE MOŽEMO MIJENJATI I KAKO JE ISUS MIJENJAO SAMO ONE KOJE JE SRETAO ZA VRIJEME SVOG BORAVKA NA ZEMLJI. ALI, ISUS HODA ZEMLJOM I DANAS. ON JE EMANUEL, S NAMA BOG! BLIZU JE ONIMA KOJI GA TRAŽE, ALI SE NE NAMEĆE. ČEKA NAŠ PRISTANAK I NAŠE „DA“!

Korizma nas postavlja pred odlučujuća pitanja: Rastem li ja u svojoj vjernosti prema Isusu Kristu i u svojoj odluci živjeti sveto? Jesam li svake korizme ponešto sličniji Isusu? Jesam li 'kristolikiji'? Živim li svoj apostolat u svakodnevicu, svom svakodnevnom radu, među svojim poslovnim kolegama? Svatko tko u svojoj duši traži odgovor na to pitanje uvidjet će kako je potreban obnovljeni preobražaj da bi Krist u nama živio i da se njegova slika neiskrivljena održi u našem ponašanju. Svaka je korizma naša prilika za novi odnos s Isusom i tko zna koliko ćemo još korizmenih vremena doživjeti. Možda nam je ovo zadnja korizma! Zbog toga ovo vrijeme valja shvatiti ozbiljno i odlučiti se.

Ove korizme pokušajmo biti budni i otvoriti srce Isusu. On može baš sve preokrenuti na dobro, može unijeti nov život u nas, preobraziti čitavo naše biće. Zato je potrebna naša suradnja i otvorenost. Post i molitva pomoći će nam da utišamo buku koja nam smeta da prepoznamo i osjetimo njegovu prisutnost, da ga čujemo, da se usmjerimo na njega i njegovu riječ, osnažit će našu volju i spremnost da iznutra odgovorimo na njegove poticaje. U sakramentu pokore i euharistije će liječiti naše rane i pomoći nam da otkrijemo koliko za nama čezne i koliko nas ljubi. Zato se radujem ovoj korizmi. Jer znam da me u njoj čeka On, Put, Istina i Život.

KRISTE!

Zatvorio si umorne oči, da ne gledaš naša zlodjela.
Buka buntovnika zapečatila je šutnjom Tvoja usta.
Oluja naših strasti raspršila je latice Tvoje krune.
Ti šutiš.

Govori, Gospodine, jer jao nama ako zaboravimo Tvoj glas!
Pogledaj, jer jao nama, ako nas više ne prepoznaš!
Nikada svijetu nisi bio tako blizu kao na križu.
Još i danas može svatko probiti kopljem Tvoje srce.
I batom udarati po Tvojim rukama i nogama.

Ali jednako može svatko obujmiti Tvoje oprostjenje i sakriti se u rane Tvoje ljubavi.
Kako bi bio nesnošljiv križ našega života, da Ti nisi prije na križu visio!
Kriste!

Mi ne možemo zamisliti križ bez Tebe, bez trnove krune, oštih čavala i probijenoga srca.

Ali ni Ti ne ćeš prepoznati nas bez istih oznaka.

Učini, Gospodine, da se sve jače poznaju na nama oznake i plodovi Tvoga križa!

Rajmund Kupareo

KORIZMA U MOJOJ OBITELJI

„Napustimo sebičnost, pogled usmjeren na sebe i okrenimo se Isusovoj Muci; budimo bližnji braći i sestrama u teškoćama, dijeleći s njima svoja duhovna i materijalna dobra.“ Ovim je riječima papa Franjo najavio ovogodišnju korizmu i naglasio svojevrstu misao vodilju koja bi nama vjernicima trebala pomoći u razumijevanju svrhe, ali i postavljanja zrelog duhovnog programa kroz korizmu.

Korizma je milosno vrijeme u kojem imamo priliku ne samo zastati već i uroniti u pustinju koju nudi vremenski period od 40 dana i obnoviti naš odnos s Bogom. Korizma je veliki i privilegirani dar nama vjernicima. Vjerujem da svatko od nas ima iskustvo koliko je ponekad zahtjevno izići iz vrtloga svakodnevnog života i usmjeriti pažnju cjelokupnog našeg bića na ono najvažnije – odnos s našim Nebeskim Ocem, Stvoriteljem. Biti izložen pustinji u kojoj nas Bog oblikuje i mijenja, uklanja s nas sve ono što smeta da budemo u potpunom zajedništvu i ljubavi s njime.

Kad su jednom zgodom pitali Michelangela kako to da on od jednog komada kamena može napraviti takva divna umjetnička djela, on je odgovorio da jedino što zapravo kao kipar radi jest to da uklanja višak. Ono što nakon toga ostane jest to veličanstveno djelo, koje je već postojalo skriveno u kamenu. Tako i u korizmi imamo šansu prepustiti Stvoritelju da uklanja s nas ono što smeta da budemo onakvi kakve nas je zamislio u svojoj ljubavi. Slobodni. Osposobljeni za zajedništvo i ljubav. Sveti. Tek iznutra slobodan čovjek može potpuno ljubiti.

Korizma je prilika da ove ključne poruke i misli pretočimo i u naš obiteljski duhovni program. Roditelji upravo na ovom opipljivom i vrlo konkretnom području ljubavi prema bližnjima, braći i sestrama u teškoćama, mogu djeci pomoći da zarone i prepoznaju ono najljepše i najvažnije u korizmi. Ljubav. Davanje. Napuštanje sebičnosti. Velikodušnost. Pogled uperene na sebe, na svoje probleme, želje, strahove, čežnje usmjeriti na ljude oko nas, na naše bližnje, na one koji su potrebni pomoći. Korizma nije vrijeme u kojem postavljamo sebe u središte. Nije vrijeme za neke naše ambicije. Upravo suprotno, to je vrijeme kada taj naš sebični unutarnji čovjek treba umrijeti, kako bi se otvorio prostor za razdavanje sebe za druge.

Kako ovu stvarnost oživjeti u našim obiteljima? Najprije je važno odrediti jedno konkretno vrijeme za zajedničku molitvu i razmatranje. I čuvati to vrijeme kao vrijeme koje nam je važno. Zajednička molitva križnog puta, žalosna otajstva krunice, čitanje odlomaka Svetog pisma ili razmatranje pojedinih

**KREŠIMIR
MILETIĆ**

KAD SU JEDNOM ZGODOM PITALI MICHELANGELO KAKO TO DA ON OD JEDNOG KOMADA KAMENA MOŽE NAPRAVITI TAKVA DIVNA UMJETNIČKA DJELA, ON JE ODGOVORIO DA JEDINO ŠTO ZAPRAVO KAO KIPAR RADI JEST TO DA UKLANJA VIŠAK. ONO ŠTO NAKON TOGA OSTANE JEST TO VELIČANSTVENO DJELO, KOJE JE VEĆ POSTOJALO SKRIVENO U KAMENU. TAKO I U KORIZMI IMAMO ŠANSU PREPUSTITI STVORITELJU DA UKLANJA S NAS ONO ŠTO SMETA DA BUDEMO ONAKVI KAKVE NAS JE ZAMISLIO U SVOJOJ LJUBAVI. SLOBODNI. OSPOSOBLJENI ZA ZAJEDNIŠTVO I LJUBAV. SVETI. TEK IZNUTRA SLOBODAN ČOVJEK MOŽE POTPUNO LJUBITI.

postaja može biti prekrasna tema za razgovor s djecom o stvarnosti Božje ljubavi prema nama, ali i o posljedicama naših grijeha. Jedna od važnih tema o kojoj možemo razgovarati jest i tema naših međusobnih odnosa i odnosa s ljudima koji nas okružuju u svjetlu ljubavi kao kriterija prosudbe tih odnosa. Što mogu učiniti ili promijeniti u mom odnosu s bližnjima da taj odnos bude bolji, kvalitetniji, da se u njemu očituje više ljubavi?

Vjerujem da svatko od nas može prepoznati osobe prema kojima trebamo i možemo pokazati više ljubavi. Trebam li nekome oprostiti? Trebam li se nekome ispričati? Evo odlične prigode za takav korak. Prigoda je to svakako i za temeljiti ispit savjesti i skušenu ispovijed. I sam Gospodin nas opominje kako je prije negoli donesemo dar na oltar potrebno najprije se izmiriti s braćom i sestrama. Često nismo svjesni ove povezanosti odnosa s ljudima oko nas i odnosa s Bogom. Jedna od možda i najvećih grješaka koje radimo jest kada imamo uvjerenje da je moguće biti u dobrom odnosu s Bogom, a istovremeno biti posvađan i u neizmirenim odnosima s ljudima. Naravno, koliko je do nas. Ali, možemo li reći da smo zaista učinili baš sve što smo mogli da bi došlo do pomirenja s onima s kojima imamo težak odnos? I ovdje je potrebno u molitvi, ponizno i s pogledom uperenim u Isusovu Muku potražiti odgovore.

Post i intenzivna molitva pomažu nam da izađemo iz vrtloga vrtne oko samih sebe, naših strasti i buke i da prestanemo varati sami sebe. Svatko od nas ima jako dobro razvijene mehanizme kojima opravdamo svoja djela ili djela naših najbližih, a s druge strane vidimo i najsitnije pogriješke kod drugih. Mjera kojom mjerimo druge često je brutalna, nemilosrdna. Osobito nas smetaju one pogriješke ili djela drugih kada povrijede naše dostojanstvo ili se osjećamo uvrijeđeni. Zato je izrazito ljekovito promatrati te iste 'druge' pod svjetlom Božjeg milosrđa koje je iskazao na nama samima. Optužbe i ono naše 'imam ti pravo uzvratiti' brzo utihnu kada spoznamo koliko smo i sami počinili grijeha prema Gospodinu i kolika bi nam i kakva kazna bila izrečena kada nam ne bi oprostio i otpustio grijeha.

Zato volim korizmu. Osobito volim korizmu u našoj obitelji. Jer imam privilegiranu šansu i milost napraviti temeljiti remont svega onoga što u meni nije dobro. Priliku za obraćenje. Jer tek ako me Krist oslobodi ropstva grijeha, mogu biti pravi tata, pravi muž. Tek tada mogu ljubiti punim srcem. Eto, to želim i vama. Želim vam plodonosnu i blagoslovljenu korizmu! Neka nas na tom putu prati zagovor Kraljice Mira!

PAULA TOMIĆ

ZLO JE PRAZNINA, TEK SJENA, CRNA RUPA. Ne bi niti postojalo da ne postoji svjetlo. I kao da se cijela bitka Sotone sastoji od nastojanja da isprazni sve što je Punina stvorila. Ispražnjuje riječi, ispražnjuje mišljenja, ispražnjuje vrijednosti, ispražnjuje strukture, zakone, dogovore, pjesme, modu, umjetnost... Dapače, toliko je izokrenulo vrijednosti da danas što je nešto praznije – to je više in. Posebno to možemo vidjeti po pjesmama koje postaju hitovi ili se evo šalju na natjecanja tipa Eurosong ili Grammy... Kao da pobjede baš one pjesme koje su najšokantnije zbog svoje ispraznosti, vulgarnosti ili izopačenosti izvođača. Tako je i sa filmovima, blogovima, vijestima... Što ispraznije i nenormalnije, to dosiže više pregleda i lajkova.

I naša vjera se ispraznila. Postali smo vjernici nedjeljom, na papiru... Ne poznajemo vlastito vjerovanje, ne poznajemo Isusa osobno, ne poznajemo njegovu riječ, nemamo vlastito iskustvo Božjeg dodira, Božje snage i ljubavi...

Kad je Isus propovijedao ili poučavao, kaže Evanđelje, ljudi su ga slušali jer je govorio kao onaj koji ima moć, koji ima snagu. Drugačije od ostalih pismoznana i farizeja koji su prosipali riječi i teorije. Kada nitko drugi nije mogao osloboditi opsjednutog, Isus ga je oslobodio. Zašto mi nismo mogli? – pitali su ga apostoli. Zato što se taj soj izgoni postom i molitvom! – Isus je odgovorio. Isus je dakle imao u sebi snagu koja je dolazila iz življene vjere: molitve, posta, služenja.

Danas nam se više nego ikada nije boriti protiv tijela, nego protiv zloduha kojima ljudi otvaraju put i prostor svojim prazninama. Isus nam pokazuje da protiv duhovnog svijeta ne možemo ići našim prazninama, praznim riječima i praznim mozganjem. Jedino snagom iznutra. Snagom Punine koju ti daje življena vjera.

Gospa je i te kako svjesna ove opasnosti u koju sve više tone svatko od nas, pa i Crkva. Opasnosti ispražnjivanja. Postajemo prazan ritual i prazna

KORIZMA JE POZIV NA NOVI ŽIVOT

GOSPA NAM PONOVNO POKAZUJE JEDINI PUT DA U NAS UDE BOŽANSKA SNAGA I BOŽANSKI ŽIVOT: OTVORITI SRCE ISUSU. I TOME SLUŽI OVO KORIZMENO VRIJEME U KOJE ULAZIMO. NE DA BISMO SE ODREKLI PUŠENJA, SLATKIŠA ILI MOBITELA... ZATO ŠTO JE TO OBIČAJ, A ONDA NAŠI NEKU DRUGU ZAMJENU TOME TE SE NAKON USKRSA OPET VRATILI ISTIM STARIM NAVIKAMA. NE, NAŠE KORIZMENO ODRICANJE, NAŠE KORIZMENO VRIJEME POKORE TREBA BITI DUHOVNA BORBA (TAKO SU GA ZVALI CRKVENI OCI) U KOJOJ ČEMO SE OSLOBAĐATI ISPRAZNOSTI NAŠIH RUTINA, A PUNITI SE SMISLOM BLIZINE BOŽJE.

tradicijska. A praznina u dušama se širi, zlo se širi, strah se širi. Zato nam u zadnjoj svojoj poruci kaže: „Danas vas pozivam na novi život. Nije važno koliko godina imate, otvorite vaše srce Isusu koji će vas preobraziti u ovom milosnom vremenu i vi ćete se kao priroda roditi u novi život u Božjoj ljubavi i otvoriti ćete vaše srce nebu i nebeskim stvarima.“ (usp. 25. 02. 2019.)

Gospa nam ponovno pokazuje jedini put da u nas uđe božanska snaga i božanski život: otvoriti srce Isusu. I tome služi ovo korizmeno vrijeme u koje ulazimo. Ne da bismo se odrekli pušenja, slatkiša ili mobitela... zato što je to običaj, a onda našli neku drugu zamjenu tome te se nakon Uskrsa opet vratili istim starim navikama. Ne, naše korizmeno odricanje, naše korizmeno vrijeme pokore treba biti DUHOVNA BORBA (tako su ga zvali crkveni oci) u kojoj ćemo se oslobađati ispraznosti naših rutina, a puniti se smislom blizine Božje.

Ljudi su siti praznih riječi, propovijedi... srce se može dotaknuti samo snagom žive Božje riječi, komunikacijom duha s duhom, duše s dušom. samo se srcem vidi, samo se srcem sluša tako da se nešto uistinu i promijeni. Ono što uđe kroz uši i oči, a nema snage da se spusti u srce – nije za ništa. Ne donosi ploda.

Biti kršćanin znači biti Božji vojnik, boriti se za dobro, jer Sotona kao ričući lav obilazi oko nas tražeći koga da proždre! – kaže sv. pismo. Gospa nas upozorava da je nemoguće zadržati blagoslov, a blagoslov znači snagu, znači djelotvornost – bez molitve, posta, pročišćenja i izmirenja. I tome služi korizma. Otvara naše srce za nebeske stvarnosti Uskrsa.

Nikada kao dosad nisam osjetila to inzistiranje kojim nas Gospa poziva na pravi unutarnji hod. Na pravi duhovni trening, disciplinu... Koliko želi da raste u Božjoj mudrosti i snazi, da otkrijemo snagu duhovne dimenzije života i vjere. Da postanemo pravi Kristonositelji. Vjerojatno kao Majka osjeća da smo svi u opasnosti da se i sama snaga Božjeg života isprazni u nama i u našim crkvama. A bez te snage – praznina je tako opipljiva.

Mislim da svi možemo osjetiti jedni kod drugih, a kamoli kod naših svećenika tko govori iz glave, a tko govori, pa možda i jednostavnim riječima, iz snage srca i svog življenog poziva. Koliko takva misa i sv. pričest drugačije i punije nahrani srca vjernika. Bez te hrane života, teško će naše malo stado naprijed.

Stoga, dok je Gospa još s nama, uđimo s njom u ovu korizmu, kako bismo se mogli roditi u novi život u Božjoj ljubavi.

Razgovor s Marcom Fromagerom

U MEĐUGORJU POSTOJI POSEBNA MILOST

Ne sjećam se kad me je neka knjiga, s izuzetkom književne fikcije velikih spisatelja, na tako košmaran način uvukla u svoj sadržaj kao „Ratovi, nafta i radikalizam – istočni kršćani stjerani u stupicu“ Marca Fromagera. Očito je jednako uvjerljivo djelovala i na one koji su Marcu dodijelili prestižnu francusku nagradu *Pero i mač* za ratnu književnost te na taj način priznali njezinu vrijednost i vjerodostojnost.

U SVAKOM POGLAVLJU OVE KNJIGE NAILAZIMO NA BIBLIJSKE SLIKE, I TO ONE NAJPO-TRESNIJE. Ili, kako autor u svojem zaključku, obazirući se na panoramu Bliskog istoka isprepletenu s cijelim svijetom, ističe: „Levijatan, Kir, Otkrivenje: na svakom koraku nailazimo na Bibliju.“

Pitala sam ga koliko mu je vreme- na trebalo da je napiše. Odgovorio je: „24 sata“. Bez obzira na to što aludira na dobro poznavanje „gradiva“ nauč- na na licu mjesta, i ta mi je njegova izjava djelovala logično i uvjerljivo jer, premda je knjiga izvršno i pažlji- vo napisana, u izlaganju surove istine koju je dokučio pronicljivo poslo- živši mozaik stvarnosti i namjerno izostavljajući fusnote i pozivanja na „provjerene“ izvore, nema vremena za izmišljanje i pretjerano stilsko dotjerivanje. Stoga se knjiga tako i čita: u jednom dahu. Napisao ju je, uz ostale, na temelju vlastitoga bogatog iskustva boravka na Bliskom istoku kao predstavnik papinske zaklade *Pomoć Crkvi u nevolji*. Toliko zastra- šujuće istine, oblikovane na oluji potkrijepljenih činjenica, ne možemo pronaći ni u jednom izvješću o trenutnom stanju u svijetu koje nam se podastire. Jednostavno, nismo dovoljno informirani, i to je ono što možda najviše užasava.

Bliskoistočna kriza ne odnosi se samo na Bliski istok, ništa. I mi smo dio nje ili, kako nas naša izranja- vanja kršćanska braća iz Iraka, Sirije, Egipta i drugih dijelova tog trusnog i istovremeno pradrevnog područja koje je iznjedrilo najveće religije ponekad zloslutno upozoravaju, njihova je „pat- nja uvod u ono što ćemo mi, europski

DAVORKA JURČEVIĆ ČERKEZ

Marc Fromager sa sudionicima Noći svjedoka u Međugorju

U MEĐUGORJU SAM PRVI PUT BORAVIO 1994. OD TADA SAM IMAO PRILIKU OVDJE NAVRAĆATI U VIŠE NAVRATA. NISAM TEOLOG I NEMAM KONAČAN STAV O TOM PITANJU, ALI ONO ŠTO MOGU UTVRDITI JEST DA PUNO LJUDI OVDJE PONOVO DOLAZI, NAKON ŠTO SU PRONAŠLI SMISAO MOLITVE I ISPOVIJEDI. NA TEMELJU TOGA, ZAMISLIVO JE DA SU U NJEGOVI PLODOVI DOBRI I DA NESUMNJIVO U MEĐUGORJU POSTOJI POSEBNA MILOST.

i zapadni kršćani, trpjeti u bliskoj budućnosti.“

Kao ravnatelj francuskog ogranka *Pomoći Crkvi u nevolji*, Marc Fromager već 10 godina organizira i *Noć svjedoka*, molitveno bdijenje s nakanom molitve za mučenike, stradalnike čiji se najnoviji popis izrađuje svake godine. Na događaju nastupaju svjedoci, obično njih troje ili četvero koji dolaze iz zemalja gdje za život treba imati puno odvažnosti. Ove se godine, dakle, radilo o martirologiju iz 2017., a u našem slučaju o svjedocima iz Sirije i Rusije. Kao suosnivačici udruge *Maranatha* i osobnoj prijateljici, Marc Fromager je Sabrini Čović Radojičić velikodušno pomogao da se, bez obzira na to što na ovim prostori- ma ured *Pomoći Crkvi u nevolji* ne postoji, ovaj događaj uspješno organizira na četiri lokacije: u Sarajevu, Kotoru, Dubrovniku i Međugorju.

Stoga je, uz sestru Houdu Fadoul iz Sirije i oca Kirilla Gorbunova iz Moskve, Marc Fromager ovaj put za nas ekskluzivno nastupio i u ulozi svjedoka onoga što je vidio, doživio i spoznao. Iako ne dolazi iz razrušenog društva, dolazi sa svojih mukotrpnih putovanja kao posrednik u pružanju pomoći prognjenim kršćanima tamo gdje je to nužno, u oko 150 zemalja svijeta.

On je ugodan i opušten sugovornik s razvijenim smislom za humor, jednostavan čovjek kakvi veliki ljudi obično jesu, na kojemu u prvi mah ni po čemu ne biste zaključili da se bavi tako ozbiljnim, važnim i odgovornim poslom jer se u konverzaciji ne nameće kao superiorni sugovornik, kakav bi zapravo mogao biti, nego se prilagođava njezinu trenutnom kontekstu.

Papinska zaklada „Pomoć Crkvi u nevolji“ osnovana je netom nakon

II. svjetskog rata. Kakvi su bili motivi njezina osnivanja, kako se razvijala i uopće opstala?

Osnovao ju je jedan premonstra- tenški redovnik podrijetlom iz Nizo- zemske, otac Werenfried van Straaten. Boravio je u župi Togenro u Belgiji, gdje je obavljao dužnost tajnika župe. Po završetku II. svjetskog rata uočio je svu tu mržnju koja je i dalje raz- dvajala dojučerašnje neprijatelje, sve te ratne traume i rane, zbog čega je rekao: moramo pružiti pomoć našim bivšim neprijateljima, što je značilo Nijemcima. Započeo je s projektom pomirenja Europe i tražio novac od darežljivih ljudi. Prva osoba kojoj je na taj način pomogao bila je jedna žena koja je izgubila supruga i dva sina koja su ubili Nijemci. S vremenom, ljudi su počeli odgovarati, darivali su novac, hranu, odjeću i druge potrepštine. Ljudi sa sela iskazivali su svoju dare- žljivost darujući meso svinja koje su uzgajali, odnosno sušenu slaninu koja je bila praktična za prijenos. Otac van Straaten je na taj način prikupio puno hrane, prije svega slanine, zbog čega su ga prozvali „otac od slanine“.

Njegova „kampanja“ je omogućila da se puno obitelji spasi od gladi i siro- maštva, budući da je Njemačka nakon II. svjetskog rata bila na rubu propasti. S vremenom se stanje u Njemačkoj poboljšalo, ali se sve više povećavao val izbjeglica izazvan progona koma- nističkog režima u Istočnoj Europi, području na koje se usmjerila *Pomoć Crkvi u nevolji*. Naša je zaklada postala jako poznata zbog djelovanja u Istoč- noj Europi. Od pada Berlinskog zida, dakle od '90-ih godina prošlog stoljeća uložili smo mnogo sredstava općenito u obnovu u Istočnoj Europi nakon što su tamošnje zemlje proživjele 50–60 godina komunističkog terora.

Tijekom tog vremena, papa Pio XII. je blagoslovio i podržao naše poslanje, a potom je papa Ivan XXIII. 1962. od nas tražio da djelujemo i u Južnoj Americi da bi nam na koncu 1965. Pa- vao VI., sada sveti Pavao VI., proširio polje djelovanja na čitav svijet, što i činimo od tog doba do danas u više od 150 zemalja diljem svijeta.

Posvetili ste svoj život Crkvi. Kako ste se uopće počeli baviti ovim poslom?

Završio sam poslovni studij u Mar- seilleu i nisam znao čime bih se točno želio baviti. U to su doba muškarci služili u odjelima nacionalne službe,

Marc Fromager i Sabrina Čović Radojičić

OSOBNOM SE RADUJEM DOLASKU U MEĐUGORJE. VOLIM GOSPU I CIJENIM POBOŽNOST ISKAZANU GOSPI. OSJEĆAM DA NAS GOSPA NEPRESTANO POTIČE DA SE PRIBLIŽIMO NJEZINU SINU, I NA TAJ GA NAČIN UPOZNAO, ŠTO JE IZVOR POSEBNOG NADAHNUĆA.

što je bilo obvezno i različito od vojne službe. Stoga sam dvije godine otišao u Afriku, u katoličku službu u Brazza- villeu u Kongu. Nakon povratka u Francusku, ostao sam u službi Crkve, radeći za biskupiju u Nîmesu. Potom sam se priključio zakladi *Pomoć Crkvi u nevolji*. Zašto? Zato što smo iz Afrike od glavnog grada bili udaljeni 600 km i trebali smo iznaći sredstva za financiranje prijevoznog sredstva koje bi bilo na usluzi sjemeništarcima. Na našu inicijativu, AED je financirao kupnju vozila.

Svidio mi se način na koji funkcioniraju, a oni su tražili nekoga da im pomaže. Stoga sam se prijavio i tako ušao u *Pomoć Crkvi u nevolji* 1997., dakle prije 21 godinu. Najprije sam postavljen za regionalnog ravnatelja, potom za vodite- lja komunikacija, da bih sada obavljao dužnost nacionalnog ravnatelja.

Autor ste nekoliko knjiga, ravnatelj francuskog ogranka Zaklade, urednik časopisa Crkva u svijetu, ali i obiteljski čovjek sa šest kćeri. Budući da puno putujete i radite, kako usklađujete svoje privatne i poslovne obveze?

Dobro pitanje. Trebalo bi ga možda postaviti mojoj supruzi i kćerima. Ne znam kako i koliko ih usklađujem. Nekad prije sam sve stizao zato što sam na put odlazio dvaput mjesečno, što mi je omogućavalo da boravim doma prilično često. No, iako su sada obveze veće, i moje su kćeri odrasle. Ali, uvijek postoji taj pritisak između poslovnog putovanja i ostanka doma. Ako ste potaknuti poslanjem, kao što je moj slučaj, istina je da su najvažniji vidljivi rezultati, posebice u područjima koja su najsloženija i u kojima je stoga najteže raditi. Imam osjećaj da ipak redo- vito boravim s obitelji. Ne znam postoje li neko savršeno mjerilo za to, ali mislim da uspijevam održavati ravnotežu svojeg obiteljskog života.

Zašto se Pomoć Crkvi u nevolji smatra omiljenom Papinom zakladom i što uopće znači pridjev pontifi- kalna, tj. papinska u njezinu nazivu?

Ne znam je li omiljena Papina zaklada, ali znam da su je svi Pape blagoslovili i ohrabрили u djelovanju, tako da su nam očito naklonjeni zato što smo u službi predani Katolič- koj Crkvi. Imamo više od 5 tisuća projekata i posebice smo osjetljivi na prognjene kršćane i kršćane koji pate. Dakle, jasno je da postoji snažna veza, zbog čega je uostalom Benedikt XVI. AED proglasio papinskom za- kladom. Papinska znači da je izravno odgovorna svojem sjedištu, odnosno Vatikanu. Papinska u nazivu je izuzet- no počastan status koji nas obvezuje na daljnje i uporno zalaganje zato što upravo Vatikan prati naš rad.

Pomažete u zemljama gdje su prava kršćana na bilo koji način ugrože- na. Što sve obuhvaća ta pomoć?

Naši uobičajeno projekti općenito su pastoralni, što znači da se odnose na pastoralne potrebe Crkve, obuku sjemeništara, svećenika, redov- nika, redovnica, izgradnju crkava, samostana, prezbitarija, sjemeništa ili pak velike popravke ako su građevine uništene tijekom rata ili uslijed prirodnih katastrofa. Nabava prijevo- znih sredstava uključuje automobile, bicikle, motocikle za misije. Tu je i prisutnost Crkve u sredstvima javnog priopćavanja i prikupljanje milodara za najsiromašnije svećenike. S huma- nitarnog gledišta, pomažemo prognanim kršćanima, primjerice onima koji su prognani za vrijeme ratnih kriza u Iraku i Siriji. Puno smo sredstava potrošili trudeći se spasiti kršćane koji su bili prisiljeni preseliti se i potražiti utočište, koji su izgubili sve i stoga očajnički trebali žurnu humanitarnu pomoć. To je ono što radimo.

No, općenito ne postoji nužna veza između stupnja progona i razine pomoći. Navest ću jedan primjer: u Sjevernoj Koreji ili Saudijskoj Arabiji nema slobode javnog izražavanja i nema crkva. No, ne trošimo puno novca u tim zemljama, ali ne zato što tamo nema kršćana. Primjerice, u Saudijskoj Arabiji živi 2 milijuna kršćana, većinom katolika, ali ipak ne možemo ostvariti puno projekata, zato što je to zabranjeno. No, postoje zemlje u kojima nema progona, ali u kojima ulažemo puno sredstava. Zašto? Zato što ima sve više kato- lika. Radi se prije svega o afričkim zemljama. Crkva je u zamahu razvoja, osnivaju se nove župe, otvaraju se nove crkve, i stoga su potrebe za

ulaganjem povećane. Potom, može postojati razlika između poteškoća u smislu kršćanske prakse u nekim zemljama i razine sredstava koja tamo ulažemo u smislu projekata koje možemo financirati.

Na pozadini geopolitičke situacije u cijelom svijetu, upućeni ste u položaj kršćana u svim zemljama, a posebice na Bliskom istoku. Kako ste uopće započeli s putovanjima na Bliski istok?

Već sam spomenuo da djelujemo u 150 zemalja te sam stoga putovao posvuda po svijetu, ali Bliski istok me je oduvijek privlačio. U djetinjstvu sam nekoliko godina živio u Maroku, tako da sam razvio određeni senzibilitet za muslimanski svijet. Bliski istok nije daleko od Europe i lako je tamo otputovati. S vremenom smo uočili da se radi o središnjem kriznom području za kršćane, posebice kada je izbio rat između Sirije i Iraka. I na drugim područjima bjesne ratovi, ali za *Pomoć Crkvi u nevolji*, to je glavno područje koje nas zabrinjava i dvije najvažnije zemlje u koje ulažemo sredstva jer su kršćani ugroženi. Pridodat ću nekoliko brojki: od ljeta 2014. u projekte u Iraku smo uložili 40 milijuna eura, a u Siriji 28 milijuna eura od početka rata, odnosno od 2008.

Prema tome, imao sam prilike i razloga redovito o tamošnjem stanju raspravljati s ljudima. Zanimljivo je kada shvatite da je stvarnost na terenu prilično različita od onoga što možemo čuti od zapadnih medija. Stoga sam poželio još više produbiti i razmotriti tu materiju, zbog čega sam i napisao knjigu „Ratovi, nafta i radikalizam“ u kojoj pokušavam malo jasnije objasniti kako se na tom prostoru politički, gospodarski i vjerski interesi zlokobno sukobljavaju s interesima kršćanskog svijeta.

Pred terorom radikalnog islama, kažete da ondašnji kršćani imaju tri izbora: obratiti se na islam, otići ili umrijeti. U vezi s tim postavljate ono nemoguće pitanje: Što bih ja uradio na njihovu mjestu? Možete li odgovoriti na njega?

Ta je tri izbora Islamska država nametnula kršćanima nakon što je 2014. zauzela dolinu Ninive u Iraku, dakle obratiti se na islam, otići ili biti pogubljen. Već sam susretao kršćanske svjedoke u Iraku i Siriji koji su bili prisiljeni suočiti se s tim izborima i donijeti odluke. Sjećam se jednog poljoprivrednika, oca obitelji koji je bio zatočen kao talac i platio ogroman iznos od 60 000 dolara za svoje oslobođenje. Imao je priliku ne platiti, pod uvjetom da postane musliman. No, odbio je, dakle, bio je uništen, ali je ostao kršćanin. Stoga si katkad postavljam to pitanje: što bih ja učinio na njegovu mjestu, zato što je to nešto što se događa odavno. Teoretski, zamišljam kako bih učinio istu stvar, ostao vjeran Kristu, ali sve do trenutka kada nismo u istoj situaciji, mislim da je teško odgovoriti sa sigurnošću.

Kakav je trenutno položaj kršćana u svijetu i premještanju li se krizna žarišta?

Položaj kršćana u svijetu opširna je tema. Na svijetu ima 2 milijarde kršćana. Gotovo cijelo čovječanstvo postaje sve više kršćansko, posebice u Africi gdje se događa veliki razvoj kršćanske zajednice. No, postoje druga područja u svijetu u kojima stanje postaje složenije, što iz političkih, što iz vjerskih razloga. Političke razloge često pronalazimo u zemljama s totalitarnom vlašću, odnosno diktaturama, često s komunističkim težnjama. Pritom

Marc Fromager kao gost na radiju Guadalupe

ONO ŠTO SAM USPIO VIDJETI, POSEBICE U SARAJEVU, JEST DA SE PRISUTNOST KRŠĆANA OSIPA. SVE JE VIŠE MUSLIMANA I STANJE POSTAJE SVE SLOŽENIJE. ZA KATOLIKE JE JOŠ SLOŽENIJE ZATO ŠTO NISU NUŽNO POVRATILI ONO ŠTO IM JE PRIPADALO PRIJE RATA. NIŠTA U TOM POGLEDU NIJE UČINJENO, NEMA VELIKIH POTEZA NA RAZINI VLASTI KAKO BI IM SE DOISTA OSIGURAO POVRATAK.

Marc Fromager u Rimu

mislim na Sjevernu Koreju, Kinu, Vijetnam, Laos ili Kubu.

Naravno, bilo bi potrebno razviti lanac pomoći kako bi stanje moglo evoluirati, ali nije lako pružiti pomoć kršćanima u tim zemljama. Potom, postoje vjerska pitanja – naravno, veliki napredak islama na prvome je mjestu. Kada pogledamo kartu svijeta, zemlje u kojima postoje problemi često su one s muslimanskom većinom. No, postoji također uspon hinduističkog fundamentalizma u Indiji, te napetosti koje izbijaju zbog budističkog fundamentalizma, primjerice u Butanu i susjednim zemljama.

Uz kršćane, pomaže li Zaklada drugim ljudima na licu mjesta?

Mi se zovemo „Pomoć Crkvi u nevolji“, tako da nam je prioritet pomagati kršćanima. Svi naši projekti koje provodimo u 150 zemalja na

svijetu u službi su Crkve. Ali, u kriznim situacijama, uz val kršćanskih izbjeglica, kao što se dogodilo u Siriji i Iraku, ima i onih koji nisu kršćani, primjerice, jezida ili čak muslimana. U takvim slučajevima pružena pomoć postaje opsežnija i nadilazi ono što je strogo kršćansko. No, u pravilu, naši su projekti ipak usmjereni na potrebe Crkve.

Jeste li ikada pomislili da je Vaš posao opasan, odnosno jeste li iz bilo kojeg razloga bili demotivirani i htjeli odustati od onoga što radite?

Sama činjenica da sjednete na avion i putujete svuda po svijetu malo je komplicirana i opasnija nego da ostanete doma. Sada više ne ulazimo u nepotrebne rizike jer nas uvijek, posebice u opasnim područjima, dočekuju pripadnici lokalnih crkava, ljudi koji poznaju situaciju i znaju kuda se možemo kretati. Stoga smo vrlo opre-

zni. Nikada nisam imao dojam da sam u opasnosti. Ponekad je stanje vrlo napeto, ali to je sastavni dio našega posla. Nikad ga nisam poželio napustiti zato što jako volim ovo što radim. Mogućnost pomaganja Crkvi, posebice kršćanima koji najviše trpe, za mene predstavlja istinsku povlasticu. Rado stan sam što svoj profesionalni život mogu posvetiti ovom poslu.

Poznato je da Vaša Zaklada pruža potporu projektima i na našim prostorima. Na koji ste način pomogli Crkvi u zemljama bivše Jugoslavije, posebice u Bosni i Hercegovini?

Skoro isto kao u svim drugim zemljama na svijetu, odnosno pomažemo Crkvi kroz projekte koji se ostvaruju u župama i vjerskim zajednicama. Naravno, u bivšoj je Jugoslaviji bjesnio rat koji vi poznajete puno bolje od mene. Trebalo je poduzeti projekte izgradnje, obnove, pomoći izbjeglicama i drugo. U tom smislu nastavljamo i danas, posebice u Bosni i Hercegovini, gdje imamo važnu podršku Katoličke Crkve. Pritom mislim da ne radimo mi na tim projektima nego ovdajšnja Katolička Crkva, ali naša su ulaganja značajna. Iznijet ću vam podatke za proteklu godinu: za Bosnu i Hercegovinu smo izdvojili 750 tisuća eura.

Mislite li da je ekumenizam rješenje protiv agresivnog islama, i je li on doista izvediv?

Budući da u ekumenizmu imamo moć da surađujemo s drugim kršćanima, zacijelo se radi o putu koji treba istražiti. Da se kršćani ujedine, bili bismo snažniji. To se čini logičnim i poprima novi smisao. Podjela Crkve zapravo je skandalozan događaj, zato što oni koji nisu kršćani mogu govoriti: „Ovi ljudi koji govore da ljube Kriste ne ljube jedni druge“, i stoga to odmaže kršćanskim svjedočanstvima diljem svijeta. Dakle, zamislivo je da, kad bi se kao kršćani, čak i uz očuvanje svojih specifičnosti, voljeli kao jedna cjelina, bili bismo jači.

Koliko je važno da islamski autoriteti jasno osude Islamsku državu i njezinu verziju islama i je li itko od njih to učinio?

To je izuzetno važno. Problem predstavljaju lijepe i velike izjave kojima se dopušta da se radi ono što se želi i nikoga se ne poziva na obvezu.

Problem islama, posebice sunitskoga je u tome što ne postoji središnji autoritet niti hijerarhija, tako da vjernici nisu dužni odgovarati nikome. Druga ogromna poteškoća leži u činjenici što Islamska država primjenjuje radikalni islam, tako da je osuda radikalnog islama od strane islamskih vlasti u određenom trenutku teško izvediva. Zbog toga tu ne očekujemo puno.

Ovo nije prvi put da boravite u Bosni i Hercegovini. Što mislite o položaju kršćana u našoj zemlji?

Ono što sam uspio vidjeti, posebice u Sarajevu, jest da se prisutnost kršćana osipa. Sve je više muslimana i stanje postaje sve složenije. Za katolike je još složenije zato što nisu nužno povratili ono što im je pripadalo prije rata. Ništa u tom pogledu nije učinjeno, nema velikih poteza na razini vlasti kako bi im se doista osigurao povratak. To je ono što sam shvatio i što me je razočaralo zato što, ako se radi o poslijeratnom razdoblju pomirenja i obnove, logično je da se sve snage upregnu kako bi se onima koji su negdje živjeli prije rata omogućio povratak, a izgleda da to nije do kraja izvedeno.

Bosna i Hercegovina još uvijek se nalazi pod međunarodnim protektoratom. Budući da ističete ulogu velikih sila u manipulaciji vjerskim i drugim slobodama u zemljama kao što su one na Bliskom istoku, što mislite, kakva je sudbina Bosne i Hercegovine?

Ono što možemo uraditi s geopolitičke distance u vezi sa stanjem na području bivše Jugoslavije očito se odnosi na to da pokušamo shvatiti sva ta sučeljavanja i linije sloma između Zapada i Istoka. Dakle, doživjeli smo više od hladnog rata između SAD-a i Rusije. U stvari možemo zaključiti da smo se na neki način vratili u to doba u Siriji, Ukrajini ili čak u bivšoj Jugoslaviji. Vidljivo je da, iako ljudi ostaju pristojni i sve se odvija u potaji, ipak doživljavamo sukobe u kojima Amerikanci žele očuvati privid jedinstvenog svijeta, ili pak isključiti Ruse iz ovog područja, dok su Rusi nakon pada Sovjetskog Saveza povratili utjecaj nastojeći ne biti u potpunosti zasjenjeni SAD-om, što nesumnjivo objašnjava ovaj oblik zategnutih odnosa. Pridodamo li tome prisutnost i značajna financijska ulaganja koja pristižu s Arapskog poluotoka i iz Turske, a kojima se želi preuzeti dio utjecaja u Europi, mogućnost mirnog ishoda na ovim prostorima, a posebice u Bosni i Hercegovini, još se više usložnjava.

Kako ste uopće došli na ideju da pokrenete molitveno bdijenje Noć svjedoka i kakva je njegova važnost?

Pomoć Crkvi u nevolji služi progonjenim kršćanima. Stoga smo zaključili da bismo jednom godišnje trebali odati počast svećenicima, redovnicima i redovnicama koji su stradali tijekom prethodne godine. Na tom popisu uvijek stoji između dvadeset i četrdeset, u prosjeku tridesetak imena. Započeli smo s minutom molitve u tišini na Veliki utork svake godine. Zaključili smo da to nije dovoljno i da se trebamo fizički okupiti na jednome mjestu. Održali smo misu na Monmartreu, što u prijevodu znači „Brdo mučenika“, u Parizu, i to večernju, kako bismo ljudima omogućili da nam se pridruže. Tako se rodio koncept *Noći svjedoka*, kratkoga molitvenog bdijenja na kojem slušamo govore živih svjedoka, ali se uvijek prisjećamo i svećenika, redovnika i redovnica ubijenih tijekom prethodne godine, uz čitanje njihovih kratkih životopisa. To je način na koji im odajemo počast i najmanje što možemo učiniti.

Ovo je prva Noć svjedoka koja je, uz Vašu pomoć, održana na našim prostorima. Kakvi su Vaši dojmovi?

Održana je u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Crnoj Gori, prostorima bivše Jugoslavije koji su puno pretrpjeli i gdje su se nedavno dogodila stradanja mučenika. U tom kontekstu, jasno je da je ova Noć svjedoka nosila dublje značenje i važnost. Imali smo dojam da nešto pridonosimo, ali više želju da poslušamo one koji su govorili o lokalnim mučenicima zato što su imali više toga izreći nego što smo mi mogli pružiti.

Što mislite o Međugorju kao mjestu velikog hodočasničkog okupljanja?

U Međugorju sam prvi put boravio 1994. Od tada sam imao priliku ovdje navraćati u više navrata. Nisam teolog i nemam konačan stav o tom pitanju, ali ono što mogu utvrditi jeste da puno ljudi ovdje ponovno dolazi, nakon što su pronašli smisao molitve i ispovijedi. Na temelju toga, zamislivo je da su njegovi plodovi dobri i da nesumnjivo u Međugorju postoji posebna milost. Dakako, u tom smislu iščekuje se i stav Vatikana i Katoličke Crkve, ali iznenađujuće je i ohrabrujuće uvijek iznova vidjeti koliki je broj ljudi promijenio svoje živote i približio se molitvi nakon što je otkrio Međugorje.

Osobno se radujem dolasku u Međugorje. Volim Gospu i cijenim pobožnost iskazanu Gospi. Osjećam da nas Gospa neprestano potiče da se približimo njezinu Sinu, i na taj ga način upoznamo, što je izvor posebnog nadahnuća.

Koliko je važna prisutnost nadbiskupa Hosera kao Papina izaslanika u Međugorju kao mjestu koje još nije službeno priznato kao svetište?

Izvjesno je da se radi o snažnom ohrabrenju koje dolazi od Vatikana. Sama činjenica da je nadbiskup Hoser imenovan kao osobni Papin izaslanik dovoljno govori. To je način da se obznani da se radi o jako važnom mjestu. Još uvijek nismo u potpunosti zauzeli konačan stav, ali u svakom slučaju, događa se nešto i to nesumnjivo pozitivno, inače ovdje ne bi bio Papin izaslanik, što uistinu nosi veliki značaj. Jako nas se dojmilo to što je došao osobno predvoditi *Noć svjedoka* koja se održala u Međugorju, što je za nas bio veliki trenutak i ohrabrenje za naše poslanje.

Na spomendan blaženog Stepinca misa za stradale iz župe Međugorje

U nedjelju 10. veljače na spomendan je blaženog kardinala Alojzija Stepinca u međugorskoj župnoj crkvi u 18 sati slavljena sveta misa za sve župljane stradale tijekom Prvog i Drugog svjetskog te Domovinskog rata, kao i za sve koji su darovali život za vjeru i domovinu.

U Prvom svjetskom ratu iz međugorske je župe poginula ili nestala 61 osoba, u Drugom svjetskom ratu 386 osoba (najviše u svibnju 1945.), a u Domovinskom ratu 10 osoba. Župa se napose sjeća franjevaca koji su u Me-

đugorju rođeni ili su ovdje pastoralno djelovali, a koji su tijekom i neposredno poslije Drugog svjetskog rata umrli mučeničkom smrću, stradajući od partizana i komunista. Od 66 hercegovačkih franjevaca stradalih u tom razdoblju desetorica su u župi rođeni ili su u njoj bili dušobrižnici. To su fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević (st.), fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj, fra Jenko Vasilj, fra Križan Galić, fra Bono Jelavić, fra Paško Martinac, fra Anđelko Nuić i fra Bernardin Smoljan.

Franjevački seminar za sve sestre Provincije

U svrhu trajnog odgoja i produblivanja duhovnog života organiziran je franjevački seminar za sve sestre Provincije. Tema seminara je „Sv. Franjo Asiški – život, duh i poslanje“, a voditeljica je s. Ivanka Mišaljević, sestra Bosansko-hrvatske provincije.

Raspored održavanja seminara je sljedeći:

- Samostan Svete Obitelji u Mostaru (Franjevačka 88) od 4. do 6. ožujka,
- Samostan Rana sv. Franje u Međugorju (Donji Barači 8) od 8. do 10. ožujka,
- Samostan sv. Franje u Bijelom Polju (Potoci 1) od 22. do 24. ožujka.

To će ujedno biti i duhovna obnova za mjesec ožujka. Program počinje i završava u 15 sati naznačenog nadnevka.

„Jubilarna godina Družbe i zahvalnost za 120 godina od naših hercegovačkih početaka dodatno nas potiču da zahvatimo u izvorište franjevačke karizme, da sidemo do istinskog evanđeoskog temelja i napojimo se duhom koji nam omogućuje da s vjerodostojnošću živimo identitet i ime Školska sestra franjevka Krista Kralja.“ (Iz okružnice provincijske predstojnice)

naveo i još tri kriterija za dobro funkcioniranje zajednice, a to su: vjernost, blagost i samokontrola.

„Svih ovih devet stvari koje sam spominjao plodovi su Duha Svetoga. Evanđelje nam kaže dok hodimo u duhu, i živimo u duhu. Kad primimo te darove, onda se trebaju pokazati i plodovi“, rekao je na kraju svoje propovijedi koju je zaključio riječima „Sapienti sat!“ mons. Henryk Hoser.

Misa i druženje mons. Hosera s članovima molitvenih zajednica u Međugorju

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryk Hoser družio se s članovima međugorskih molitvenih zajednica i slavio misu, na kojoj mu je uz veći broj svećenika koncelebrirao i međugorski župnik fra Marinko Šakota.

U Međugorju postoje 22 molitvene zajednice, za koje je mons. Hoser rekao kako su „svi oni skupa velika međugorska zajednica“.

„Sveti Petar apostol daje nam primjer s nekoliko uputa kako živjeti u Crkvi, kaže da treba bdjeti nad stadom ne iz pritiska, nego slobodno i ne iz interesa, nego velikodušno. Ne kao gospodari koji vladaju, nego da postanete primjer svojemu stadu. Poglavarima zajednice je prva dužnost služiti zajednici“, rekao je mons. Hoser, koji je govorio o tome kako sačuvati duh zajedništva u našim zajednicama u kojima živimo svoj život.

Rekao je da svatko od nas da bi odgovorno živio u zajednici, mora imati neke izvanjske kriterije kojima će se procjenjivati njegovo ponašanje i djelovanje.

„Prva i najvažnija referenca je evanđelje, a ono kaže da misli i djelovanje moraju biti u skladu s evanđeljem, u skladu s djelovanjem i poučavanjem Isusa Krista, a dodatna referenca je Deset Božjih zapovjedi, zatim konstitucija svake zajednice. Ako je naše ponašanje ispravno, u skladu smo s Deset Božjih zapovjedi, evanđeljem i konstitucijama, uz to ide i poslušnost evanđelju, Kristu, Crkvi...“, rekao je mons. Hoser.

Također je naglasio kako su općeniti kriteriji za zdravlje i svetost zajednice ljubav, radost i mir, a spomenuo je i tri osobnija kriterija: strpljenje, dobronamjernost i gledanje dobrog u drugima. Na kraju je

Molitveno-odgojni seminar za djevojke

U Kući mira u Međugorju održan je od 15. do 17. veljače 2019. molitveno-odgojni seminar za djevojke 8. i 9. razreda osnovne škole. Sudjelovalo je trideset devet djevojaka iz različitih područja Hercegovine – od Mostara, Kočerina, Čerina, Posušja, Posušskog Graca pa sve do Šuice. Tema seminara je bila „Poziv na svetost“, a voditeljice su bile s. Slavica Barbarić, s. Zdenka Petrović, s. Monia Ljubić i s. Marija Boban.

Nakon što smo se smjestile u Kuću mira, koja uvijek odiše gostoljubivošću i veseljem, susret smo započele odlaskom na večernju svetu misu u župnu crkvu sv. Jakova. Navečer je uslijedilo upoznavanje djevojaka „izvlačenjem“ svoga sveca s kratkim

životopisom, poticajem i porukom za život, a nakon toga i kratkim osobnim predstavljanjem.

Idućeg dana kroz molitvu, meditacije, predavanja i rad u grupama oslušivale smo sve zajedno: Što je to svetost? Što znači biti svet? Mogu li ja to i je li to za mene? Odgovor je: Da, svi smo pozvani na svetost i toga se ne trebamo bojati nego krenuti odvažno i hrabro u Gospodinu.

U popodnevnom satima penjući se na Podbrdo u svako zrnice krunice stavljale smo naše obitelji, prijatelje, svećenike, redovnike, redovnice, one koje ljubimo i one koje nam je teško ljubiti; sve naše potrebe, poteškoće i probleme predavale smo Isusu po Marijinim rukama. Nakon moli-

tvenog programa i svete mise u župnoj crkvi, večernje druženje bilo je ispunjeno igrama, smijehom i veseljem, a dan smo završile klanjanjem Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu.

U nedjeljno jutro mogle smo vidjeti ozarena lica djevojaka, radost zbog sudjelovanja na seminaru, sklopljena nova prijateljstva i mnogo toga dobrog što su čule i mogle naučiti za daljnji hod kroz život i put svetosti.

Korizma u međugorskoj župi

U srijedu 6. ožujka je ČISTA SRIJEDA – PEPELNICA, početak korizmenog vremena. Tog dana je post i nemrs. Na svetim misama ujutro u 7.30 te navečer u 18.00 sati bit će obred pepeljanja – vidljivi znak našeg prihvaćanja posta i pokore. Korizmeno vrijeme je vrlo dinamično. To nije vrijeme odricanja radi odricanja, već radi pročišćenja koje nas dovodi do toga da postajemo ljepši ljudi u duhovnom smislu, prvenstveno u odnosu s ljudima koje svakodnevno susrećemo.

Korizma je vrijeme posta, molitve i dobrih djela.

POST: Sigurno je da postiti ne trebamo i ne možemo nedjeljom, nedjelja je izvan tog 40-dnevnog toka koji nas dovodi svetom vazmenom trodnevlju, trodnevlju Isusove smrti, muke i uskrsnuća. Jednako tako je i za svetkovine sv. Josipa te Blagovijesti u korizmenom vremenu, to nisu dani

posta. Dani posta su svi ostali dani korizmenoga vremena koji nisu nedjelja ili svetkovina. Nedjelja je uvijek mali Uskrs, pa i u korizmenom vremenu, te nas podsjeća na Isusovo uskrsnuće.

U vremenu korizme nema vjenčanja.

MOLITVA: Pozivamo sve župljane da kroz ovo korizmeno vrijeme pojačaju svoju osobnu molitvu na koju nas posebno Gospa ovdje neumorno poziva (Molite, molite, molite!) Bit će također i Duhovna obnova za župu od 13. do 15. ožujka (o tome više obavijesti naknadno).

DOBRA DJELA: Koliko su naša molitva i naša vjera istinite pokazuju naša dobra djela. Stoga i ove korizme naša župa pomaže drugim župama u potrebi. To su dvije župe kod Bugojna: župa Srca Marijina Skopaljska Gračanica i župa Svetog Ilije proroka Kandija. Skupljat će se hrana, odjeća i higijenske potrepštine. Sve to može se donijeti u paketima i predati u Udrugu „Marijine ruke“ koje će to onda odvesti u Bugojno. Svi imamo viška i u hrani i u ormariima (odjeća)... Neka ova korizma bude za nas župljane vrijeme otvaranja srca za druge – poručuju iz župnog ureda Međugorje!

Upriličen koncert Maske su pale

Budući da naši fratri više podupiru odgojni i kreativni rad od nerednosti pokladnih dana, i ovi „ludi karnevalski“ dani upriličeni su na dostojanstven način – a kako drugačije nego uz pjesmu koja uzdiže duh i ukazuje na sasvim suprotne vrijednosti od onih koje nam nude karnevalske povorke koje vidimo na TV-ekranima ili ulicama.

To su dakle trud, rad, upornost i zajedništvo pojedinaca i naših župnih sekcija: zborovi, Frama, klape, tamburaški orkestar, gitaristi, klarinet, saksofon... Svoju uvježbanost i dobru volju pokazali su na pokladnom koncertu *Maske su pale*, koji je održan u ponedjeljak 4. ožujka u 19.30 sati u Dvorani Ivana Pavla II.

Statistike za veljaču 2019.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 28 000
Broj svećenika koncelebriranih: 781 (27 dnevno)

SILVIA GEROSA

Mojih 20 godina u Međugorju

Tko je duže vremena boravio u Međugorju nije mogao ne primijetiti svakoga dana na svetoj misi ili na međugorskim cestama krhku, plavokosu ženicu, žustrih pokreta i vedrog pogleda. Osmijeh koji joj ne silazi s usana prikriva joj godine, tako da izgleda uvijek mladenački i poletno unatoč njezina sedamdeset i dva ljeta. Po nacionalnosti Švicarka (rođena u mjestu Davos u Švicarskoj), iz talijanskog govornog područja, tokom dvadeset godina provedenih u Međugorju, dobro je ovladala i hrvatskim jezikom. Ovo je njezina životna priča, poput testamenta koji nam ostavlja, budući da se 28. veljače vratila živjeti sa svojom obitelji u Italiju. A mi joj poklanjamo ove stranice i ova slova u znak zahvalnosti za svu onu ljubav i pažnju koju je „ostavila“ uz bolesničke postelje i umiruća uzglavlja diljem Hercegovine.

KAKO NAS BOG OBLIKUJE I PRIPREMA

Zovem se Silvia Gerosa. Rođena sam 1. 11. 1947. u mjestu Davos u Švicarskoj. Znači sada imam 72 godine. Rođena sam u protestantskoj obitelji koja je živjela vrlo udaljeno od Boga i od vjere. Ipak, dobila sam sve sakramente koji su vrlo slični katoličkim. Sve do 1991. g. bila sam protestant.

Završila sam školovanje za bolničarku, udala sam se i dobila dvoje djece. Živjeli smo u Luganu. Moj je muž bio katoličke vjere. Vjenčali smo se samo u općini, ali odmah od početaka osjetila sam želju približiti se vjeri mog muža i moje djece – jer smo ih krstili u katoličkoj vjeri. Tako sam posjetila svećenika koji je bio na službi u jednoj obližnjoj crkvi i rekla mu svoju želju da postanem katolkinja, a on mi je rekao kako najprije trebam pročitati Katekizam Katoličke Crkve. Kad sam uzela tu knjižurinu od Katekizma, jednostavno nisam znala odakle početi niti sam išta razumjela. Sama sam sebi rekla: „Ako ja trebam postati katolkinja na ovakav način, najbolje da to zaboravim.“ Ipak, Bog je vidio ovu moju želju i kako bi došlo do njezina ostvarenja, pomaknuo je neke druge stvari.

Godine 1990. moja je majka oboljela od raka. Trebala joj je

stalna bolnička njega budući da je željela umrijeti kod kuće, a ne u nekoj ustanovi. Na majčinu i očevo inzistiranje vratila sam se u svoje rodno mjesto kako bih mami pružila tu brigu tokom terminalne faze njezine bolesti. I dok sam se u žurbi pakirala, „slučajno“ sam u torbu s drugim svojim osobnim stvarima, ubacila upravo knjigu KKC. I dok sam negovala majku, započela sam čitati KKC i to upravo poglavlja koja se tiču smrti. I ta objašnjenja su mi u srcu ostavila tako jedan duboki dojam, jedno potpuno novo poimanje smrti – ne kao nekakav kraj, nego kao prelazak u jedan novi život. To je, mogla bih reći, bio nekakav moj prvi korak u vjeri.

Nakon toga trebala sam se podvrgnuti jednoj skroz teškoj operaciji za koju sam vjerovala kako je ne ću preživjeti. Zato sam otišla svećeniku u obližnju župu i rekla mu: „Velečasni, ja želim umrijeti kao katolkinja!“ A on je odgovorio: „To što želiš postati katolkinja je u redu, ali zbog toga ne moraš umrijeti!“ Tako sam slijedeće nedjelje došla s mužem, ponovili smo sve sakramente (moj muž mi je bio kum na krštenju), a kako je i operacija dobro prošla, 29. kolovoza 1991. godine smo se, nakon 20 godi-

na civilnog braka, i crkveno vjenčali. Međutim tek sad nastupili su pravi problemi u našem braku koji je trajao još turbulentnih sedam godina.

OSTANAK U MEĐUGORJU

Moje prvo hodočašće u Međugorje bilo je 1996. godine. Došla sam iz potrebe – moliti za ozdravljenje i ponovno okupljanje moje obitelji. U periodu od 1996. do 1999. bila sam tako u Međugorju barem desetak puta, bilo kao hodočasnica, bilo kao organizator hodočašća. Uglavnom u Međugorju bih uvijek pronašla mir. Na hodočašće 1999. godine došla sam sama s prijateljicom. Svako bih jutro išla pješke od hotela Orbis do Podbrda i usrdno bih se molila pitajući Boga: „Pa Bože zašto? Zašto sad ovi problemi u braku kad sam se konačno sredila, sve stavila u red s vjerske strane?“ I u tim trenucima duboko u sebi osjetila sam poziv da ostanem ovdje. Tada mi je veliki prijatelj i potpora bio fra Slavko Barbarić. S njim sam proživljavala svu svoju bračnu krizu, koja je na kraju dovela do rastave 1998. godine. Iako rastavljeni, s mužem sam ostala u dobrim i prijateljskim odnosima sve do danas.

Fra Slavko bi me znao pitati kako se osjećam ovdje u Međugorju? Ja bih

Foto: A.ihv/ICMM

rekla kako sam ovdje dobro, kako se osjećam smireno, da ovdje uspijevam s više mira podnositi teškoće kroz koje prolazim. On mi je rekao: „Znaš Silvija, mi smo skoro istih godina. Bog nas uvijek stavlja tamo gdje smo mu potrebni. A u našim godinama, osim da budemo tamo gdje smo mu potrebni, imamo i pravo biti tamo gdje se osjećamo dobro.“ I mislim da sam bila među malobrojnim koje je fra Slavko ohrabrio da ostanu ovdje, jer je on obično druge slao „natrag u njihove živote“ govoreći im da traže „Križevac ili Podbrdo“ najprije u svojim obiteljima. A meni je eto rekao da ostanem. I ja sam ga poslušala. On mi je i ponudio prvi posao: posao bolničarke u kući za djecu s poteškoćama u razvoju „Sv. Anna“ u Majčinu selu. Tada je u kući na dnevnom boravku bilo desetak djece, većinom iz autističnog spektra. To je bilo razdoblje 1999.-2000. godine, otprilike do fra Slavkove smrti.

FRA SLAVKOVA SMRT I NEOBIČNA MOLITVA

U trenutku fra Slavkove smrti nalazila sam se u Švicarskoj. On me zvao dan prije, u četvrtak i rekao mi da se požurim vratiti jer trebamo hitno razgovarati nešto u vezi Vrta sv. Franje. Kada sam u petak saznala da je mrtav, srušio mi se svijet. Ipak sam se vratila ovdje, iako je za mene tada sve izgubilo smisao. Vratila sam se autobusom, koji je tada vozio do Livna. Tamo je po mene došla prijateljica Ana koja me dovela u Međugorje. Cijelu vožnju autobusom sam proplakala i ovako molila: „Dragi Bože, uzmi moje srce i daj ga fra Slavku. Jer ljudi ne trebaju mene, a fra Slavka trebaju.“ Kako sam zakoračila nogom na ovu zemlju, kao da sam u srcu osjetila riječi: „Ti nisi ovdje zbog fra Slavka, ovdje si zbog Međugorja.“ I stigli smo doći u kapelicu gdje je tijelo fra Slavka još bilo izloženo. Lice smireno, kao da mi se smiješio. Kleknula sam ispred tijela nastavljajući moliti onu istu molitvu iz autobusa: da Bog uzme moje srce i da ga da njemu. Međutim, nije se ništa dogodilo. A ja sam bila tako ljuta na Boga koji nije izveo ono što sam ga tražila, da u revoltu nisam dva tjedna otišla na svetu misu.

POZIV NA SLUŽENJE STARIMA, NEMOĆNIMA, BOLESNIMA I SIROMAŠNIMA

Zatvorila sam se u sebe i svoj stan, ali nakon par dana na vrata mi je pokucala Irma (pomoćnica od Schwami). Saznala je da sam bolničarka i upitala me da li bih se željela uključiti u pomaganje starim, nemoćnim, bolesnim i potrebitim osobama u župi. Ja sam znala za fra Slavkov plan da u krugu Majčina sela izgradi Dom za stare i nemoćne. On mi je bio obećao da ću tamo imati radno mjesto. Tako sam u ovom Irminom pozivu osjetila zapravo isti onaj fra Slavkov poziv da služim starima i bolesnima. Zbog toga sam pristala i tako je počela moja prava preobrazba. Shvatila sam i kako stvari nisu uvijek onakve kakve smo mi očekivali. Naime, ono fra Slavkovo poslanje da pomaže starima, bolesnima i siromašnima sada kao da je prešlo na mene. I tu sam vidjela zapravo ono uslihanje svoje molitve kada sam molila da Bog moje srce da fra Slavku kako bi živio – da je Bog zapravo „njegovu srce dao meni“, odnosno preko mene je mogao ispuniti onu fra Slavkovu želju da se pobrine za stare, nemoćne, bolesne i siromašne kako je još u Majčinu selu želio. Bog je tako izvršio ovu „zamjenu“ srca, ali ne onako kako sam htjela ja, nego onako kako je htio on. Moja je misija mogla početi.

U SLUŽBI PATRONAŽNE SESTRE

Počela sam se dakle skrbiti za nepokretne i bolesne osobe, siromašne i osobe na umoru. To sam sve radila na volonterskoj bazi. Naime živjela sam od svoje penzije koju sam dobivala iz Švicarske. Tim novcima sam uglavnom pokrivala svoj rad, troškove, a pomagala sam i materijalno neke siromašnije obitelji. Prije dvije godine dobila sam ovdje i stalni boravak te osobnu iskaznicu. Suradivala sam s fra Stjepanom Martinovićem koji me upoznao sa bolesnicima, kao i s lokalnim liječnicima koji su mi davali upute kako se brinuti za neke njihove pacijente. Obilazila sam dakle cijelu Međugorsku župu, Čerin, Kočerin, Ljubuški, Mostar, i neke muslimanske dijelove... gdje god je trebalo. Obično bih imala oko 8 pacijenata na dan, a uskakala bih i drugima ako bi još nešto iskrsnulo. Suradivala sam i sa zajedničkom Milosrdni Otac pomažući im u liječenju Hepatitisisa C. Tako smo izliječili desetak mladića kojima sam davala injekcije koje smo dobivali iz Italije. Zatim sam radila s 350 izbjeglica u izbjegličkom kampu u Čapljinu. Dan mi je obično započinjao molitvom i jutarnjom svetom misom, a nakon toga bih se posvećivala obilascima. Od mojih početaka boravka u Međugorju pjevala sam u međugorskom župnom zboru, tako da su mi večeri uglavnom bile zauzete probama pjevanja. Nekad bi me prijatelji pitali čime se bavim i kad bih im rekla, oni bi se čudili: „kako to da nismo od nikoga čuli što radiš?“ A ja bih odgovorila: „Bolje je tako, neka bude skriveno i volonterski, tako će više vrijediti za vječnost!“

ODLUKA ZA ODLAZAK

U četvrtak 28. veljače 2019. odlazim iz Međugorja. Odluka je to koju sam donijela nakon bolesti koja se meni samoj dogodila i kada sam vidjela koliko je ipak nezgodno biti negdje stranac i sam. Sada sam već u godinama u kojima me snage polako izdaju i pomalo me hvata strah kako ću

se sama brinuti za sebe ukoliko se ozbiljnije razbolim. I moja obitelj me počela zvati, moja kćer i muž, tako da sam eto osjetila kako je sad vrijeme povratka. Još samo želim podijeliti s vama ono što mi je ovih dana na srcu:

Prva stvar je VJERA. Dolazim iz jednog potpunog drugačijeg, nevjernihog miljea. Tako da mi je trebala ova Gospina škola. U njoj sam naučila da se ne može živjeti samo od molitve, nego da molitva treba postati život. Molitva življena u konkretnom pomaganju drugima. Kao što je za mene bio ovaj moj posao služenja drugima u šutnji.

Druga stvar je spoznaja koju sam posebno osjetila preko moje nedavne bolesti i operacije. Bog mi je pokazao što znači biti sam u bolesti, kako je to kad nemaš nikoga tko ti je tada blizu. I zato je najveća poruka koju želim poručiti čitateljima Glasnika mira da ne dopuste nikome da u bolesti i starosti bude sam. Ne smijemo ostaviti naše roditelje u starosti same. Istina je da svi mi imamo Isusa, ali Isus se preko čovjeka uprisutnjuje: daje ruku, dodir, riječ, molitvu. Preko nas Isus može BITI uz drugog čovjeka u starosti, bolesti, nemoći ili trenutku smrti. Jer tada je najgore biti sam.

Priredila: Paula Tomić

Silviju sam upoznala kao članicu pjevačkog zbora unatrag dvadesetak godina. Osim toga znala sam da je iskusna medicinska sestra koja je dugo radila u Švicarskoj. Tu zemlju je napustila tražeći zdravlje, ali i sebe. I zanimljivo, sve je to našla. Bolujući od ozbiljne bolesti, provodeći do tada liječenje po svim principima suvremene medicinske europske prakse, lijek pak nalazi u ovom malom hercegovačkom selu vjerujući u Gospu i povjeravajući svoje zdravlje Bogu, svakodnevno uzimajući delikatne lijekove: molitvu, misu, ispovijed i pjesmu!

Svojim primjerom, potpuno u vjeri probuđena, nakon teških i složenih životnih nedaća, pridobila je mnoga srca. Mnogima je bila putokaz gdje treba tražiti smisao života. Sućutna i poduzetna, uspjela je pomoći nebrojenim pojedincima na praktičan način. Zajedno smo sudjelovale u egzistencijalnoj pomoći jednoj našoj obitelji kad sam zapravo bila u prilici neposredno upoznati snagu duha koji je pokreće. Ostajem beskrajno zahvalna za sva djela milosrđa koja je učinila nikad ne očekujući, ali i često u stvarnosti i ne dobivši nikakvu zahvalu, a što se obično smatra ako ništa, činom uljudbe ili kulture.

Njezina dobrota, ljudskost, milosrđe, praštanje, razumijevanje, njena marljivost i ona specifična „švicarska“ pedantnost, učinile su je sitnim, ali nezamjenjivim kotačićem u mehanizmu duhovnog života Međugorja. Iako odlazi živjeti u blizinu svoje obitelji u Italiju (blizu svoje domovine), nadamo se da će nam se vraćati često i s nama ponovo pjevati na euharistijskim slavljinama, dijeleći s nama radost služenja Kristu i Njegovoj i našoj Majci.

Darinka
Šumanović-Glamuzina

JOSIP PRAVEDNI

Pismoznanci i farizeji smatrani su pravednicima. Ni Isus im to ne niječe. No, njihova pravednost nije mjera prave pravednosti. Štoviše, prava pravednost uvelike nadilazi njihovu.

Evangelist Matej za Josipa kaže da je bio pravedan. Njegova pravednost dokazana je u iznimnoj kušnji. Nakon što je saznao da je Marija trudna – ta najdraža osoba s kojom je upravo planirao zajednički život – on, njezin zaručnik, ni kriv ni dužan našao se u vrtlogu ne znajući kakvu odluku donijeti.

Tisuću pitanja i misli roje mu se po glavi.
Što je istina?
Je li ga Marija prevarila?
A što ako je to ipak Božje djelo?

U njemu je velika borba.
Želi biti pravedan i prema Zakonu i prema istini.
U kojem smjeru krenuti?
Otići od Marije i prepustiti je Zakonu?

Matej piše: „Dok je on to snovao.“
Na samom je rubu da se zatvori u svoju glavu, u svoje misli i predodžbe – u svoju „istinu“.
No, Josip ima razvijeno umijeće slušanja.
Otvoren istini razabire Božji glas.
Stekavši jasnoću, s potpunim povjerenjem u Gospodina, odlučuje uzeti Mariju za svoju ženu.

Pred tobom su dva modela pravednosti: S jedne strane pismoznanci i farizeji, a s druge Josip. Prema kojem se modelu oblikuje tvoja pravednost?

U ZNAKU SRCA

Mjesečni susret zajednice „Vjera i svjetlo“ za veljaču

svoje stvarno mjesto, kako najslabiji tako i najjači, i gdje više nema podjele niti razdvajanja.“

Zajednica „Vjera i svjetlo“ koja u Međugorju djeluje već nekoliko godina, od ove jeseni je aktivnije počela sa svojim mjesečnim susretima. Zadnji susret organiziran je u nedjelju 17. veljače 2019. Kao i inače, susret je bio u Majčinu selu koje je idealno za ove susrete jer ima igralište za djecu, pokrajnju pomoćnu prostoriju koja služi kao odlagalište ili ispovjedaonica, te glavnu prostoriju za susret, liturgiju ili radionicu. Ovaj put tema susreta je bila LJUBAV (budući da je susret bio u neposrednoj blizini Valentinova), ali ponajviše ona koja se događa između naše duše i Isusa – jer je samo Isus pravi zaručnik svake duše. I kad duša pronade svoga Ljubljenoga, onda je poput drveta koje je zasadeo pokraj voda tekućica, koje uvijek

ima svoje napajalište i stoga uvijek može donositi rod (kako smo čuli u čitanju od toga dana).

Kao vidljivi znak ljubavi poslužio je simbol SRCA pa je zato sve bilo u tom znaku: od ukrasa oltara, do izrade „ljubavnih čestitki“ koju su djeca pravila svom zaručniku Isusu, a njih su onda za prinos darova njemu i prinijeli na oltar. Molitva vjernika je bila za muževe i žene, braću i sestre, bake i djedove, obitelji – kako bi svi bili znak Božje ljubavi u svijetu. Najdirljiviji trenutak je i ovaj put bila propovijed duhovnika zajednice: fra Zvonka Benkovića. On je iskoristio položaj djece iz oživljavanja Evanđelja – to što su svi onako ispred oltara doista bili poput apostola posjedanih oko Isusa na gori. A fra Zvonko nam je još jedanput pomogao vidjeti koliko je Isusova patnička i posvećujuća ljubav prisutna u ovoj našoj tako posebnoj djeci.

Na poticaj Jeana Vaniera i Marie-Helene Mathieu, na hodočašću u Lurd 1971. godine nastao je pokret „Vjera i svjetlo“. To je duhovni međunarodni pokret koji okuplja osobe s intelektualnim teškoćama, njihove roditelje i prijatelje. U svom posljednjem pismu iz listopada 2018. Jean Vanier ovako piše: „Razlog za širenje zajednica naše Arke i 'Vjere i svjetla' je prije svega krik tako mnogo ljudi s poteškoćama širom svijeta. Taj krik je pitanje: „Voliš li me?“ To je krik tako mnogo poniženih i ranjivih ljudi, koji se osjećaju sami i napušteni, i koji traže autentične, jednostavne susrete; to je krik koji nastavlja odzvanjati u svijetu. Na ovaj način, naše zajednice žele ponovno istakati čovječanstvo u jedinstvo, gdje svaka osoba može naći

DUHOVNA OBNOVE ZA ŽENE U ORGANIZACIJI TALIJANSKE UDRUGE COSTOLA ROSA

Sedmu godinu zaredom od 7. do 9. ožujka Međugorje će biti domaćin duhovne obnove koju organizira talijanska udruga Costola Rosa za žene, majke, neudate žene i žene s poslovnom karijerom uglavnom iz svih krajeva Italije, koje žele doživjeti Božju ljubav kroz njegovu majku Mariju. Inicijativa za ovu duhovnu obnovu došla je iz nadahnuća Simone Amabene koja je željela na konkretan način pomoći ženi od koje se danas traži da ispuni toliko različitih socijalnih uloga: u obitelji, na poslu, u društvu..., a pritom je sve više zavedena obmanjivačkim modelima i lažnim postignućima koje ispražnjavaju njezinu suštinu i čine je nesretnom. Cilj hodočašća je dakle pomoći ženi ponovno otkriti sebe, tako da ona onda može pomoći muškarcu da i on pronade svoje pravo mjesto u društvu. Duhovne vježbe su prilika za žene da se zaustave od frenetične užurbanosti koju donosi svakodnevna borba s mnoštvom obveza, da se posvete same sebi kako bi Bog mogao raditi u njihovim srcima, izliječiti njihove rane, pomoći im da oprostite i da si oprostite i urede svoj život. Za

neke je to prilika da započnu svoje putovanje u vjeri, za druge je prilika da ga obnove s većom svjesnošću, a za sve njih je to vrijeme u kojem mogu pogledati unutra, u sebe, i ponovno otkriti svoje pravo zvanje žene koje je svijet našalost iskrivio. Dosta je pomisliti samo na pobačaj, koji je svijet proglasio „pravom žene“, a ono nije ništa drugo nego obmana koja potiče ženu da ide protiv sebe, protiv njezine jedinstvene prirode i sposobnosti koju joj je Bog dao da prigrlji i podrži život. Majčinstvo je ta sposobnost koju je žena pozvana vježbati ne samo prema djeci koju nosi u svojoj utrobi već prema svima, rađajući dobro u životima drugih. Na duhovnim vježbama predavači će biti će mons. Henryk Hoser, fra Marinko Šakota i fra Max Dalvai. Planiran je uspon i molitva na Brdo ukazanja i Križevac te sudjelovanje u večernjem molitvenom programu u župi sv. Jakova. Bit će to povratak u Gospinu školu ljubavi kako bi sve sudionice naučile voljeti same sebe, a zatim započele stvarno voljeti i svoje bližnje počevši najprije s članovima njihovih obitelji.

SUVREMENA TEHNOLOGIJA U SLUŽBI DUHOVNOSTI

APLIKACIJA E-DUHOVNE VJEŽBE

U kršćanskoj tradiciji duhovne vježbe su dani u kojima osoba želi na sustavniji način, redovito pod vodstvom duhovnika, provjeriti svoj život i obnoviti svoje predanje Gospodinu. Duhovne vježbe obično pretpostavljaju boravak u nekom samostanu ili duhovnom centru gdje se one održavaju. Međutim, mnogi teško nalaze vremena da se povuku na nekoliko dana u mir i posvete intenzivnijem duhovnom življenju i dubljoj molitvi. Sada to više nije tako nemoguće, jer se uz dobru organizaciju vremena, pomoću najnovijih tehnologija, može živjeti kvalitetan duhovni sadržaj.

Dokaz za to su naši franjevci iz Pazina ili tzv. e-fratri, koji su svojim projektom e-duhovnih vježbi doprili do mnoštva vjernika željnih kvalitetnih duhovnih sadržaja. Poduzetnici e-fratri su sada otišli i korak dalje te su osim komunikacije e-mailom osmislili te pustili u promet i dugo najavljivanu aplikaciju e-duhovne vježbe. Aplikacija pruža mogućnost sudjelovanja u online programima duhovnih vježbi u cilju osnaživanja

osobnog odnosa s Bogom kroz molitvu i razmatranja.

Putem aplikacije korisnicima svaki dan stiže i **Efa riječi** – rubrika s kratkim evanđeoskim citatom i razmatranjem, a tu su također i rubrike **Svjedočanstva** i **Novosti**.

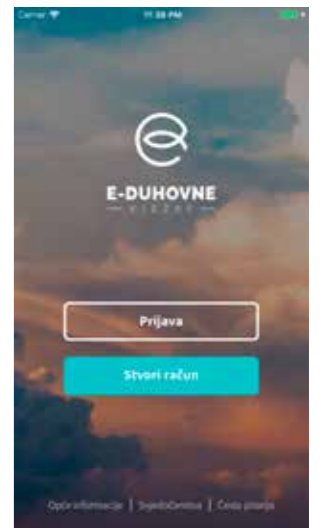
Za one koji ne mogu koristiti aplikaciju e-duhovne vježbe, ostaje i stari način sudjelovanja na e-duhovnim vježbama, a to je dosadašnji e-mail put.

E-KORIZMENE DUHOVNE VJEŽBE

Prve e-duhovne vježbe koje će stizati putem aplikacije su e-korizmene duhovne vježbe pod naslovom **Budi iznenađenje svima!** Sa 5. veljače završila je registracija i s Pepelnicom je došlo prvo razmatranje korizmenih e-duhovnih vježbi koje traju 47 dana. Zamišljene su kao poticaj na razgovor s Bogom kroz pet koraka: priprema, čitanje, razmatranje, korak „Još malo“ i molitva.

Cilj vježbi jest da svakom sudioniku postane potreba razgovarati s Bogom, uzdisati za Bogom, proširiti vlastite granice tako što će se kroz razmatranja i kontemplaciju otvoriti

za Božju bezgraničnost. „Izađi stoga iz svoje osrednjosti! Tako ćeš biti iznenađenje svima. Neka to bude i tvoj osobni uskrsl!“ – poručili su fratri u svom uvodnom objašnjenju za prijavu na ove vježbe. Voditelji vježbi su: fra Josip Vlašić, ofm, fra Mate Kolak, pavlin, Ana Marčinko, dipl. teol.; fra Marinko Klaić, ofm, fra Stanko Mabić, ofm; s. Nela Veronika Gašpar i fra Darko Tepert, ofm.

Regionalni susret u Međugorju

Tokom e-duhovnih vježbi koje se odvijaju online putem, i ovaj put će se organizirati tzv. REGIONALNI SUSRETI u kojima e-polaznici vježbi imaju priliku susresti se uživo između sebe i svojih predavača. Najavljujemo da će se takav regionalni susret za područje Hercegovine i južne Dalmacije održati u Međugorju u nedjelju 31. ožujka 2019. u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu.

fra Mate Dragičević

NEUMORNI RADNIK NA NJIVI BOŽJOJ

U ponedjeljak 25. veljače 2019. u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, okrijepljen sv. sakramentima, blago je u Gospodinu preminuo njegov sluga svećenik i naš brat fra Mate Dragičević u 70. godini života, 52. godini redovništva i 45. godini svećeništva.

Sv. misa zadušnica slavila se u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, u utorak 26. veljače 2019., u 13 sati. Misno slavlje predvodio je biskup Ratko Perić. U koncelebraciji su bili provincijal fra Miljenko Šteko, fra Marko Dragičević (fra Matin brat), mostarski gvardijan fra Danko Perutina, generalni vikar don Željko Majić, župnik fra Bože Milić, humački gvardijan fra Dario Dodig i još 70 svećenika. Homiliju je izrekao provincijal fra Miljenko. Gvardijan fra Danko je na kraju svete mise pročitao fra Matin životopis i imena svih ljudi koji su poslali svoje izraze sućuti te je nekoliko njihovih rečenica izdvojio i pročitao. Sprovođene obrede i ukop na Novom groblju na Humcu predvodio je provincijal fra Miljenko.

Fra Mate Dragičević je rođen 23. listopada 1949. u Miletini, župa Međugorje. Osnovnu školu pohađao je u Miletini i Jablanici, a gimnaziju u sjemeništu u Visokome. Filozofsko-teološki studij pohađao je od 1970. do 1975. na Franjevačkoj bogosloviji u Sarajevu i Würzburgu. Franjevački habit obukao je 14. srpnja 1967. godine na Humcu, a doživotne zavjete položio 31. ožujka 1974. u Tomislavgradu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1974. u Königssteinu.

Svećeničku službu započeo je kao odgojitelj bogoslova u Fuldi od 1974. do 1975. Nakon toga djeluje kao duhovni pomoćnik u župama Tepčići-Ploče, Blankenau i u Hosenfeldu. Tad postaje župnik u Müsu. Tu službu vrši od 1980. do 1988. godine. Od 1988. do 2000. godine obnaša službu magistra novaka na Humcu. Kroz to vrijeme izabran je za provincijskog vikara i definitora. Od godine 2000. do 2005. ide na Čerin kao župni upravitelj. Nakon te službe postaje gvardijan u Mostaru do 2010. godine. Nakon službe u Mostaru preuzima u Gradničima službu župnika te se vraća u Mostar 2013. godine. Preuzima službu tajnika i ekonoma provincije. Uz svoje redovite službe preuzima od 2016. dodatnu službu kao upravitelj samostana Badija i voditelj radova na obnovi samostana. Do svoje smrti živi i djeluje kao župni vikar i ekonom provincije u samostanu u Mostaru.

„Sa smrću čovjeka sve njegovo stane: život, rad, stvaranje, planiranje, žrtva, samoprijegor. Smrt odnosi sve: sve što je čovjek za svog života sagradio, sve zašto je za života strepio, sve odluke koje je donosio, sve brige i snove... (...) Unatoč tomu, mi kršćani imamo razloga za nadu. Evo još u ušima nam odjekuju riječi Isusa Krista, koji kaže: „Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti nikada!“ Ovo su fra Matine riječi koje je izrekao prošle godine. Ponavljam ih sada kad se sjena smrti spustila u njegov život i uzela mu sve ovozemaljske brige i snove.

Još pred mjesec i pol – 10. siječnja, radio si i obavljao sve svoje obveze. A nije ih bilo malo. Naglo Te zaboljelo te si otišao u bolnicu. Stanje se

uskoro odem Milosrdnome Ocu, neka ovo znaš!“ Uz sve manje bitno, glavna briga bijaše da sve primljene sv. mise budu slavljene! I dok si mi to govorio, imao sam osjećaj da Te vidim pred Presvetim gdje moliš na koljenima: „O sveta gozbo, na kojoj se Krist blaguje, ...daje nam se zalag buduće slave.“ Kao u sabirnome zrcalu, na zgusnut način, izražavao si sve dimenzije sv. mise dohvaćene milošću zaređenoga svećenika. A sada, u vremenski zbiljskom ishodištu ovoga sakramenta euharistije, a „očima“ vjere i u eshatološkom pogledu, ovdje smo u molitvi za Tebe, u nadi budućega dovršenja, očišćenja od svih grijeha. U nadi onoga biblijskog motiva – jednom biti zajednički sustolnici na nebeskoj svadbenoj gozbi.

Dragi fra Mate, kao predstaviti tragove Tvoga ovozemnog života, ako ne velikim darom tvoje prisutnosti među nama!? Iznjedrila Te izrazito pobožna. Crkvi i Bogu odana obitelj Dragičevića. Franjevačkoj ste Provinciji dali mnoge svoje dične članove obitelji: fra Pavu, povjesničara i profesora naše Provincije, Tvoga izvanjskoga djeda, pa fra Marka i fra Vinka, Tvoje stričeve, i onda vas dvojica braće, fra Marko i Ti fra Mate.

vidno popravilo, pa onda opet naglo pogoršalo. Operiran si 18. siječnja. Bilo je bolje, čak si se i, na našu veliku radost, vratio u samostan. I onda opet pogoršanje. Redovno smo Te obilazili, interesirali se kod liječnika, molili za Tebe. A onda, kao udar groma iz vedra neba odjeknula je jučerašnja ranjutarnja poruka o svršetku Tvoje ovozemne egzistencije. Umro je fra Mate Dragičević.

Pomiješali su se nevjerica, zatečenost, ganutost, žalost. Znali smo da je Tvoje zdravstveno stanje narušeno, što si i sam, mirno i kršćanski prihvatio. Ali nismo očekivali da će jučerašnje lagano izlaženje jutra biti ujedno Tvoja životna večer u misteriju smrti. Doduše, prije koji dan si mi, kad smo u večernjim satima sami ostali u izolaciji intenzivnoga liječenja, rekao sve što treba reći i dodao: „Ako

Svi koji su te sreli, ponovit će isto: pobožan, odgovoran, uvijek stremio izvrsnosti. Od najmanjih nogu. Odgojen u mnogobrojnoj obitelji, fratarsku si zajednicu volio kao svoju obiteljsku. Tvoje kolege od sjemeništa, preko novicijata i bogoslovije, od jučer šalju sućuti i naglašavaju da si bio uvijek odličan i čestit. A nakon svršetka studija i primanja svetoga reda, dao si se na posao i obavljao mnoge dužnosti. Od onih najobičnijih do onih najodgovornijih i počasnih. I uvijek si to činio istom mjerom i predanošću. Kao da si sve htio dići na dodatnu izvrsnost. Znao si u našim razgovorima, kada bismo pričali o svom radu i djelovanju, naglasiti da si bio najmlađim župnikom u Njemačkoj. Kako tamo, tako ovdje – uvijek stalan, čvrst, pobožan, pouzdan. Tolike si lijepo prostore crkava, naših kuća i samostana uređivao, davao im sadržaj, smisao i onu ljepotu kojom su poslije zračile. I ništa ti to nije bilo teško, naprotiv, kilometre bi i kilometre prešao ili prevezio, da bi stigao do onog boljega. Najboljega.

Ovdje moram spomenuti da i generacije Tvojih učenika, meštre fra Mate, stoje danas uz Tvoj lijes. Od prvih novaka, pa evo do ove generacije postulanata. U srcu Te nose. Bio si strog, ali vjerni sluga, najprije prema sebi, a onda s onim

osmijehom punim ljubavi i prema onima koje si odgajao. Čutio si odgovornost prema Zajednici i Crkvi Božjoj. Uvijek si govorio onima koje si odgajao: ne smijemo ničim iznevjeriti ljude.

Rođen u Miletini, u župi Međugorje, podno Križevca, s majčinskim si mlijekom usisao ljubav prema Bogu, prema nebeskoj Majci Mariji. Uz Tvoj lik je nekako pristajala krunica, molitva. Uživao si u misnim slavljinama, ljubio pobožnosti, bio sav u homiliji, onoj predanoj, punoj Božje snage, ritma božanske milosti, i primjera koji su zračili nadu u bolje sutra. Svugdje gdje si djelovao, navikao si vjernike na lijepu i dirljivu propovijed. Bog Ti je dao poseban glas kao stvoren za pučkoga propovjednika. Tvoje su propovijedi bile mile neuku i učenu, mladu i staru. Rado su te župnici zvali za svečane propovijedi, a Ti si u tom vidio svoju duboku predanost Bogu i Crkvi. To su vjernici prepoznali i zato su ti rado dolazili na razgovore i ispovijedi.

Znao si i s fratrima bratski živjeti u slozi i ljubavi, uz šalu i bratsku susretljivost. Nedostajat ćeš ovdje u crkvi. Falit ćeš Jasenici i Rodoču, mnogim pučkim i večernjim svetim misama, klanjanju s Presvetim, nedostajat će Tvoje duhovne misli na radiopostajama. Nedostajat će mnogim zajednicama tvoje duhovne obnove i vježbe. Nedostajat ćeš i našoj Badiji i svemu onom što si u tom drevnom samostanu na franjevačkom otočiću pokrenuo, potakao i predano vodio.

Dragi fra Mate, obnašao si ove zadnje godine odgovornu dužnost ekonoma naše Provincije. Iskreno sam Ti zahvalan za Tvoju predanost, povjerljivost i pošteno gospodarenje našim dobrima. Činio si to poput odgovorna i predana oca ili brižljive majke, koji na srcu nose odgovornost za sve povjereno im za dobro obitelji. Hvala Ti, dobri i časni moj brate fra Mate.

Iskrena sućut Tvojim obitelji. Tvome i našem bratu fra Marku, Vinku, Franji, sestrama Ivi, Vidi i Dragici i njihovim obiteljima. Bio si njihov ponos i njihovo bogatstvo. Iskrena sućut cijeloj našoj Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji i našoj mjesnoj Crkvi.

Dragi fra Mate, zatečeni smo Tvojim odlaskom. No, odlaziš duboko pomiren s dragim Bogom i u dubokoj vjeri da Te prima Tvoj Spasitelj. Tvoje lice nakon preminuća izgledalo je tako blago, baš kao da Ti je Gospodin objavio svoje beskrajno milosrđe!

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

fra Miljenko Šteko, provincijal

S. MARGARET CATHERINE SIMS (1932.-2019.)

PROMICATELJU I DOBROTVORU MEĐUGORJA IN MEMORIAM

DOKLE GOD VIDIM DA SE LJUDI MIJENJAJU, DA SE OBRAĆAJU, DOVODIT ĆU HODOČAŠĆA!

MEĐUGORJE JE MEĐU NAMA VEĆ SKORO PUNA ČETIRI DESETLJEĆA. Nepojmljivo, ali stvarno. Četiri desetljeća trajnoga, tihoga i upornoga rasta i širenja u cijelom svijetu. Svim protivnim, ljudskim i paklenim silama unatoč. Protiv njega je od početka ustala i državna i crkvena vlast, kušalo se na sve moguće načine ugušiti ovo djelo koje je samo Nebo započelo. Dijabolički komunizam u startu je prepoznao opasnost za sebe pa ga je htio svim silama ugušiti. Prijetnjama, ucjenama, hapšenjima, zatvorom, kontrolama, medijskim ocrnjivanjima. Ali nije uspio. Komunizam je otišao na povijesno smetlište, a Međugorje sigurno i pouzdano hodi i kroči u budućnost.

Upravo na primjeru Međugorja možemo odčitati početke naše vjere, kršćanstva i Crkve. Kako se Radosna vijest širila, svim protivnim silama usprkos, kad su ustali protiv Radosne vijesti i Isusa Krista i Pilat i Herod, i Veliki svećenici i Veliko vijeće, kad je židovstvo mahom bilo protiv novoga Puta, a pogotovo poganski svijet. Ali, svjetlo koje je jednom bljesnulo, zaparalo nebom kao munja, proizvelo silnu energiju, nije se moglo više ničim utrnuti. Tako ni Međugorje. Ono je ispisivanje novoga poglavlja Djela apostolskim u svim protežnicama.

Pa i nakon četiri desetljeća svima je jasno: Svi koji su kušali ovo u korijenu zatrti, danas ih na pozornici nema više, a Međugorje se širi kao planetarni pokret. Ne kao mjesto, nego kao sveplanetarni crkveni pokret obnove, evangelizacije, povratka na Isusove izvore. A povratak na izvore uvijek uključuje unutarnji zaokret, obraćenje, prihvat evanđeoskih smjernica i kriterija.

S. Margaret nikada nije išla za financijskim profitom, nego za duhovnom dobiti onih koje je dovela u Međugorje. U tome može biti mnogima istinski primjer nesebičnosti, sebedarja, bez pohlepe za novcem.

U svemu su pak bitni ljudi, pojedinci, zahvaćenici. Oni koji su prihvatili činjenicu, povjerovali joj i širili dalje poruku Međugorja. Poruka se najzornije širi od usta do usta, preko svjedoka i primjerom života. Na američkom kontinentu jedan od bitnih čimbenika za širenje Međugorja bijaše uz Franjevačko sveučilište u Steubenvilleu (Ohio) primarno *Center for Peaceu* Concord u Bostonu koji je godinama vodila **s. Margaret Catherine Sims**. Preminula je ovih dana, u veljači, u svojoj 87. godini života i 66. redovništva u zajednici Sestara svetoga Josipa – Framingham, Boston, SAD.

Rodila se 1932., mlada stupila u zajednicu Sestara sv. Josipa u blizini Bostona – Framingham. Bila talentirana, poglavarice je poslale na školovanje nakon redovničke formacije. Postaje nastavnica, predavač i ravnatelj škole. Zajednica je šalje u New Mexico gdje je usavršila španjolski jezik, bila profesorica te upoznala i hispanoamerički način života.

Za koncilskih previranja nije se dala zbuniti. Uključuje se aktivno u karizmatički pokret koji se u to doba rodio kao zacijelo najsnažniji i najzorniji plod Sabora. Vrijeme je to masovnih napuštanja zajednica, ženskih i muških. Mnogi ostavljaju svoje zvanje, sekulariziraju se ili se pak zajednice posvjetovuju. Toga u životu sestre Margaret nema. Čvrst značaj, čvrsta vjera i volja ostati do kraja s Gospodinom.

Sredinom sedamdesetih godina među vjernicima koji su govorili španjolski saznala je za Mariju Esperanzu, udanu ženu, majku i mističarku u Betania, Venezuela. Maria Esperanza imala je nadnaravne darove, Marija joj se ukazivala. Ljudi su dolazili k

njoj odasvud, mnogi su svjedočili o iscjeljenjima. Sestra Margaret putuje u Venezuelu i susreće se s tom mističarkom, koje je proces beatifikacije započeo prije nekoliko godina.

Za prvoga susreta s tom izvanrednom osobom, ova ju je pozdravila riječima: „Margaret, ti si dragulj („pearl“)! (Ime „Margaret“ – izvodi se od „margarita“ – „dragulj“). Šaljem te u jednu komunističku zemlju u kojoj Bog Otac po mome Sinu izliva silne milosti na tu ispaćenu zemlju i cijeli svijet. Vidim u toj zemlji i malom mjestu mnogo žena obučanih u crnu odjeću s crnim rupcima na glavi. Udovice su to, muževi im poubijani u Drugom svjetskom ratu. Teško rade na poljima, beru duhan, bave se vinogradarstvom.“

Za sestru Margaret bijaše to šokantan doživljaj. Kad je čula za Međugorje, dolazi ovamo. Naime, marijanski svećenik Joseph Pelletier, koji je pisao knjige o Fatimi, Marijinim ukazanjima, dolazi u Međugorje i na licu mjesta osvjeđuje se o autentičnosti međugorskih zbivanja te piše knjigu o Međugorju, prvu solidniju studiju o Međugorju u Americi. Knjiga je mnoge potaknula na obraćenje, ali i na putovanje u Međugorje. To je potaknulo i s. Margaret da moli dopuštenje od svojih poglavara za putovanje u Međugorje.

Dolazi ovamo i četrdeset dana provodi u Međugorju, moli, radi, obilazi brda, Crnicu i Križevac, stanuje u kući Šimuna Baraća (pok.), „Biloga“. Teško bijaše u to doba pronaći doličan smještaj za američke hodočasnike. Još nismo imali kulturu primanja hodočasnika kao danas. Margaret, snažna žena, korpulentna, ali krajnje meka srca, svima je bila kao anđeo čuvar. Nakon svoga međugorskog iskustva počinje organizirati hodočašća u Međugorje. Više od stotinu puta preletjela je Atlantik, a 1986. zajedno s John Hillom organizira za međugorskog župnika kružno putovanje po cijeloj Americi i Kanadi.

Dva mjeseca – od sredine rujna pa do sredine studenoga te godine – proveo sam u Americi i prošao Amerikom uzduž i poprijeko, od New Yorka, Bostona, New Orleansa, San Franciska, Chicaga, Las Vegasa, Seattlea, Montane, Steubenvillea itd. da bismo se ponovno našli u Bostonu i odatle krenuli zajedno u Međugorje. Bijaše to doslovce pravo misijsko putovanje koje je financirao poduzetnik

g. John Hill, međugorski dobrotvor.

U Međugorje je dovela nadbiskupa New Orleansa Phillipa Hannana koji je svim srcem prihvatio Međugorje u svojoj nadbiskupiji (+2011. u 98. godini života) te promicao Kraljicu Mira, imao radijske i tv-emisije o Međugorju, zatim i Joea Canizara, poduzetnika koji je sagradio međugorsku ambulantu, u kojoj danas djeluje Malteški red.

S njom su dolazili u Međugorje mnogi američki uglednici tako da je Međugorje pronijelo hrvatsko ime u Americi, što bijaše veliki pozitivni signal za Amerikance, zauzimati se srcem i dušom za Hrvatsku kod američke vlade kad je Hrvatska bila napadnuta i zavijena u grozni rat. Bezbrojni su međugorski hodočasnici slali pomoć, ali i intervenirali kod američkih vlasti pismenim putem da se pomogne hrvatskom narodu, koji nije onakav kakvim ga prikazuje komunistička, velikosrpska i jugoslavenska diplomacija i tajne službe te mediji.

ZA KONCILSKIH PREVIRANJA NIJE SE DALA ZBUNITI. UKLJUČUJE SE AKTIVNO U KARIZMATSKI POKRET KOJI SE U TO DOBA RODIO KAO ZACIJELO NAJSNAŽNIJI I NAJZORNJI PLOD SABORA. VRIJEME JE TO MASOVNIH NAPUŠTANJA ZAJEDNICA, ŽENSKIH I MUŠKIH. MNOGI OSTAVLJAJU SVOJE ZVANJE, SEKULARIZIRAJU SE ILI SE PAK ZAJEDNICE POSVJETOVUJU. TOGA U ŽIVOTU SESTRE MARGARET NEMA. ČVRST ZNAČAJ, ČVRSTA VJERA I VOLJA OSTATI DO KRAJA S GOSPODINOM.

S. Margaret organizira redovito svake jeseni u Bostonu *Marian Conference* o međugorskim ukazanjima na kojima je redovito bio netko od međugorskih vidjelaca, a bili su tu nadbiskup Frane Franić, fra Ljudevit Rupčić, fra Slavko Barbarić, fra Jozo Zovko, fra Petar Ljubičić, fra Tomislav Pervan, sestra Janja. Svi smo mi znali tko je s. Margaret, veliko srce u krupnom tijelu.

Trudila se uvijek da u svojim grupama koje je dovela ima po nekoliko svećenika. Privukla je čak nekoliko uzornih svećenika iz Las Vegasa! Ako nisu mogli platiti putovanje, ona bi našla načina financirati im put u Međugorje. Znala je da o svećenicima zavisi obnova Crkve. Dovala je u Međugorje i mnoge biskupe, napose s američkoga Juga, gdje je imala mnoga poznanstva (San Antonio, Houston). Nikada nije išla za bilo kakvim profitom, to joj nije bilo ni u primisli. Svojim utjecajem uspjela je čak i vidoce angažirati kod Mother Angelica na njezinu EWTN, da nastupe i imaju intervju. Nastupio sam tu i ja za svoga prvoga pohoda preko Atlantika.

Nakon nje mnogi su slijedili njezin primjer, osnovali svoje privatne putničke agencije koje i danas djeluju u Americi i skrbe oko hodočasnika koji dolaze u Međugorje. S. Margaret nikada nije išla za financijskim profitom, nego za duhovnom dobiti onih koje je dovela u Međugorje. U tome može biti mnogima istinski primjer nesebičnosti, sebedarja, bez pohlepe za novcem.

Kad je izbio rat na ovim područjima, neumorna je u skupljanju pomoći potrebitima. Sam Bog zna kolike je njezina zauzetost vratila u život, iz očajna stanja u vjeru i nadu. Znaju to i naši bratri koji su u to doba bili u New Yorku te slali pomoć na ove strane.

Nije prestajala hodočastiti ni u Venezuelu Mariji Esperanzi. S najvjernijim suradnicima gradi i otvara centar za duhovne vježbe i konferencije s kapelicom trajnoga kla-

njanja u Medwayu, u blizini Bostona. Centar nosi naziv *Marian Community*, a sestra Margaret vodila ga je više od 20 godina, dok su joj dopuštale tjelesne snage. Cijelo je područje nazvala Betania II., jer je u Venezueli kod Marije Esperanze izvorna Betania, gdje se ona nadahnula i gdje joj je Maria Esperanza, zapravo Marija preko nje, namijenila posebnu misiju.

Nam sam centru bio g. 2005., u veljači, upravo kad je preminula fatimska vidjelica Lucia, kojih četrdesetak dana prije preminuća svetoga pape Ivana Pavla II. Tom je zgodom bila tu nazočna i naša Tadjana Matejaš-Cameron – Tajči, koja je upravo bila rodila svoga trećega sina i ponosno ga dojila. Imala je svoj koncert zajedno s pokojnim mužem pred američkom publikom, a stanovali su u putujućem autobusu kojim su obilazili i evangelizirali Ameriku. Gospodin nađe načine da nas upotrijebi za svoje djelo.

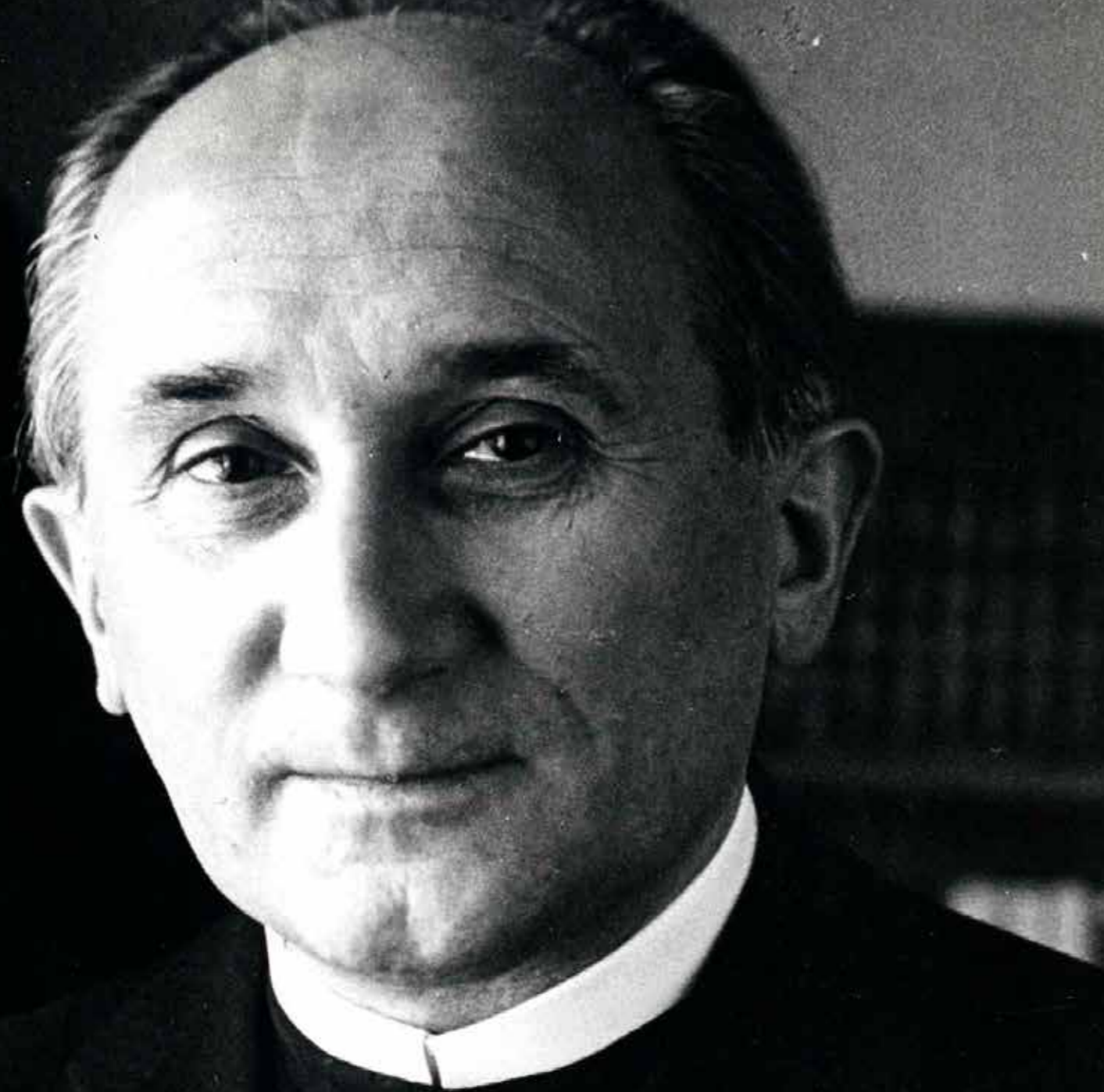
Jednom zgodom pitao sam je: „S. Margaret! Zašto se mučite i dovodite hodočašća tako često u Međugorje? Tu su godine, starost. Uvijek je rizik uzimati sa sobom nepoznate ljude. Najprije ih skupiti na JFK uzletištu u New Yorku, pa onda u Europu, u nepoznato. Nikada ne znaš od čega tko boluje, kakve tko nevolje, muke i bolesti nosi u sebi“. Ona je samo kratko odgovorila: „Fra Tomislave! Dokle god vidim da se ljudi mijenjaju, da se obraćaju, dovodit ću hodočašća!“

Dakle, iskustvo milosti i obraćenja ovdje u Međugorju bijaše joj trajni imperativ dovoditi uvijek nova lica u Međugorje da ih Gospodin okupa u svojoj milosti i da ih obrati na svoj put. Nepoznata lica, prvi put ih vidiš na uzletištu, sabrani od Montane i Californije, Louisiane ili pak srednjeg zapada – svi su se skupljali na uzletištu, dobivali prve informacije i onda cijelu noć prema Frankfurtu te Međugorju.

Hvala joj za neumorni rad i promicanje istine o Međugorju u Americi. Samo Gospodin zna što je za njegovo djelo ovdje u Međugorju tijekom 35 godina učinila.

Pokoj vječni daruj joj Gospodine, a nama neka bude primjer kako se zauzimati za Gospodina i Gospu, kojima je s. Margaret posvetila svoj život i cijeli život predano služila. Počivala u miru Božjem!

Priredio: fra Tomislav Pervan

FELJTON: ROMANO GUARDINI (1885. – 1968.)

SNAŽAN, UTJECAJAN, ZABORAVLJEN

FOTO: Romano Guardini, © Kath. Akademie in Bayern

Čitamo ovih dana kako je Papa odobrio postupak proglašenja svetim kardinala J. Henry Newmana, koga je blaženim proglasio za svoga putovanja u Englesku Benedikt XVI. 2010. Newman je proživio skoro cijelo 19. stoljeće. Pola svoga vijeka proživio je u anglikanskoj zajednici kao njihov svećenik i najizvršniji profesor u Oxfordu, a drugu polovicu kao katolički svećenik i obraćenik koga je papa Leon XIII. potkraj života kreirao u kardinala. Najsnažniji obraćenik 19. stoljeća koji je i danas vrijedan pozornosti i čitanja. Obratio se na temelju studija patristike, svetih otaca i proučavajući arijanizam. Napisao je kapitalna djela kao što su „Slovnica („Grammar“-ABeCeda) pristanka“, „Razvitak kršćanskoga nauka“ te „Apologia pro vita sua“, djelo nalik Augustinovim Ispovijestima. Zacijelo će nakon proglašenja svetim biti proglašen i crkvenim učiteljem novoga doba. Najvećim zlom svoga doba smatrao je liberalizam i relativizam, nije se povodio za filozofskim strujanjima, nego je išao na same izvore kršćanskog vjerovanja. I tu stekao čvrsto uvjerenje o istini kršćanske objave koja je pohranjena samo u Katoličkoj Crkvi.

FRA TOMISLAV PERVAN

Njemu uz bok može se staviti u 20. stoljeću njemački teolog i filozof, svećenik R. Guardini, osoba koja je možda najsnažnije impregnirala katoličku misao u Europi do Sabora, a snažno je djelovao i na saborske oce i teologe svojim promišljanjima o svetoj liturgiji, Crkvi, objavi, Isusu Kristu. Za njega je pokrenut postupak proglašenja blaženim. Osoba koja je cijeloga života vjerovala u **bezuovjetnost** osobe Isusa Krista, objave, Crkve, dogme. Za njega je vrijedilo pravilo: „Tako je Isus rekao. To je on zborio!“ Prihvatio je Isusa Krista u cjelini Novoga zavjeta i Crkve. Za njega je vrijedilo pravilo, Isusova riječ, odnosilo se to na Crkvu, euharistiju, druge sakramente, kršćanski ethos.

Sa žalom možemo konstatirati da je u nas preveden Isus iz Nazareta Bultmannova učenika G. Bornkamma, za koga je Isus lišen dogme, lišen Nicejskoga i Kalcedonskog sabora, židovski prorok iz prvoga stoljeća. Možda su se autori toga prijevoda onodobno trebali potruditi prevesti Guardinijeva Der Herr – Gospodin, temeljno njegovo djelo u kome nam nudi snažni lik Isusa Krista u svoj njegovoj punini, što bi bilo od višestruke koristi, dok je Bornkamm unosio sumnju u obični katolički puk, a korifeji prijevoda su napustili svoje zvanje. Na crti protestantske egzegeze pisali su svoja djela o Isusu Kristu i katolički teolozi kao H. Küng i E. Schillebeeckx sedamdesetih godina. Jasno, Isusa Krista, ogoljena od crkvene dogme.

UČITELJ NJEMAČKE

„Srce je duh u blizini krvi“. Izričaj je R. Guardinija, riječi neobične u izričaju, jeziku, sadržaju. U sebi nose specifičnu težinu duga i ne tako lagana života koje su učinile Guardinija učiteljem, nadahniteljem, triju njemačkih naraštaja nakon Prvoga i Drugog svjetskog rata, kroz njegovo cjelokupno djelovanje. Zauzetost oko liturgijske obnove, rad s mladima, zatim predavač na sveučilištima u Berlinu, Tübingenu i Münchenu. Djelovao je kao svećenik, odgojitelj, profesor, predavač, voditelj duhovnih vježba. Prozvan „Praeceptor Germaniae“, učitelj Njemačke, naslov koji još od devetoga stoljeća nosi Hrabranus Maurus, „Primus Praeceptor Germaniae“, prvi učitelj Germaniae, univerzalni genije, autor himna Duhu Svetomu *Veni Creator Spiritus*. Isto bi se dalo primijeniti i na Guardinija koji bijaše nebrojenima učitelj i nadahnuće. Nema toga imena na njemačkom teološkom, pa i filozofskom nebu, koje se nije krajnje pozitivno očitivalo o ovom velikanu duha, uma, srca, pera. Učenici mu bijahu profesor moralne teologije Alfons Auer, filozofi Walter Brugger i Joseph Pieper, profesor i potonji kardinal Hermann Volk, H. Urs von Balthasar, koji mu je posvetio cijelu studiju, bio je nadahnuće mladom Ratzingeru, K. Rahneru, politologu H. Maieru, germanistu Waltheru Killyju, dirigentu Eugenu Jochumu, umjetniku Augustu Everdingu, te mnogim drugim velikim imenima

Osoba koja je cijeloga života vjerovala u bezuvjetnost osobe Isusa Krista, objave, Crkve, dogme. Za njega je vrijedilo pravilo: „Tako je Isus rekao. To je on zborio!“ Prihvatio je Isusa Krista u cjelini Novoga zavjeta i Crkve. Za njega je vrijedilo pravilo, Isusova riječ, odnosilo se to na Crkvu, euharistiju, druge sakramente, kršćanski ethos.

njemačkoga duhovnog neba. Svojim djelom i pisanom riječju zavrjeđuje da ga se prozove crkvenim učiteljem 20. stoljeća.

UČITELJ AUGUSTINOVA RODA I SOJA

Danas se ponovno otkriva, pedeset godina nakon smrti, veličina i značaj jednoga Romana Guardinija, svećenika, odgojitelja, duhovnika, liturgičara, predavača, teologa, filozofa, hermeneuta, poglavito pak profesora i propovjednika, kerigmatika. Impregnirao je i još uvijek opećuje tolike njemačke, ali i svjetske duhove, svojim djelima, mislima, predavanjima, razgovorima, zrenjima, spoznajama.

Tko je Romano Guardini? Mogli bismo reći: „Misliac Augustinova roda i soja; one vrsti u kojoj se povezuju metafizika i duboko znanje o duši. Istodobno humanist, profinjen kulture riječi. Zatim odgojitelj one uzvišene vrsti koja odgaja s minimalnom energijom i naporom; onim što ona jest, ozračjem što ga stvara, te živodajnom ljubavlju koja se izvija iz smirene ljepote. Bio je još i više: Confessor koji bje veliki boj s nenadmašivom i nepobjedivom, ali posve tihom snagom“. Smjele, smione su te značajke i odrednice, jer ih je izgovorio osobno sam Guardini god. 1924. govoreći o sv. Anzelm Kenterberijskom. Te se riječi daju u punom smislu primijeniti na samoga Guardinija, one su ponajbolji portret toga samozatajna, tiha radnika, smjerokaza, učitelja i odgojitelja te profesora.

U svojoj enciklici „Laudato Si“ spominje ga papa Franjo pet puta,

više od bilo kojega teologa, papa Benedikt podsjeća na njega u svome posljednjem javnom obraćanju prije abdikacije 2013. Papa Franjo je kao mladi isusovac došao u Njemačku s nakanom da doktorira na R. Guardiniju, a spomenuo ga je u jednom od svojih prvih nastupnih govora u Rimu. Guardini je bio nešto kao duhovni seizmograf koji je budno pratio tektonske poremećaje na duhovnom i političkom polju, već je dvadesetih godina pisao o kobnom utjecaju tehnike na okoliš, gledao kako negdje iz podzemlja izranjaju apokaliptičke zvijeri s religijskim značajkama gradeći se spasiteljima, donositeljima sreće pa je zato sve svoje sile upregnuo da bi istaknuo neponovljivost i jedincatost lika Isusa Krista te potrebu da se čovjek ponovno okrene Nebu i objavi.

ŽIVOTNI PUT ROMANA GUARDINIJA

Rodio se Romano Guardini u Veroni, Italija, 17. veljače 1885., u trgovačkoj obitelji, koja se godinu dana poslije preselila u Njemačku, u Mainz, zajedno s trojicom mlađe braće. Školovanjem i studijem urastao je u jezik i duhovno ozračje te duh njemačke filozofije i teologije s početka dvadesetoga stoljeća. Godine bijahu plodonosne u svakom pogledu. Mučio se s izborom zvanja. Nakon završena ispita zrelosti pet semestara studirao je kemiju i nacionalnu ekonomiju u Tübingenu, Münchenu i Berlinu da bi 1905. odlučio postati svećenikom. Zaređen je 1910. za svećenika u Mainzu, bio kapelanom u mnogim župama, doktorirao na sveučilištu u Freiburgu 1915., habilitirao se 1922. u Bonnu, oba puta proučavajući misao, filozofiju i teologiju sv. Bonaventure.

Neko je vrijeme bio privatni docent dogmatike u Bonnu da bi godine 1923. uslijedio poziv za profesora filozofije religije i katolički svjetonazor u Breslau s trajnom obvezom predavati u protestantskom Berlinu, gdje je onodobno djelovao Adolf von Harnack, perjanica protestantske liberalne misli. Trnovit put bijaše do te profesorske stolice, sam se Harnack zauzeo za Guardinija, katolika da bude prihvaćen, jer je bila snažna oporba protiv jednog katolika.

VRSTAN PROFESOR

Guardini je u Berlinu započeo krajnje skromno, a na nagovor filozofa

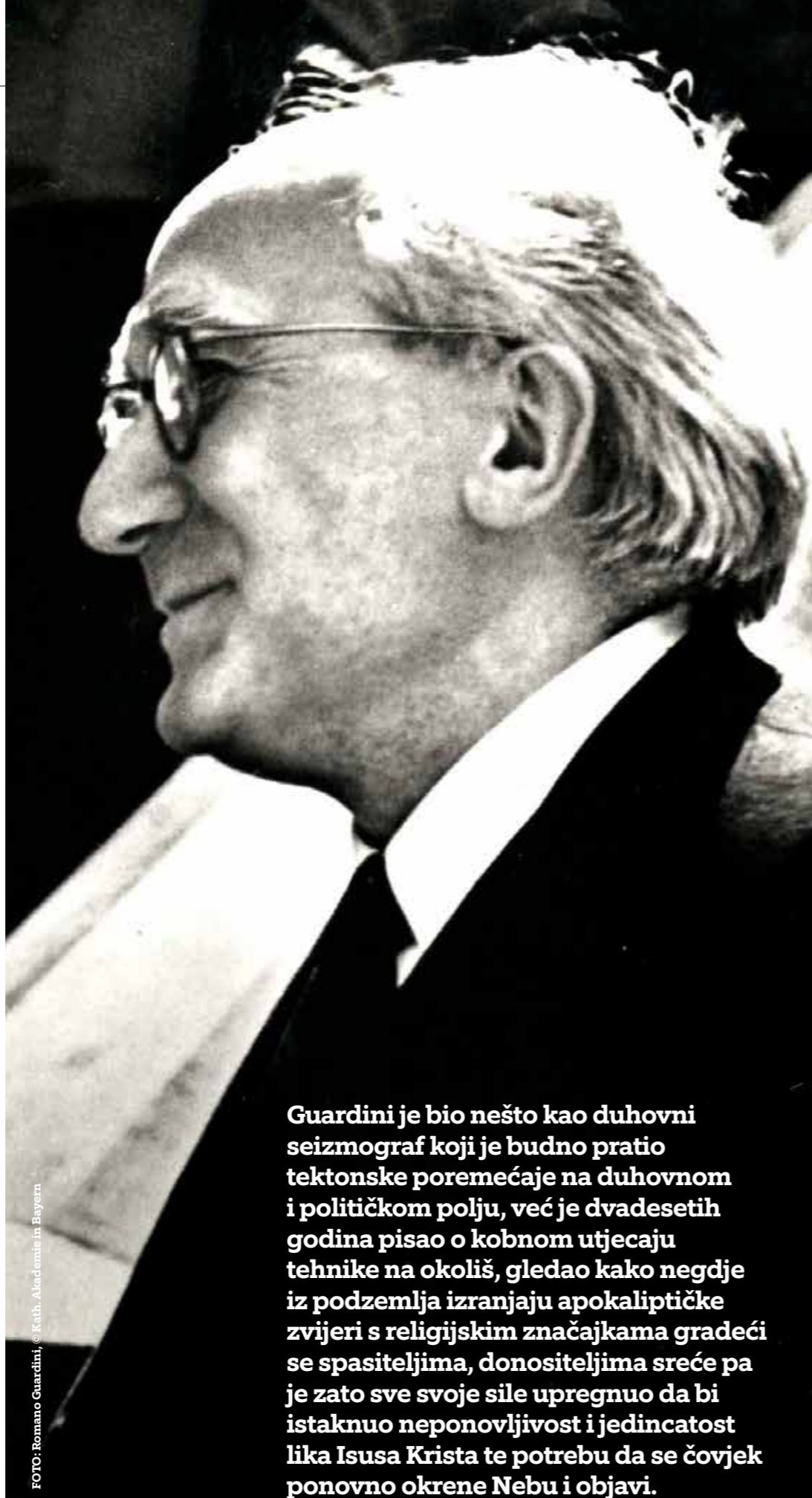

FOTO: Romano Guardini, © Kath. Akademie in Bayern

Guardini je bio nešto kao duhovni seizmograf koji je budno pratio tektonske poremećaje na duhovnom i političkom polju, već je dvadesetih godina pisao o kobnom utjecaju tehnike na okoliš, gledao kako negdje iz podzemlja izranjaju apokaliptičke zvijeri s religijskim značajkama gradeći se spasiteljima, donositeljima sreće pa je zato sve svoje sile upregnuo da bi istaknuo neponovljivost i jedincatost lika Isusa Krista te potrebu da se čovjek ponovno okrene Nebu i objavi.

Maxa Schelera („Vom Ewigen im Menschen“ – „O vječnome u čovjeku“!) počinje se baviti velikim likovima zapadne misli, tumačiti osobe i njihova djela s kršćanskoga, zapravo s Kristova zrenika, promatrajući ih i tumačeći Isusovim očima, s Isusove perspektive. Tako su nastale studije o velikim likovima Zapada, o Sokratu, Augustinu, Danteu, Shakespearu, Pascalu, Montaigneu, Hölderlinu, Kierkegaardu, Dostojevskom, Mörikeu, Rilkeu, Kafki, Freudu. Trajno je iščitavao Nietzschea, Freuda, bavio se Kafkom. Posebno se zanimao za lik i nauk jednoga Bude jer je u njemu vidio ponajveći izazov za kršćanstvo i Kristovu osobu. Rekosmo, sve je stavljao pod Kristov zrenik, kriterij Radosne vijesti i pa je s toga stajališta kritizirao i mistiku jednoga Rilkea. Upravo bavljenje velikanima duha i pera oblikovalo je i njegovu riječ i pisana djela koja se odlikuju biranim, poetskim jezikom, filozofskom dubinom.

Victor von Weizsäcker, utemeljitelj njemačke psihosomatske medicine, slušajući predavanja u Berlinu zabilježio je smiono zažanje o Guardiniju: „Različit i od Bartha kao i od Wittiga, on je istinski homo religiosus. Pod tim mislim na trajno, neprestano subjektivnu bitku jednoga čovjeka oko istine vjere (...) Guardini nije teolog, njega bi se gotovo dalo nazvati mučenikom duhovnih kušnja. On uvijek mora stiskati uz svoje grudi nekoga heretika i s njime se hrvati, Kierkegaarda, Dostojevskoga, Sokrata. Barth je impozantan, Wittig je umilan, ljubazan, dok Guardini čovjeka dira, zahvaća.“

NA UDARU NACISTA

Jasno, osoba takvih nazora i uvjerenja bila je na udaru tajnih služba nakon Hitlerova preuzimanja vlasti 1933. U svojim je nastupima i propovijedima kritizirao filozofiju i ideologiju tla i krvi, nacističku praksu. U to je doba, prvih godina Hitlerove vladavine, držao propovijedi o Isusu Kristu koje su objavljene 1937. pod naslovom „Der Herr“ – „Gospodin“, za razliku od „Der Führer“ – „Vođa“, kako se prozvao Hitler. Već je u naslovu očita kritika te ideologije. Djelo je do danas doživjelo dvadeset izdanja na njemačkom jeziku, prevedeno je na petnaestak stranih jezika, klasično je djelo duhovne literature, u svojim izričajima, duhovnoj dubini do danas nenadmašivo.

Izvorno je htio pisati trilogiju o Budi, Sokratu i Kristu, ali je dovršio jedino studiju o Sokratu. U propovijedima i knjizi iznio je svoju vjeru, srčiku svoje kršćanske i svećeničke svijesti. Šesnaest je godina proveo i predavao u Berlinu da bi g. 1939. njegova profesorska stolica bila ukinuta. Obrazloženje bijaše kako ne treba stolica o „kršćanskom ni katoličkom svjetonazoru“ kad država ima svoj (tj. arijeviski, rasni) svjetonazor koji moraju slijediti svi, kako to i inače biva u totalitarnim režimima.

Te je godine dobio otkaz na sveučilištu, prisilno umirovljen (u 54. godini života), zabranjeno mu je pisati i objavljivati te predavati na sveučilištu. Skrasio se kod svoga prijatelja i sudruga s teološkog studija u župnom dvoru u Bavarskoj, kod učenog i obrazovanoga župnika Josefa Weigera. Dobio poziv iz Tübingena 1945., gdje predaje tri godine, do 1948. također katolički, kršćanski svjetonazor. Te godine prihvaća poziv sveučilišta u Münchenu, gdje ostaje do svoga umirovljenja 1962. Konačno je umirovljen u 77. godini života!

Trideset i tri godine sveučilišni predavač! Nuđena mu stolica M. Heideggera u Freiburgu, ali je ponudu odbio, zacijelo zbog Heideggerove opterećenosti simpatijama za bivši nacistički režim. Auditorium Maximum sveučilišta u Münchenu bio je redovito ispunjen do posljednjega mjesta, slušateljstvo je bilo njime oduševljeno. Redovito je imao bogoslužja, svete mise u Münchenu koje su također bile veoma posjećene. Bio je istinski kerigmatik, navjestitelj s propovjedaonice! (Nastavlja se...)

MEDUGORJE

PORUKE KRALJICE MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Medugorje.

Provedba Privremenog sporazuma između Svete Stolice i Narodne Republike Kine

U Rimu je 28. veljače i 1. ožujka održan kongres o temi „Ugovori Svete Stolice s državama“ na kojem je sudjelovao i Papin državni tajnik kardinal Pietro Parolin.

Sada je važno provesti Privremeni sporazum između Svete Stolice i Narodne Republike Kine o imenovanju biskupa u toj zemlji i početi ga primjenjivati u praksi, rekao je kardinal Parolin, istaknuvši da je sporazum s Kinom poseban slučaj, zato što između dviju strana još uvijek ne postoji uzajamno priznanje, prenosi Vatican News.

Papin državni tajnik sudionike kongresa podsjetio je da Katolička Crkva u bilateralnim sporazumima od država ne traži da djeluju kao branitelji vjere, već da joj omoguće da ispuni svoju misiju, odnosno da u ozračju slobode vjeroispovijesti učinkovito pridonosi duhovnom i materijalnom razvoju zemlje i jačanju mira. Kardinal se prisjetio nedavnih ugovora sa zemljama u kojima su katolici manjina, poput onih s Tunisom (1964.), Marokom (1983.), Izraelom (1993.) i Palestinskom upravom (2015.), naglašavajući da je Sveta Stolica u prošlosti pokušavala sklopiti sporazume s „ne-kršćanskim“ državama. U slučaju sporazuma sa zapadnim državama koje se smatraju katoličkima, uvijek se nastojalo osigurati neovisnost Crkve nasuprot pokušajima država da se miješaju u njezine unutarnje poslove i imenovanje biskupa.

Što se, pak, tiče odnosa između Svete Stolice i država s kojima nema sporazuma ili dogovora, poput mnogih zemalja pravoslavne tradicije i anglosaksonskih zemalja Velike Britanije i Sjedinjenih Američkih Država, kardinal

Parolin rekao je da se u tom slučaju najosjetljivija pitanja rješavaju po načelu poštovanja dane riječi i neformalnom sporazumu između stranki. Pritom je naveo slučaj Vijetnama, s kojim je i danas sporazum o imenovanju biskupa samo usmeni.

Na pitanje postoji li potreba za ugovorima, kardinal je odgovorio da postoje mnoge države s kojima Crkva nema službeni sporazum te svejedno u njima djeluje. Ipak, rekao je da je riječ o vrlo korisnim sredstvima kojima se sloboda Crkve osigurava unutar općenitijih okvira, a to je njihov cilj. Očito je da su se do sada

pokazali korisnima i zasigurno će se i dalje pokazivati takvima, te se zbog toga Sveta Stolica stalno zauzima za potpisivanje novih sporazuma s državama.

Mnogo smo radili posljednjih godina, posebno s afričkim zemljama, rekao je kardinal te dodao da su mnoge afričke zemlje pokazale interes i započele pregovore sa Svetom Stolicom koji su pred zaključenjem. U vezi sa sporazumom između Svete Stolice i Narodne Republike Kine kazao je da je to bio opsežan i dug posao za koji se nada da će donijeti plod za dobro Crkve i te zemlje.

Povećano nasilje protiv kršćana u Indiji

U Indiji je ove godine bilo 29 slučajeva nasilja nad kršćanima – priopćila je katolička tiskovna agencija FIDES koja je podatke prikupila od volontera „Ujedinjenog kršćanskog foruma, linije za pomoć“ (United Christian Forum Helpline). Oni su u zemlji aktivirali telefonsku liniju radi slušanja i bilježenja slučajeva nasilja, prijetnji i zastrašivanja raznih vrsta nad kršćanskim zajednicama. Podatci se ne razlikuju mnogo od onih iz 2018. godine, u kojoj je u prosjeku mjesečno zabilježeno 20 slučajeva.

To je gotovo jedan slučaj nasilja dnevno – rekao je odvjetnik Tehmina Arora, aktivist za ljudska prava i pravni savjetnik nevladine organizacije „Alijanse za obranu slobode“. Policija do sada nije poduzela ništa, niti je podnijela službenu tužbu protiv krivaca.

Po mišljenju odvjetnika, ako političke snage ne prestanu poticati ljude da sami kroje pravdu, kultura masovnog nasilja i nekažnjivosti postat će pravilo. Težnja da se ne podnose tužbe protiv počinitelja nasilja, pokazuje prešutno suučesništvo između počinitelja nasilja i policije koja očito uživa pokroviteljstvo mjesnih političkih vođa i dužnosnika. U državi Uttar Pradesh dogodio se najveći broj slučajeva nasilja nad kršćanima. Od 29 prijavljenih slučajeva u siječnju ove godine, devet ih dolazi iz te savezne države.

Crkva u Engleskoj uoči brexita poziva na molitvu

Crkva u Engleskoj pozvala je svoje vjernike na petodnevnu molitvu za zemlju kao duhovnu pripravu uoči brexita, izlaska Velike Britanije iz Europske unije čiji se termin, 29. ožujka, bliži.

Prema pisanju britanskih medija, primas cijele Engleske nadbiskup Justin Welby želi i dan nakon brexita povesti zajedničku javnu molitvu s vodećim kršćanskim duhovnicima – katolicima, metodistima, baptistima i kalvinistima, poručujući da život ide dalje i Božja misija ne zaustavlja se zbog takvih događaja. Trebali bismo moliti

za „sve na visokom položaju“, jer jednostavnije je samo promatrati sa strane i suditi, kada ne moraš sam donositi odluke. Danas su znakovi podjele vidljiviji nego u generacijama mirnodopskoga razdoblja. Nejednakost i socijalna i gospodarska nepravda mnogima su oduzeli nadu. Ljudi u Velikoj Britaniji kao i u cijeloj Europi pozvani su suočiti se s izazovima, osobito Crkva. „U zemlji vladaju bol i isključenost i ako kao nacija ne budemo pozorni to bi moglo dovesti do još dubljih podjela, upozorio je primas.

U Burkini Faso ubijen misionar

U petak 15. veljače u džihadističkoj zasjedi blizu mjesta Cinkasse u Burkini Faso ubijen je don Antonio Cesar Fernandez, salezijanac misionar.

Don Antonio se s dvojicom drugih salezijanaca vraćao iz Toga gdje je u gradu Lomeu održan prvi dio provincijalnog sabora. Druga dva salezijanca su dobro. Njihov automobil zaustavljen je nakon prolaska carine. Don Antonio je odvojen od svoje subraće i ubijen. Navodi se da su ubijena još četiri carinska službenika, no to još nije potvrđeno.

Don Antonio Cesar Fernandez rođen je 7. srpnja 1946. u Pozoblancu u Španjolskoj. Salezijanac je bio 55 godina, a svećenik 46. Kao misionar je djelovao od 1982. Stigao je s prvom grupom misionara u Lome. Zaslužan je za utemeljenje župe Marije Pomoćnice i kao prvi magistar novaka bio je na službi 10 godina.

Val nasilja u Burkini Faso traje od 2015. Posljednjih tjedana nasilje je izraženije nakon petog susreta šefova država skupine zemalja nazvane Sahel G5. Burkina Faso, Čad, Niger, Mali i Mauritanija posljednjih godina nastoje ojačati svoje ekonomije i suzbiti džihadističke organizacije koje teroriziraju regiju.

Apel indijske i pakistanske Crkve

Uslijed eskalacije napetosti između dvije nuklearne sile, indijski kardinal Oswald Gracias i pakistanski nadbiskup Joseph Arshad apeliraju za mir i dijalog.

Nadbiskup Bombaya kardinal Gracias istaknuo je da mole i rade na miru te pozivaju vođe da izaberu put dijaloga, upozoravajući da je stanje vrlo osjetljivo te se ne smiju poduzimati pogrešni ili ishitreni koraci. Osuđujemo svaki teroristički čin protiv indijskih snaga, no odlučno se protivimo ratnoj opciji – moramo raditi na mirnoj soluciji za dobro Južne Azije, ali i cijeloga svijeta, izjavio je predsjednik Indijske BK. Nadbiskup Joseph Arshad, biskup Islamaba-

da-Rawalpindija moli vođe obiju strana da nastave mirne pregovore i krizu riješe dijalogom. „Narodi Pakistana i Indije žele mir“, istaknuo je predsjednik Pakistanske biskupske konferencije. Također moli međunarodnu zajednicu za pomoć u smirivanju situacije koja bi mogla dovesti do gubitka života i propasti regije. Unatoč svih poteškoća svi bismo trebali istražiti svaki mogući put kojim bi se izbjegao rat, poručio je nadbiskup, moleći Gospodina da „vođama nacija podari mudrosti da riješe nesuglasice kako bi mogao prevladati mir i napredak koji će donijeti bolju budućnost za stanovništvo regije i svijeta“.

Ukinute sankcije jednom od utemeljitelja teologije oslobođenja

Papa Franjo ukinuo je sve sankcije protiv pjesnika, svećenika i ministra kulture Ernesta Cardenala, predstavnika teologije oslobođenja. Papa je time odgovorio na Cardenalovu molbu za ponovno prepuštanje svećeničkoj službi.

Cardenal je pripadao utemeljiteljima teologije oslobođenja (najpoznatiji predstavnici braća Leonardo i Clodovis Boff, salvadorski nadbiskup Oscar Romero, brazilski biskup Dom Helder Camara), te je u težnji za promjenom društveno-političkoga stanja u Latinskoj Americi i postizanja pravednosti za siromašne i obespravljene podržao revolucionare protiv diktatura i politički se angažirao. Sv. papa Ivan Pavao II. zabranio mu je godine 1985. vršenje svećeničke službe. Cardenal je poštovao sve stegovne mjere, a i prestao se baviti politikom, razočaran

sandinističkom revolucijom i diktatorskim sustavima latinoameričkih revolucionara.

Nuncij Sommertag pohodio je svećenika-pjesnika prije nekoliko dana i priopćio mu Papinu odluku te s njim slavio misu u bolničkoj sobi, prvu nakon 35 godina.

Uz svećenički i politički angažman Cardenal je svjetski priznati pjesnik, dobitnik brojnih nagrada i počasnih doktorata, a godine 2005. predložen je i za Nobelovu nagradu za književnost.

SVAKI DEVETI KRŠĆANIN U SVIJETU PROGONJEN ZBOG VJERE

Prema posljednjem izvješću organizacije Open doors, koje je ovoga tjedna predstavljeno u Europskom parlamentu u Strasbourgu, kršćanstvo je i dalje najprogonjenija vjera na svijetu.

Neprestani pritisci, ubojstva, uhićenja i razaranja crkava samo su neki od primjera progona 245 milijuna kršćana. Među pet zemalja u kojima se odvija najteži progon kršćana su Sjeverna Koreja, Afganistan, Somalija, Libija i Pakistan. Podatci pokazuju da jedan od devetero kršćana u svijetu danas doživljava progon zbog svoje

vjere, dok je stanje u Africi još dramatičnije gdje čak jedan od šestoro kršćana doživljava određenu vrstu nasilja, čime se najviše ističe Nigerija gdje je ubijena većina kršćana u 2018. godini.

U kolijevci kršćanstva situacija nije ništa bolja, Sirija se nalazi na jedanaestom, a Irak na trinaestom mjestu Open doors popisa. Upravo o stanju u Siriji raspravljalo se i na ovoj tjednoj plenarnoj sjednici Europskoga parlamenta, a u raspravu se uključila i hrvatska zastupnica Marijana Petir koja je upozorila da se progon kršćana u Siriji ponovno pogoršava, podsjetivši kako je na prošlogodišnjemu World Watch popisu Sirija bila na petnaestom mjestu.

„Ne možemo se nadati da će sljedeća godina biti bolja od prošle. Premda se Daesh počeo povlačiti iz Sirije, anti-kršćanski mentalitet ostao je na prostoru koji je kolijevka

kršćanstva i na kojemu se kršćanstvo održalo stoljećima. Mi imamo odgovornost prema Siriji i sirijskim kršćanima. Kršćani u Siriji kažu da osjećaju da nemaju nikakva prava i traže da mi budemo njihov glas“, kazala je zastupnica Petir.

Još je jednom iskazala žaljenje što Europska komisija i Visoka predstavnica Mogherini ne prepoznaju to pitanje kao prioritet. Stoga je pozvala nacionalne Vlade da kroz Vijeće i svoju vanjsku politiku pruže progonećenim kršćanima konkretnu pomoć i traže od Komisije da zaštiti kršćane

kojima prijete nestanak na mjestu gdje je kršćanstvo nastalo.

Kada je riječ o zauzimanju za prestanak progona kršćana, zastupnica Petir prošloga tjedna učinila je dodatne napore kada je u pitanju zaštita kršćana u Pakistanu, zemlji koja je na visokom petom mjestu na Open doors ljestvici. Petir je s kolegama uputila zastupničko pitanje Europskoj komisiji u kojem se traži rješenje za nepovoljan položaj pakistanskih kršćana kojima su uskraćena osnovna ljudska prava kao izbjeglicama na Tajlandu. Petir je poslala i prosvjedno pismo pakistanskom premijeru Imranu Khanu u kojem traži pojašnjenje za onemogućavanje putovanja na Svjetski dan mladih u Panamu skupini mladih pakistanskih katolika koji su, unatoč posjedovanju svih relevantnih dokumenata, zadržani od strane imigracijskih službi i nije im dopušteno ući u zrakoplov.

Zastupnica Petir upozorava da je situacija u Pakistanu uistinu dramatična. „Pakistanski kršćani žive u strahu za vlastiti život, s diskriminacijom su suočeni na svakom koraku, kršćani u Pakistanu mogu raditi samo niskokvalificirane poslove, djeca su zaključana za obrazovanje. Kršćani iz Pakistana bježe na Tajland koji nije potpisnik Konvencije o izbjeglicama, gdje su opet suočeni sa životom u nehumanim uvjetima, no radije biraju takav život, nego onaj u Pakistanu“, ističe Petir koja je, prije mjesec dana primila i nagradu pakistanske Kršćanske demokratske stranke za svoj predan rad u zaštiti pakistanskih kršćana.

7. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA ŽIVOT

Međugorje, od 29. svibnja do 1. lipnja 2019.

S Majkom života: duhovna obnova za liječnike i medicinsko osoblje, branitelje života, molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanim pobačajem, za supružnike koji žele djecu, za pro-life aktiviste, za žrtve obiteljskog nasilja, samohrane roditelje, trudnice...

Tema: „Idi za mnom!“ (Mk 10, 21)

U Gospinoj školi

PROGRAM

SRIJEDA, 29. SVIBNJA 2019.

14.00 Registracija sudionika

16.00 Uvod u duhovnu obnovu

17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. Misa, molitva za ozdravljenje

ČETVRTAK, 30. SVIBNJA 2019.

9.00 Jutarnja molitva, predavanje, svjedočanstva

14.00 Molitva uz Križevac

17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

PETAK, 31. SVIBNJA 2019.

7.00 Molitva na Brdu ukazanja

9.30 Predavanje, svjedočanstva

12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini

15.00 Predavanje, svjedočanstva

17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, čašćenje križa Gospodinova

SUBOTA, 1. LIPNJA 2019.

9.00 Molitva

9.30 Predavanje

10.30 Iskustva sudionika

12.00 Završna sv. misa

Koordinator: fra Marinko Škota, župnik župe Međugorje
Predavač na duhovnoj obnovi fra Stanko Mabić, ofm, rođen 1968. na Kočerinu, Široki Brijeg. Član je Hercegovačke franjevačke provincije. Osnovnu je školu pohađao na Kočerinu, a srednju školu - sjemenište u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom. Teologiju je studirao u Sarajevu, Zagrebu i Fuldi. Zaređen je za svećenika 1995. u Fuldi, Njemačka. Poslije ređenja upisuje Institut crkvene glazbe u Zagrebu na kojem je diplomirao 2001. godine. Završio je dvije godine realitetne psihologije. Kao svećenik i crkveni glazbenik djeluje u župama u Hercegovini. Zadnjih devet godina je odgojitelj mladih fratera u postulatori i novicijatu, vodi duhovne vježbe i duhovne seminare za različite skupine.

Napomena: Duhovna obnova će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove je 40 € po osobi. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr (za Mariju Dugandžić).

Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve sudionike da sami osiguraju smještaj u Međugorju. U prijavi je potrebno navesti: ime i prezime, zanimanje i gdje radite. Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani tek nakon što dobijete potvrđeni odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđeni odgovor.

PONIZNOST I NJEZINE „KĆERI“ ILI „SESTRE“

MILE MAMIĆ

U prošlom smo broju Glasnika mira uglavnom govorili o negativnim sklonostima, navikama, osobinama na čelu s ohološću. Toj se negativnoj družini suprotstavlja hrabra skupina dobrih „sestara“. To su *krjeposti, vrline*. Koliko je njih? Obično se nabrajaju četiri stožerne ili kardinalne krjeposti. Kad im se pridruže i bogoslovne (teološke), „ulivene“ krjeposti (vjera, nada i ljubav), ima ih sedam. Da bi utakmica bila ravnopravna, obje ekipe moraju imati jednak broj igračica, igrača. Moraju imati i rezervu, zalihu ako se koja ozlijedi.

Ta se utakmica igra u meni, u tebi, brate i sestro, u svakom čovjeku, u cijelom čovječanstvu kroz povijest. To nam svjedoči prekrasna priča Heraklo na raskrižju. Negativne nam se osobine tako lako primaju, a pozitivne se mukotrno stječu, čuvaju, učvršćuju, njeguju. Španjolski pjesnik Prudencije, jedan od najvećih ranokršćanskih pjesnika, u svojem djelu *Psychomachia (Borba za dušu) opisuje borbu mana i krjeposti za prevlast nad čovjekovom dušom. Sve to nalazimo i u kršćanskoj umjetnosti, osobito u srednjem vijeku. Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva (Zagreb, 1990.)* natuknici **Kreposti i mane** posvećuje šest stupaca. Krjeposti i mane se personificiraju (kao u priči o Heraklu). Europski sjever obično ističe krjeposti, dok europski jug češće – mane. Jedne i druge dolaze pojedinačno i u skupinama, vrlo često u suprotstavljenim parovima, u korelaciji. Prema spomenutom leksikonu broj krjeposti varira od sedam do četrnaest, a broj mana prelazi broj trideset. To bi moglo značiti da negativke imaju jaču rezervu, veći izbor. To im je velika prednost. Kapetanica te ekipe je *oholost*. Ona potiče, povezuje, prožima sve druge. Još se nismo dogovorili koja je „djevojka“ na čelu pozitivki. Sveti Pavao i duhovni pisci nas uvjeravaju da je najvažnija *ljubav*. Ali ćemo se ipak složiti da je *poniznost* prava suprotnica *oholosti*. *Poniznost* je toliko ponizna da ju ne nalazimo u popisima krjeposti. Mnogi duhovni pisci ističu da je *poniznost* majka svih krjeposti. Zato bi se s pravom moglo reći da su sve krjeposti njezine „kćeri“ ili mlađe „sestre“. To ne umanjuje veličinu *ljubavi*. One idu zajedno. One su nerazdružive, kako kaže i sv. Augustin: „Gdje je poniznost, tu se ljubav.“

Kad bih vas pitao, poštovani čitatelji,

za koju ekipu navijate, pouzdano znam što biste mi odgovorili. Ali: Za koju ekipu želite igrati? Za koju ekipu igrate? To je bolno pitanje. Težine te unutarnje borbe bio je duboko svjestan rimski pjesnik Ovidije i sveti Pavao. Puno toga u nama „navija“, „igra“ za negativke. A u dubini duše želimo ono drugo, dobro, sveto. Treba nam pomoć s neba. Treba nam milost, Božja snaga.

Svima nam je bila simpatična *poniznost* našega Dalića, Modrića i drugih momaka. To je doista krjepost koja rijetke resi, a sve privlači. Krjepost je viši pojam za sve dobre navike. Ali je poniznost uz ljubav prisutna u svakoj od njih. Ona je uz ljubav „sveza savršenstva“. Istoznačnice i sličnoznačnice riječi *poniznost* jesu: *podređenost, poslušnost, pobožnost, smirenost, skrušenost, strahopoštovanje, odanost, pokornost, strpljivost, blagost, dobro-hotnost, iskrenost* itd. Pridjev je *ponizan*. Glagol je *poniziti (se), ponižavati (se)*.

Prelazimo na srž teme ovoga članka i pravi odgovor na naša bolna tjeskobna pitanja. U ovom mjesecu slavimo, usudio bih se reći, najveći kršćanski blagdan: *Navještenje Gospodinovo/Blagovijest*. Slavimo temeljni događaj u povijesti spasenja. Marijinim pristankom Riječ je Tijelom postala. Vječni Sin Božji u krilu Marijinu začeti je po Duhu Svetom, postao je čovjekom. Jedinstvena osoba u povijesti svijeta: Bog i čovjek, Bogo-čovjek, Bogočovjek – Isus Krist. Kad je on postao čovjek? U trenutku začeca. Nema dvojbe. To je prvi spasenijski korak Sina Božjega. On osobno ulazi u ljudsku povijest, uzima ljudsku narav, utjelovljuje se, postaje čovjek, naš brat, jedan od nas. To je *Blaga vijest (Blagovijest)*, Radosna vijest – navještaj spasenja ljudskoga roda. Opravdano se zove još i *Andelovo navještenje* (jer je **andeo** Gabriel najvjestio Mariji). Zove se i *Marijino navještenje* (jer je andeo najvjestio **Mariji**). Budući da je temeljni sadržaj navještenja utjelovljenje Sina Božjega, njegovo začecje, počovječenje, najbolje odgovara naziv *Navještenje Gospodinovo* (lat. *Annuntiatio Domini*). Naš je red riječi i nastao po uzoru na latinski. Moglo bi biti i: *Gospodinovo navještenje*. To je blagdan Života. To bi trebao biti MEĐUNARODNI DAN ŽIVOTA. U skladu s kršćanskim uvjerenjem i znanstvenom spoznajom da ljudski život počinje začecem, Kristovo začecje, utjelovljenje trebalo bi ponovno dobiti (naj)istaknutije mjesto među kršćanskim blagdanima, pogotovo zato što se kultura smrti nakon „seksualne revolucije“ toliko agresivno širi da ugrožava svaki život (od začete a nerođene djece do bolesnih i nemoćnih staraca). Abortus i eutanazija, ta dva velika zla našega vremena, usmrtili su više ljudi nego Stogodišnji rat, svi ratovi i diktature zajedno. Ta se zla nazivaju „ljudskim pravom“ (o čemu /slobodno/ ne odlučuje ugrožena osoba) nego druge osobe radi svoje komocije. To je njihovo „pravo“! U mnogim se „naprednim“ državama više ne rađaju djeca s posebnim potrebama. Japanski ministar optužuje za krizu umirovljenike što brže ne umiru. Neki bi pojam eutanazije htjeli proširiti sve do začeca ili abortus do punoljetnosti i starosti. U racionalizaciji društvene potrošnje neki će „zdravi“ predložiti da se ubiju svi bolesni i zatvore sve bolnice, neki će „pošteni“ i „slobodni“ predložiti da se pobiju svi kradljivci, kriminalci, zatvorenici. Bez savjesti u srcu ljudska glupost je vrlo domišljata. Zato bi neki htjeli ukinuti priziv savjesti, pravo na savjest. Kakva nas „prava“ još čekaju!? A svaki glas za Život, za pravo nerođenih, bolesnih, ugroženih proglašava se govorom mržnje.

Kad u svjetlu Marijina pristanka (Neka mi bude ...) i Kristova začeca (I Riječ je tijelom postala ...) promatramo krjeposti, tu se *poniznost* (Marijina i Isusova) očituje kao vrhunska

krjepost. U nju je nerazdruživo utkana i njihova silna *ljubav* prema Bogu i čovjeku, sebedarje, divljenje pred čudom Života. Sin Božji se toliko ponizio, postao čovjekom da čovjeka uzdigne, uzvisi, otkupi, spasi. Iz te perspektive svaki je čovjek Božji dar, neizmjerena vrijednost: „Gledajte koliko nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo“ (1 Iv 3, 1). Svaki je čovjek Božje stvorenje. „Svaki život smisao imade.“ Od Boga smo, Bog nas ljubi, Bog dolazi k nama, među nas, uzima ljudsku narav, postaje čovjek da nas sve otkupi, spasi, dovede Ocu.

U svakodnevnoj borbi između dobra i zla, u ovoj teškoj utakmici između mana i krjeposti, velika je stvar što su Isus i Marija neumorni i trajno djelatni u službi dobra i spasenja čovjeka. To pokazuju mnoga obraćenja u Međugorju i drugdje. Bog se na čudesan način služi ljudima, zblivanjima, djecom, snovima:

– Isus čudesno Savla (progonitelja kršćana) pretvori u Pavla (gorljivog apostola Krista i Crkve njegove).
– Nedavno je američka TV voditeljica Oprah na oproštaju od majke rekla: „Hvala ti što me nisi pobacila, iako je bilo teško.“ Pobornica prava na pobačaj zahvaljuje majci za dar života. Može se po načelu dosljednosti očekivati i daljnji korak. I drugi imaju majku i žele živjeti.

– Kad su propale sve nade u spas nerođenog djeteta, sin odvraća svoju majku od pobačaja riječima: „Mama, sanjao sam da ćeš mi roditi seku!“ – pripovijeda pater Marko Glogović.

– Mnogi ginekolozi i sestre koji su nedavno činili pobačaje hrabro stupaju u Hodu za život. Postaju drugi ljudi, apostoli Života.

Hod za život je Božje djelo. Granica između neba i zemlje je meka, nikakva. Isus i Marija se neumorno bore na strani života, dobra, krjeposti, čovjeka, spasenja i sreće. Marija nam je rodila Isusa. A on je „Put, Istina i Život.“ Oni su trajno u Hodu za život. U temelju Marijine i Isusove škole je poniznost, poslušnost Ocu. Marija je ponizna „službenica Gospodnja“, Isus je učitelj „krotka i ponizna srca“ (Mt 1, 29). „On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe „oplijeni“ uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. Zato Bog njega preuzvisi...“ (Fil 2, 6-9) *Poslušnost, ljubav* i njihove suigračice, uz Isusa, Mariju i druge svece kao uzore i zagovornike, pomoći će nam u životnoj utakmici za bolji i ljepši svijet.

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 3. 2019.

Ez 18,21-28; Ps 130,1-8; Mt 5,20-26

Subota, 16. 3. 2019.

Liturgija kvatri (za pokoru i obraćenje)
iz Prigod. čitanja: za oproštenje grijeha (str. 190-203):
1Iv 1,5-2,2; Ps 51,3-6a; Lk 7,36-50

Nedjelja, 17. 3. 2019.

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA
Post 15,5-12.17-18; Ps 27,1.7-9.13-14; Fil 3,17 – 4,1;
Lk 9,28b-36

Ponedjeljak, 18. 3. 2019.

Dn 9,4b-10; Ps 79,8-9.11.13; Lk 6,36-38

Utorak, 19. 3. 2019.

SVETI JOSIP, zaručnik Bl. Dj. Marije
2Sam 7,4-5a.12-14a.16; Ps 89,2-5.27.29; Rim 4,13.16-18.22; Mt 1,16.18-21 (ili: Lk 2,41-51a)

Srijeda, 20. 3. 2019.

Jr 18,18-20; Ps 31,5-6.14-16; Mt 20,17-28

Četvrtak, 21. 3. 2019.

Jr 17,5-10; Ps 1,1-4,6; Lk 16,19-31

Petak, 22. 3. 2019.

Post 37,3-4.12-13a.17b-28; Ps 105,16-21; Mt 21,33-43.45-46

Subota, 23. 3. 2019.

Mih 7,14-15.18-20; Ps 103,1-4.9-12; Lk 15,1-3.11-32

Nedjelja, 24. 3. 2019.

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA
Izl 3,1-8a.13-15; Ps 103,1-4.6-8.11; 1Kor 10,1-6.10-12;
Lk 13,1-9

Ponedjeljak, 25. 3. 2019.

NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO. BLAGOVJEST
Iz 7,10-14; Ps 40,7-11; Heb 10,4-10; Lk 1,26-38

Utorak, 26. 3. 2019.

Dn 3,25.34-43; Ps 25,4-9; Mt 18,21-35

Srijeda, 27. 3. 2019.

Pnz 4,1.5-9; Ps 147,12-13.15-16.19-20; Mt 5,17-19

Četvrtak, 28. 3. 2019.

Jr 7,23-28; Ps 95,1-2.6-9; Lk 11,14-23

Petak, 29. 3. 2019.

Hoš 14,2-10; Ps 81,7-11b.14.17; Mk 12,28b-34

Subota, 30. 3. 2019.

Hoš 6,1-6; Ps 51,3-4.18-21b; Lk 18,9-14

Nedjelja, 31. 3. 2019.

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA
Jš 5,9a.10-12; Ps 34,2-7; 2Kor 5,17-21; Lk 15,1-3.11-32

Ponedjeljak, 1. 4. 2019.

Iz 65,17-21; Ps 30,2.4.5-6.11-12a.13b; Iv 4,43-54

Utorak, 2. 4. 2019.

Ez 47,1-9.12; Ps 46,2-3.5-6.8-9; Iv 5,1-3a.5-16

Srijeda, 3. 4. 2019.

Iz 49,8-15; Ps 145,8-9.13c-14.17-18; Iv 5,17-30

Četvrtak, 4. 4. 2019.

Izl 32,7-14; Ps 106,19-23; Iv 5,31-47

Petak, 5. 4. 2019.

Mudr 2,1a.12-22; Ps 34,17-21.23; Iv 7,1-2.10.25-30

Subota, 6. 4. 2019.

Jr 11,18-20; Ps 7,2-3.9b-12; Iv 7,40-53

Nedjelja, 7. 4. 2019.

PETA KORIZMENA NEDJELJA
Iz 43,16-21; Ps 126,1-6; Fil 3,8-14; Iv 8,1-11

Ponedjeljak, 8. 4. 2019.

Dn 13,1-9.15-18a.19-30.33-62; Ps 23,1-6; Iv 8,12-20

Utorak, 9. 4. 2019.

Br 21,4-9; Ps 102,2-3.16-21; Iv 8,21-30

Srijeda, 10. 4. 2019.

Dn 3,14-20.24-25.28; Otpj. pj.: Dn 3,52-56; Iv 8,31-42

Četvrtak, 11. 4. 2019.

Post 17,3-9; Ps 105,4-9; Iv 8,51-59

Petak, 12. 4. 2019.

Jr 20,10-13; Ps 18,2-7; Iv 10,31-42

Subota, 13. 4. 2019.

Ez 37,21-28; Otpj. pj.: Jr 31,10-13; Iv 11,45-56

Nedjelja, 14. 4. 2019.

NEDJELJA MUKE GOSPODINJE. CVJETNICA
U procesiji s grančicama: Lk 19,28-40; U misi: Iz 50,4-7;
Ps 22,8-9.17-20.23-24; Fil 2,6-11; Lk 22,14 – 23,56

Ponedjeljak, 15. 4. 2019.

Iz 42,1-7; Ps 27,1-3.13-14; Iv 12,1-11

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

